

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA W KRAKOWIE

Wydział Badań i Analiz

**Sprawozdanie
z egzaminu gimnazjalnego
w 2013 roku**

Kraków, czerwiec 2013

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU GIMNAZJALNEGO	7
DANE STATYSTYCZNE SZKÓŁ I UCZNIÓW	10
LICZBA SZKÓŁ I UCZNIÓW.....	10
PŁEĆ UCZNIÓW	10
LOKALIZACJA SZKOŁY- WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ UCZYLI SIĘ PISZĄCY	10
LICZBA ODDZIAŁÓW W SZKOLE.....	11
STATUS SZKOŁY, W KTÓREJ UCZYLI SIĘ PISZĄCY - SZKOŁY PUBLICZNE I NIEPUBLICZNE	12
CZĘŚĆ I. EGZAMIN W CZĘŚCI HUMANISTYCZNEJ	13
I.1. OPIS ARKUSZY – JĘZYK POLSKI	14
I.2. DANE STATYSTYCZNE UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚCI HUMANISTYCZNEJ – JĘZYK POLSKI.....	16
I.3. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZ STANDARDOWY – JĘZYK POLSKI	17
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE	17
WYNIKI UCZNIÓW ZA POSZCZEGÓLNE ZADANIA	18
WYNIKI UCZNIÓW Z UWZGLĘDNIENIEM LOKALIZACJI SZKÓŁ.....	21
WYNIKI UCZNIÓW Z UWZGLĘDNIENIEM PŁCI	22
WYNIKI UCZNIÓW BEZ DYSLEKSJI I Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ.....	22
I.4. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZE DOSTOSOWANE – JĘZYK POLSKI	24
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOWIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH (ARKUSZE GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132).....	24
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOSŁYSZĄCYCH I NIEŚŁYSZĄCYCH (ARKUSZ GH-P7-132)	25
WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM (ARKUSZ GH-P8-132).....	26
I.5. WYNIKI SZKÓŁ	29
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE DLA SZKÓŁ.....	29
WYNIKI SZKÓŁ WEDŁUG LOKALIZACJI	29
WYNIKI SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH.....	30
I.6. OPIS ARKUSZY – HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE	31
I.7. DANE STATYSTYCZNE UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚCI HUMANISTYCZNEJ – HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE	33
I.8. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZ STANDARDOWY – HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE.....	34
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE	34
WYNIKI UCZNIÓW Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW	35
WYNIKI UCZNIÓW ZA POSZCZEGÓLNE ZADANIA	36
WYNIKI UCZNIÓW WEDŁUG LOKALIZACJI SZKÓŁ	38
WYNIKI UCZNIÓW Z UWZGLĘDNIENIEM PŁCI	39
WYNIKI UCZNIÓW BEZ DYSLEKSJI I Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ	40
I.9. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZE DOSTOSOWANE – HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE.....	41
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOWIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH (ARKUSZE GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132)	41
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOSŁYSZĄCYCH I NIEŚŁYSZĄCYCH (ARKUSZ GH-H7-132)	42
WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM (ARKUSZ GH-H8-132).....	43
I.10. WYNIKI SZKÓŁ	46
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE DLA SZKÓŁ	46
WYNIKI SZKÓŁ WEDŁUG LOKALIZACJI	46
WYNIKI SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH	47
CZĘŚĆ II. EGZAMIN W CZĘŚCI MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEJ.....	48
II.1. OPIS ARKUSZY – MATEMATYKA	49
II.2. DANE STATYSTYCZNE UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚCI MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEJ – MATEMATYKA.....	52
II.3. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZ STANDARDOWY – MATEMATYKA	53
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE.....	53
WYNIKI UCZNIÓW ZA POSZCZEGÓLNE ZADANIA.....	54
WYNIKI UCZNIÓW WEDŁUG LOKALIZACJI SZKÓŁ.....	56
WYNIKI UCZNIÓW Z UWZGLĘDNIENIEM PŁCI.....	58
WYNIKI UCZNIÓW BEZ DYSLEKSJI I Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ	58

II.4. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZE DOSTOSOWANE – MATEMATYKA.....	60
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOWIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH (ARKUSZE GM-M4-132, GM- M5-132, GM-M6-132).....	60
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOSŁYSZĄCYCH I NIESŁYSZĄCYCH (ARKUSZ GM-P7-132)	61
WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM (ARKUSZ GM-M8-132)	62
II.5. WYNIKI SZKÓŁ	65
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE DLA SZKÓŁ	65
WYNIKI SZKÓŁ WEDŁUG LOKALIZACJI	65
WYNIKI SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH.....	66
II.6. OPIS ARKUSZY – PRZEDMIOTY PRZYRODNICZE.....	67
II.7. DANE STATYSTYCZNE UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚCI MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEJ – PRZEDMIOTY PRZYRODNICZE	70
II.8. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZ STANDARDOWY – PRZEDMIOTY PRZYRODNICZE	71
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE	71
WYNIKI UCZNIÓW Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW	72
WYNIKI UCZNIÓW ZA POSZCZEGÓLNE ZADANIA	73
WYNIKI UCZNIÓW WEDŁUG LOKALIZACJI SZKÓŁ.....	76
WYNIKI UCZNIÓW Z UWZGLĘDNIENIEM PŁCI	77
WYNIKI UCZNIÓW BEZ DYSLEKSJI I Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ.....	77
II.9. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZE DOSTOSOWANE - PRZEDMIOTY PRZYRODNICZE	79
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOWIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH (ARKUSZE GM-P4-132, GM-P5-132, GM-P6-132)	79
WYNIKI UCZNIÓW SŁABOSŁYSZĄCYCH I NIESŁYSZĄCYCH (ARKUSZ GM-P7-132)	80
WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM (ARKUSZ GM-P8-132)	81
II.10. WYNIKI SZKÓŁ	84
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE DLA SZKÓŁ	84
WYNIKI SZKÓŁ WEDŁUG LOKALIZACJI	84
WYNIKI SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH.....	85
CZĘŚĆ III. EGZAMIN Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO.....	86
III.1. OPIS ARKUSZY – JĘZYKI OBCE.....	87
III.2. DANE STATYSTYCZNE UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚCI JĘZYKOWEJ	91
III.3. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZ STANDARDOWY – JĘZYKI OBCE	94
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE.....	94
WYNIKI UCZNIÓW ZA POSZCZEGÓLNE ZADANIA	99
III.4. WYNIKI UCZNIÓW PISZĄCYCH ARKUSZE DOSTOSOWANE - JĘZYKI OBCE	108
III.5. WYNIKI SZKÓŁ.....	111
PODSTAWOWE MIARY STATYSTYCZNE DLA SZKÓŁ	111
WYNIKI SZKÓŁ WEDŁUG LOKALIZACJI	112
WYNIKI SZKÓŁ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH.....	113
ANEKS.....	115
KARTOTEKI ARKUSZY – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA	115
KARTOTEKI ARKUSZY – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA	136

Wprowadzenie

Egzamin gimnazjalny w klasach trzecich odbył się w dniach: 23 kwietnia 2013 - z część humanistycznej, 24 kwietnia 2013 - z część matematyczno-przyrodniczej i 25 kwietnia 2013 - z języka obcego nowożytnego.

Podstawą prawną przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego jest *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.)*. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 kwietnia 2010 roku (Dz. U. Nr 156, poz. 1046) wprowadziło od roku szkolnego 2011/2012 nową formułę egzaminu gimnazjalnego.

Egzamin gimnazjalny w 2013, podobnie jak w roku 2012, składał się z trzech części:

- części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego, w której uczniowie rozwiązywali dwa zestawy egzaminacyjne: z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz po przerwie z języka polskiego;
- części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego, w której uczniowie również rozwiązywali dwa zestawy egzaminacyjne: z przedmiotów przyrodniczych oraz po przerwie z matematyki;
- język obcy zdawany był na dwóch poziomach, podstawowym i rozszerzonym. Uczniowie, którzy zdawali egzamin gimnazjalny z języka obcego, którego uczyli się wcześniej w szkole podstawowej, zobowiązani byli pisać test z tego języka na dwóch poziomach, pozostali uczniowie tylko na poziomie podstawowym.

Zmienił się też sposób informowania o wynikach ucznia. Od roku szkolnego 2011/2012 wyniki z egzaminu są wyrażane w skali procentowej i skali centylowej dla zadań z zakresu języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie, matematyki, przedmiotów przyrodniczych (biologii, geografii, fizyki i chemii), języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym oraz języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym, przy czym:

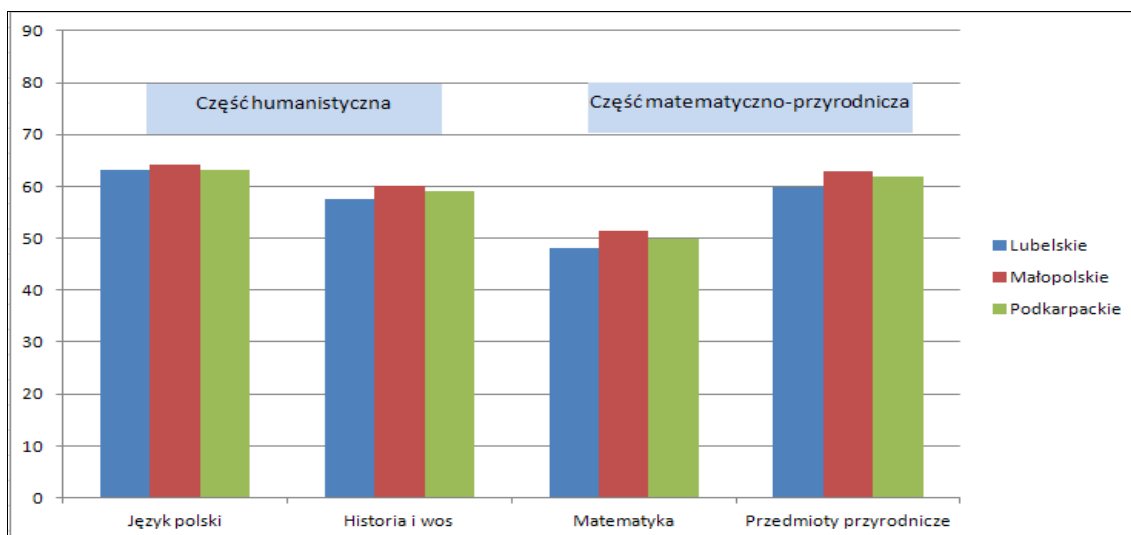
- Wynik procentowy oznacza odsetek uzyskanych przez ucznia punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej) za zadania z danego zakresu.
- Wynik centylowy oznacza odsetek liczby gimnazjalistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego zakresu wynik taki sam lub niższy niż zdający. W przypadku ucznia, którego wynik centylowy będzie wynosił 70, będzie oznaczało, że 70% wszystkich gimnazjalistów uzyskało za zadania z tego zakresu wynik taki sam jak on lub niższy, a 30% gimnazjalistów uzyskało wynik wyższy.
- Wyniki egzaminu w skali procentowej ustala Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów. Natomiast wyniki w skali centylowej ustala Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników ustalonych przez wszystkie okręgowe komisje egzaminacyjne.
- W tym roku szkolnym po raz drugi, podczas rekrutacji uczniów do szkół ponadgimnazjalnych, będą brane pod uwagę wyniki z zakresu języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym. Natomiast wyniki z poziomu rozszerzonego po raz pierwszy będą brane pod uwagę podczas rekrutacji uczniów do szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2017/2018.

W niniejszym sprawozdaniu zamieszczono informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego przeznaczone przede wszystkim dla odbiorców z terenu działania OKE w Krakowie: województwa lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego.

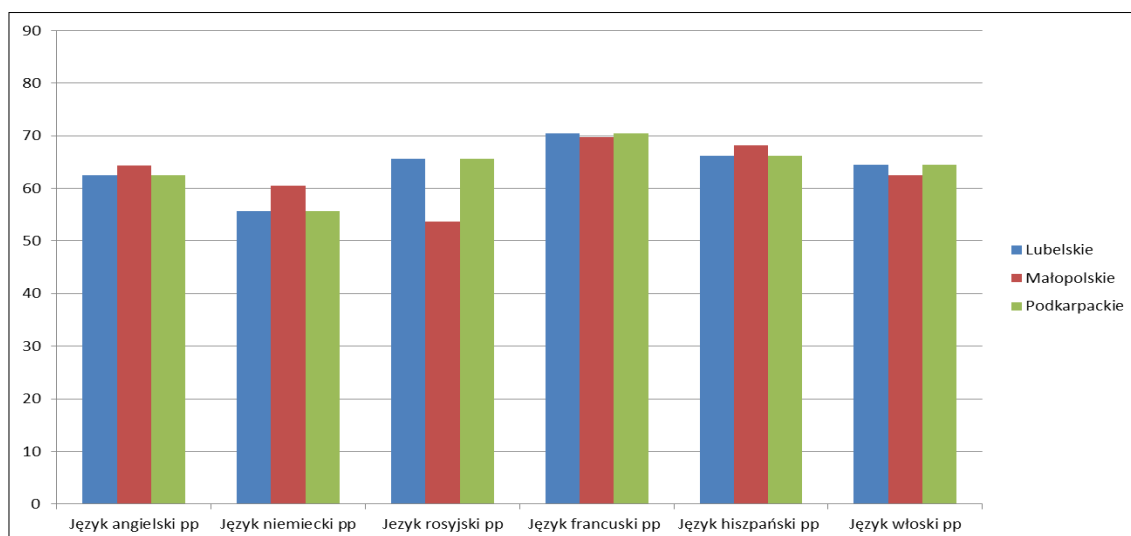
Na terenie działalności OKE Kraków, statystyczny uczeń gimnazjum piszący arkusz standardowy (A1), uzyskał:

- w części humanistycznej z języka polskiego - 20,34 punktu (63,56%)
- w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie - 19,50 punktu (59,09%)
- w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki - 14,53 punktu (50,11%)
- w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych - 17,28 punktu (61,7%)

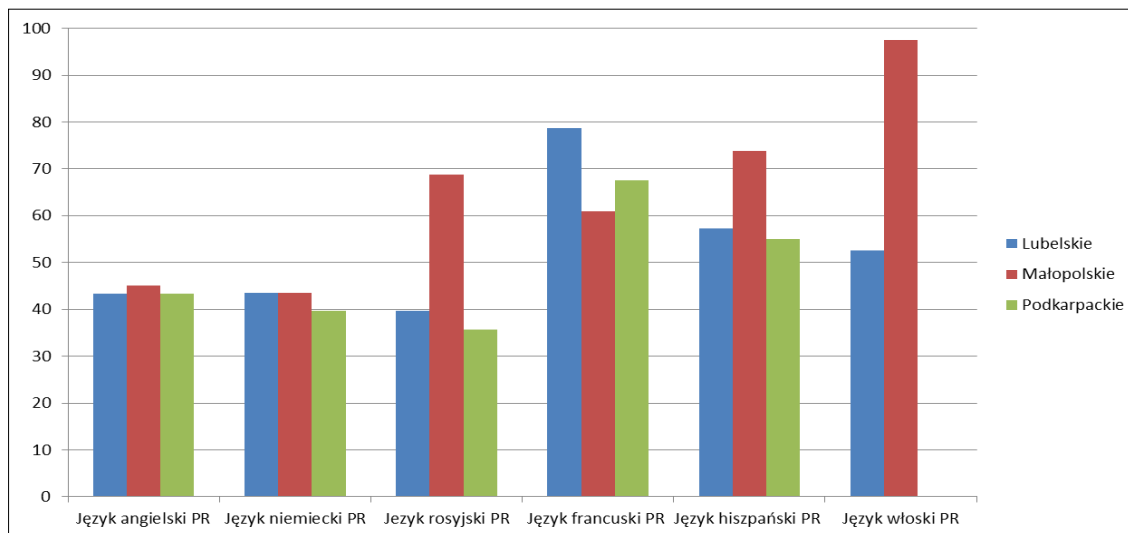
- z języka obcego na poziomie podstawowym:

- j. angielski - 25,33 punktu (63,32%)
- j. niemiecki - 23,30 punktu (58,24%)
- j. rosyjski - 26,02 punktu (65,05%)
- j. francuski - 26,35 punktu (65,89%)
- j. hiszpański - 26,57 punktu (66,44%)
- j. włoski - 25,86 punktu (64,66%)

– z języka obcego na poziomie rozszerzonym:

j. angielski	- 17,63 punktu (44,09%)
j. niemiecki	- 16,87 punktu (42,17%)
j. rosyjski	- 15,88 punktu (39,70%)
j. francuski	- 26,81 punktu (67,02%)
j. hiszpański	- 23,15 punktu (57,87%)
j. włoski	- 27 punktów (67,50%)

Prezentowane wyniki powinny przede wszystkim wykorzystać dyrektorzy i nauczyciele gimnazjów, by w następnych latach osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych wiadomości i umiejętności były jak najwyższe. Mamy nadzieję, że nasze opracowanie ułatwi nauczycielom diagnozę osiągnięć uczniów i zainspiruje dyrektorów gimnazjów do wnikliwej analizy uczniowskich wyników i właściwego ich wykorzystania.

Organizacja i przebieg egzaminu gimnazjalnego

Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego w klasie trzeciej gimnazjum zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) oraz w *Procedurach organizowania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku* zawartych w biuletynie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie.

Zgodnie z rozporządzeniem za organizację i przebieg egzaminu gimnazjalnego w gimnazjum odpowiadał Przewodniczący Szkolnego Zespołu Egzaminacyjnego (PSZE), którym był dyrektor szkoły. W celu przygotowania dyrektorów do pełnienia tej funkcji OKE w Krakowie zorganizowała i przeprowadziła w październiku 2012 roku konferencje szkoleniowe dyrektorów gimnazjów, a w marcu 2013 roku udostępniła na swojej stronie biuletyny informacyjne z procedurami.

Do przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego w szkołach PSZE powołali członków szkolnych zespołów egzaminacyjnych, a w przypadku, gdy w danej szkole egzamin odbywał się w kilku salach – również zespoły nadzorujące przebieg egzaminu w każdej z tych sal. Członkami zespołów nadzorujących nie mogli być nauczyciele przedmiotów wchodzących w zakres danej części egzaminu, a w przypadku części trzeciej egzaminu – nauczyciele tego języka obcego nowożytnego, z którego zakresu był przeprowadzany egzamin. Co najmniej jeden członek każdego zespołu nadzorującego musiał być zatrudniony w innej szkole lub placówce.

Po zakończeniu egzaminu zakodowane w szkołach i zabezpieczone prace uczniów zostały przekazane do Punktów Odbioru Prac w poszczególnych powiatach. W rejonie działania OKE Kraków zorganizowano łącznie 77 Punktów Odbioru Prac (24 w województwie lubelskim, 28 w województwie małopolskim i 25 w województwie podkarpackim).

Z punktu Odbioru Prac zabezpieczone prace uczniów zostały przekazane do Ośrodków Oceniania.

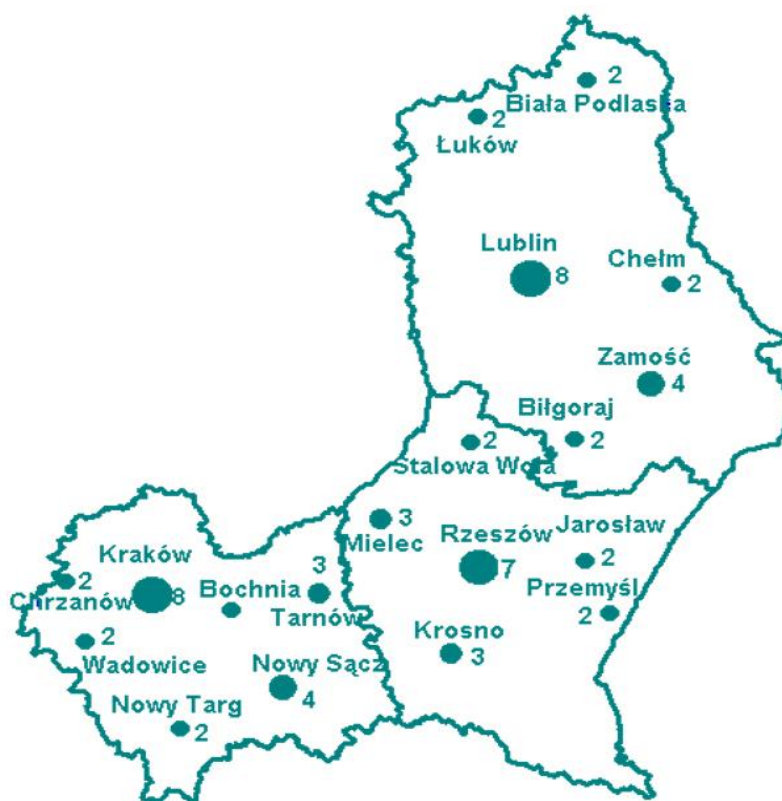
W rejonie działania OKE w Krakowie w wybranych szkołach na terenie trzech województw: lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego, zorganizowano 68 Ośrodków Koordynacji Oceniania (23 z części humanistycznej, 21 z części matematyczno-przyrodniczej i 24 z języka obcego). W celu oceniania prac uczniów powołano 153 Zespoły Egzaminatorów. Prace uczniów oceniało łącznie 3040 przeszkolonych i wpisanych do ewidencji egzaminatorów. W skład każdego zespołu wchodził przewodniczący, drugi egzaminator, egzaminatorzy techniczni i egzaminatorzy.

Bezpośrednio przed ocenianiem prac egzaminatorzy przeszli obowiązkowe szkolenie w zakresie organizacji sprawdzania prac i stosowania kryteriów oceniania zadań otwartych. Ocenianie prac odbywało się bez możliwości wnoszenia prac i dokumentacji egzaminacyjnej poza budynek, w którym zorganizowano OKO. Nad organizacją i prawidłowym przebiegiem oceniania prac w rejonie OKE w Krakowie czuwał Koordynator, którym był etatowy pracownik OKE. W wybranych Ośrodkach Koordynacji Oceniania ocenianie było monitorowane przez pracowników WBiA OKE w Krakowie.

Rzetelność pracy egzaminatorów w stosowaniu kryteriów oceniania sprawdzali drudzy egzaminatorzy i przewodniczący zespołu egzaminatorów. Egzaminatorzy techniczni odpowiedzialni byli za właściwe przenoszenie odpowiedzi uczniów do kart odpowiedzi. Ocenione i zweryfikowane prace przekazane zostały do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie. Karty odpowiedzi elektronicznie zeskanowano. Otrzymane wyniki zostały połączone z bazą uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjal-

nego. Po przeprowadzeniu weryfikacji danych wydrukowane zostały zaświadczenia o wynikach dla wszystkich uczniów piszących egzamin gimnazjalny. Przekazane do szkół zaświadczenia zostaną wydane uczniom wraz ze świadectwem ukończenia gimnazjum.

Rozmieszczenie Ośrodków Koordynacji Oceniania z części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego przedstawia rysunek 1. Prace uczniów z języka polskiego oceniane były w 62 zespołach (20 w województwie lubelskim, 23 w województwie małopolskim, 19 w województwie podkarpackim) przez 1265 egzaminatorów a z historii i wiedzy o społeczeństwie w 3 zespołach przez 51 egzaminatorów technicznych.

Rysunek 1. Rozmieszczenie Ośrodków Koordynacji Oceniania – część humanistyczna

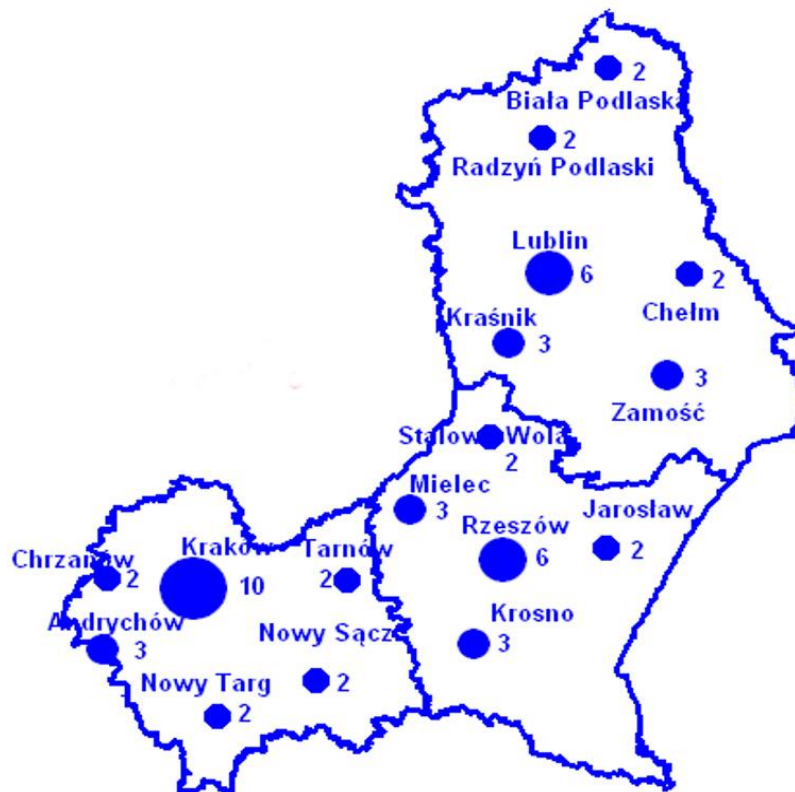
Rozmieszczenie Ośrodków Koordynacji Oceniania z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego przedstawia rysunek 2. Prace uczniów z matematyki oceniane były w 50 zespołach (17 w województwie lubelskim, 18 w województwie małopolskim, 15 w województwie podkarpackim,) przez 1009 egzaminatorów a z przedmiotów przyrodniczych w 3 zespołach przez 58 egzaminatorów technicznych.

Rysunek 2. Rozmieszczenie Ośrodków Koordynacji Oceniania – część matematyczno-przyrodnicza

Rozmieszczenie Ośrodków Koordynacji Oceniania z języków angielskiego i niemieckiego przedstawia rysunek 3. Prace uczniów oceniane były w 41 zespołach (35 z języka angielskiego, 3 z języka niemieckiego, 1 z języka rosyjskiego i 1 z języka francuskiego i 1 zespół z języka włoskiego) przez 766 egzaminatorów.

Rysunek 3. Rozmieszczenie Ośrodków Koordynacji Oceniania – język i obce

Dane statystyczne szkół i uczniów

Liczba szkół i uczniów

Na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (woj. lubelskie, małopolskie, podkarpackie) egzamin gimnazjalny przeprowadzono w 1752 gimnazjach. Zaświadczenia o wynikach egzaminu w 2013 roku otrzymało 83 080 uczniów. Liczbę gimnazjów i uczniów według województw podano w Tabeli 1.

Tabela 1. Liczba szkół i uczniów – egzamin gimnazjalny w 2013 roku

	Województwo						OKE w Krakowie	
	lubelskie		małopolskie		podkarpackie			
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
Liczba gimnazjów	457	26,1	730	41,7	565	32,2	1 752	100
Liczba uczniów, którzy otrzymali zaświadczenie o wynikach	23 409	28,2	35 711	43	23 960	28,8	83 080	100

Najliczniejszą grupę stanowią uczniowie województwa małopolskiego, a najmniej jest uczniów w województwie lubelskim. Podobnie w województwie małopolskim znajduje się najwięcej szkół.

Płeć uczniów

Wśród uczniów klas trzecich, którzy otrzymali zaświadczenie z egzaminu gimnazjalnego w rejonie obejmującym województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie dziewczęta stanowiły 48,8%. Liczbę uczniów z uwzględnieniem płci i województw przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba uczniów, którzy otrzymali zaświadczenie z egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku według płci

Płeć	Uczniowie w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
Dziewczęta	11 482	49	17 460	48,9	11 635	48,6	40 577	48,8
Chłopcy	11 927	51	18 251	51,1	12 325	51,4	42 503	51,2
Ogółem	23 409	100	35 711	100	23 960	100	83 080	100

Lokalizacja szkoły - wielkość miejscowości, w której uczyli się piszący

W Tabeli 3. przedstawiono dane dotyczące liczby gimnazjów w okręgu OKE w Krakowie oraz w poszczególnych województwach z uwzględnieniem ich lokalizacji.

W rejonie OKE w Krakowie, egzamin gimnazjalny w części humanistycznej odbył się w 1 752 gimnazjach. Na wsiach zlokalizowanych było 67% tych szkół, a pozostałe w miastach, w tym 12,3% w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców. Najwyższy odsetek szkół w dużych miastach (powyżej 100 tys. mieszkańców) znajdował się w województwie małopolskim (16,7% ogółu), najniższy w podkarpackim (4,6%).

Tabela 3. Liczba gimnazjów według województw z uwzględnieniem lokalizacji (wielkości miejscowości)

Lokalizacja	Gimnazja w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		liczba	procent
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent		
Wieś	294	64,3	463	63,4	416	73,6	1173	67
Miasto do 20 tys.	53	11,6	71	9,7	52	9,2	176	10
Miasto od 20 do 100 tys.	71	15,5	74	10,1	71	12,6	216	12,3
Miasto powyżej 100 tys.	39	8,5	122	16,7	26	4,6	187	10,7
Ogółem	457	100	730	100	565	100	1752	100

W tabeli poniżej zestawiono liczbę uczniów, którzy otrzymali zaświadczenie z egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku w poszczególnych województwach okręgu OKE w Krakowie, uwzględniając lokalizację ich szkoły.

Tabela 4. Liczba uczniów, którzy otrzymali zaświadczenie z egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku według lokalizacji szkoły

Lokalizacja szkoły	Uczniowie w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		liczba	procent
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent		
Wieś	11 577	49,5	18 502	51,8	13 280	55,4	43 359	52,2
Miasto do 20 tys.	3 365	14,4	5 098	14,3	3 985	16,6	12 448	15
Miasto od 20 do 100 tys.	5 376	23	5 032	14,1	4 977	20,8	15 385	18,5
Miasto powyżej 100 tys.	3 091	13,2	7 079	19,8	1 718	7,2	11 888	14,3
Ogółem	23 409	100	35 711	100	23 960	100	83 080	100

Do szkół wiejskich uczęszczało 43 359 uczniów, co stanowi 52,2%, pozostali uczniowie kształcili się w szkołach zlokalizowanych w miastach, w tym najwięcej (18,5%) w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców. W województwie podkarpackim 55,4% uczniów uczęszczało do szkół wiejskich – najwięcej spośród trzech województw. Odsetek uczniów przystępujących do egzaminu w dużych miastach był największy w województwie małopolskim (19,8% ogółu), a najmniejszy w województwie podkarpackim (7,2%).

Liczba oddziałów w szkole

Wśród 1752 szkół na terenie OKE w Krakowie, szkoły z jednym oddziałem klasy trzeciej stanowią ponad 1/3 wszystkich gimnazjów. Gimnazja posiadające po 2 oddziały klas trzecich to nieco ponad 30% wszystkich gimnazjów, a gimnazjów z 3 oddziałami jest niecałe 14%. Co szósta szkoła posiada 4 lub więcej oddziałów klas trzecich. Dane dotyczące liczby oddziałów klas trzecich w szkołach, znajdujących się w poszczególnych województwach przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Liczba szkół gimnazjalnych z uwzględnieniem liczby oddziałów klas trzecich

Rejon	Liczba szkół	Szkoly gimnazjalne							
		z 1 oddziałem klasy trzeciej		z 2 oddziałami klas trzecich		z 3 oddziałami klas trzecich		z 4 i więcej oddziałami klas trzecich	
		liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
województwo lubelskie	457	134	29,3	161	35,2	81	17,7	81	17,7
województwo małopolskie	730	267	36,6	233	31,9	110	15,1	120	16,4
województwo podkarpackie	565	276	48,8	152	26,9	50	8,8	87	15,4
OKE Kraków	1 752	677	38,6	546	31,2	241	13,8	288	16,4

We wszystkich województwach najczęściej egzamin pisano w gimnazjach z jednym oddziałem klasy trzeciej (38,6% szkół), a najrzadziej z trzema oddziałami klas trzecich (13,8%).

Status szkoły, w której uczyli się piszący - szkoły publiczne i niepubliczne

Prezentowane w raporcie wyniki egzaminu dotyczą 1 635 szkół publicznych oraz 117 szkół niepublicznych z uprawnieniami szkoły publicznej. Liczbę szkół w poszczególnych województwach przedstawia tabela poniżej.

Tabela 6. Liczba gimnazjów według województw z uwzględnieniem typu szkoły

Typ szkoły	Gimnazja w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		liczba	procent
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent		
Niepubliczne	33	7,2	58	7,9	26	4,6	117	6,7
Publiczne	424	92,8	672	92,1	539	95,4	1635	93,3
Ogółem	457	100	730	100	565	100	1752	100

Najmniej szkół niepublicznych, w których przeprowadzano egzamin gimnazjalny znajdowało się w województwie podkarpackim (26 szkół), a najwięcej w województwie małopolskim (58 szkół); w lubelskim były 33 takie szkoły.

W tabeli poniżej zestawiono liczbę uczniów klas trzecich, którzy otrzymali zaświadczenie z egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych województwach okręgu OKE w Krakowie, w podziale na typ szkoły, do której uczęszczali zdający.

Tabela 7. Liczba uczniów, którzy otrzymali zaświadczenie z egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku według statusu szkoły

Typ szkoły	Uczniowie w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		liczba	procent
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent		
Szkoły publiczne	785	3,4	1 204	3,4	551	2,3	2 540	3,1
Szkoły niepubliczne z uprawnieniami publicznej	22 624	96,6	34 507	96,6	2 3409	97,7	80 540	96,9
Ogółem	23 409	100	35 711	100	23 960	100	83 080	100

Do szkół publicznych uczęszczało 96,9%, a do niepublicznych jedynie 3,1% uczniów. Do szkół niepublicznych w województwie lubelskim i małopolskim uczęszczało po 3,4% uczniów ogółu, a w województwie podkarpackim 2,3%.

Część I. Egzamin w części humanistycznej

I.1. Opis arkuszy – język polski

Arkusz standardowy GH-P1-132

Standardowy arkusz egzaminacyjny w części humanistycznej z zakresu języka polskiego, tj. arkusz GH-P1-132 zawierał 22 zadania, wśród których 20 zadań miało formę zamkniętą, a 2 były to zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi. Zadania zamknięte wykorzystane w zestawie egzaminacyjnym były zróżnicowane pod względem treści i formy. Zdający rozwiązywali zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie i zadania typu prawda-fałsz. Rozwiązując poszczególne zadania, uczniowie wykazywali się wiadomościami i umiejętnościami opisanymi w podstawie programowej obowiązującej od 2009 roku. Podstawa programowa kształcenia ogólnego z zakresu języka polskiego wyróżnia trzy obszary wymagań ogólnych:

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji,
- II. Analiza i interpretacja tekstów kultury
- III. Tworzenie wypowiedzi.

Poszczególne zadania zestawu egzaminacyjnego sprawdzały poziom opanowania wiadomości i umiejętności kształconych na zajęciach z zakresu języka polskiego w gimnazjum. Zadania zostały skonstruowane w odniesieniu do czterech tekstów kultury: fragmentu *Potopu* Henryka Sienkiewicza, fragmentu tekstu *O odwadze* zredagowanego na podstawie artykułu Wiesława Łukaszewskiego *Odwaga*, fraszki Jana Kochanowskiego *O żywocie ludzkim* oraz dwóch zapytań dotyczących poprawności użycia języka i odpowiedzi ekspertów z internetowej poradni językowej. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mogli uzyskać 32 punkty, z czego 20 punktów mogli otrzymać za rozwiązanie zadań zamkniętych sprawdzających wiadomości i umiejętności opisane wymaganiami ogólnymi z podstawy programowej w obszarach: *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji, analizy i interpretacji tekstów kultury i tworzenia wypowiedzi*, a także 12 punktów za realizację zadań otwartych sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszarów: *analizy i interpretacji tekstów kultury i tworzenia wypowiedzi*. Uczniowie formułowali zapytanie do internetowej poradni językowej dotyczące poprawności użycia języka oraz redagowali charakterystykę bohatera literackiego. Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli 90 minut.

Arkusze dostosowane

Zestawy GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132 dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Zestawy zadań dla uczniów słabowidzących i niewidomych z zakresu języka polskiego, tj. arkusze GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132 zostały przygotowane na podstawie standardowego arkusza GH-P1-132. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu. Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli czas do 135 minut.

Zestaw GH-P7-132 dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Zestaw zadań z zakresu języka polskiego GH-P7-132 przeznaczony był do sprawdzenia opanowania przez uczniów słabosłyszących i niesłyszących kończących trzecią klasę gimnazjum wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego obowiązującej od 2009 roku.

Zestaw egzaminacyjny składał się z 22 zadań, wśród których było 20 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi. Zadania rozszerzonej odpowiedzi związane były z tworzeniem dwóch różnych form wypowiedzi pisemnych: opisu i charakterystyki. Zadania zamknięte wykorzystane w zestawie egzaminacyjnym były zróżnicowane pod względem formy. Uczniowie rozwiązywali zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie i zadania typu prawda-fałsz. Zaproponowane w zestawie egzaminacyjnym zadania zostały skonstruowane do czterech tekstów kultury: fragmentu *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego, wiersza Juliana Tuwima *Czereśnie*, fragmentu tekstu *O odwadze* na podstawie artykułu Wiesława Łukaszewskiego *Odwaga*, a także dwóch haseł językowych zredagowanych na podstawie słownika języka polskiego.

Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mogli uzyskać 32 punkty, z czego 20 punktów za rozwiązanie zadań zamkniętych sprawdzających wiadomości i umiejętności, które zostały opisane wymaganiami ogólnymi z podstawy programowej w obszarach: *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* (10 zadań) oraz *analizy i interpretacji tekstów kultury* (10 zadań), a także 12 punktów za realizację zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszaru *tworzenia wypowiedzi* (2 zadania). Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli czas do 135 minut.

Zestaw GH-P8-132 dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim

Zestaw zadań z zakresu języka polskiego, tj. arkusz GH-P8-132 sprawdzał opanowanie przez uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim kończących trzecią klasę gimnazjum wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego obowiązującej od 2009 roku. Zestaw egzaminacyjny zawierał 22 zadania, wśród których 20 to zadania zamknięte a 2 to zadania otwarte. Zadania zamknięte wykorzystane w zestawie egzaminacyjnym były zróżnicowane pod względem treści i formy. Były to zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie i zadania typu prawda-fałsz. Zadania zostały skonstruowane do czterech tekstów kultury: wiersza *Jak dziecinne piąsteczki* Kazimierza Wierzyńskiego, fragmentu tekstu opracowanego na podstawie *Głowy na tranzystorach* Hanny Ożogowskiej, tekstu *Gazeta* opracowanego na podstawie *Opowieści o rzeczach powszednich*, Władysława Kopalińskiego oraz ilustracji przedstawiającej obraz Tadeusza Makowskiego, *Przebrane dzieci*. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mogli uzyskać 32 punkty, z czego 20 punktów za rozwiązanie zadań zamkniętych sprawdzających wiadomości i umiejętności opisane wymaganiami ogólnymi z podstawy programowej w obszarach: *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* (14 zadań) oraz *analizy i interpretacji tekstów kultury* (5 zadań), a także 12 punktów za realizację zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszaru *tworzenia wypowiedzi* (2 zadania). Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli czas do 135 minut.

I.2. Dane statystyczne uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej – język polski

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego przystąpiło 83 205 uczniów klas trzecich w województwach: lubelskim, małopolskim i podkarpackim. Arkusz standardowy rozwiązywało 81 544 uczniów, co stanowi 98% przystępujących do pierwszej części egzaminu gimnazjalnego. Pozostali, ze względu na posiadane dysfunkcje, rozwiązywali arkusze odpowiednio dostosowane.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami 181 laureatom konkursów organizowanych przez Kuratorów Oświaty, przypisano w części humanistycznej wynik najwyższy, czyli 32 punkty.

Tabela 8. Liczba uczniów uczestniczących w egzaminie gimnazjalnym z języka polskiego w 2013 r.

Uczniowie	Województwo			OKE Kraków
	lubelskie	małopolskie	podkarpackie	
	liczba			
przystąpili do egzaminu	23 436	35 744	24 025	83 205
w tym laureaci konkursów	66	69	46	181
zwolnieni z egzaminu	83	208	103	394

Dane ogólne dotyczące gimnazjalistów w rejonie OKE w Krakowie przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego w 2013 r. z uwzględnieniem typu rozwiązywanych arkuszy z poszczególnych województwach przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9. Liczba uczniów piszących poszczególne rodzaje arkuszy podczas egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego w 2013 roku

Uczniowie rozwiązujący		Województwo						OKE Kraków	
		lubelskie		małopolskie		podkarpackie			
arkusz	symbol	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
standardowy dla uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową	GH-P1-132	23 008	98,2	3 5072	98,1	23 464	97,7	81 544	98,0
dostosowany dla uczniów słabowidzących (czcionka 16 pkt)	GH-P4-132	16	0,1	48	0,1	13	0,1	77	0,1
dostosowany dla uczniów słabowidzących (czcionka 24 pkt)	GH-P5-132	5	0	15	0	11	0	31	0
dostosowany dla uczniów niewidomych (druk w piśmie Braille'a)	GH-P6-132	2	0	4	0	0	0	6	0
dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących	GH-P7-132	38	0,2	76	0,2	55	0,2	169	0,2
dostosowany dla uczniów upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	GH-P8-132	367	1,6	529	1,5	482	2,0	1 378	1,7
Liczba piszących egzamin gimnazjalny w części humanistycznej – język polski		23 436		35 744		24 025		83 205	100

I.3. Wyniki uczniów piszących arkusz standardowy – język polski

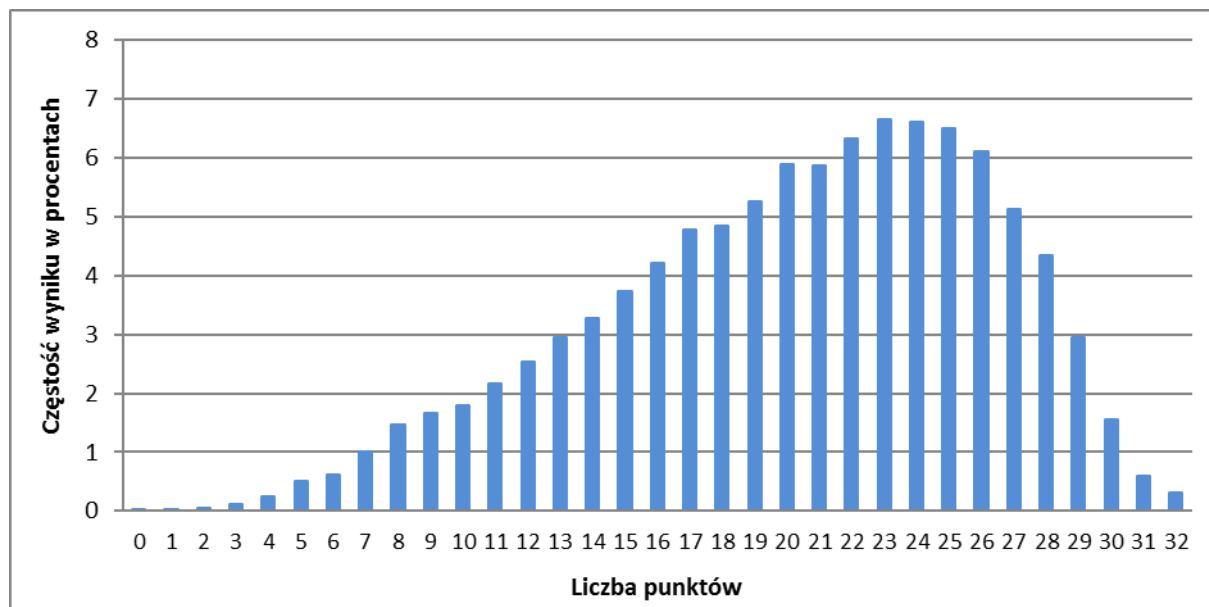
Podstawowe miary statystyczne

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) rozwiązujący arkusz standardowy uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z języka polskiego 20,34 punktu, co stanowi 63,56% punktów możliwych do otrzymania. Najczęściej wystąpił wynik 23 punkty (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 21 punktów (mediana).

Tabela 10. Podstawowe miary statystyczne dotyczące części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego (arkusz GH-P1-132)

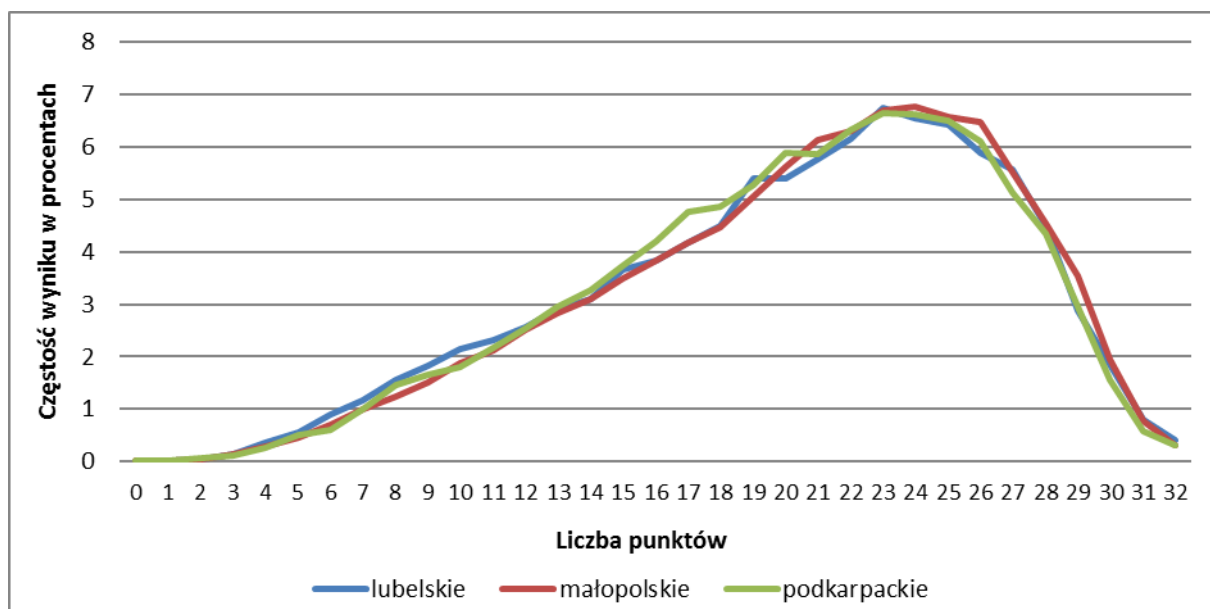
Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	20,19	63,11	20,52	64,12	20,22	63,18	20,34	63,56
Modalna	23	71,88	24	75	23	71,88	23	71,88
Mediana	21	65,63	21	65,63	21	65,63	21	65,63
Wynik najniższy	1	3,13	0	0	0	0	0	0
Wynik najwyższy	32	100	32	100	32	100	32	100
Odchylenie standardowe	6,18	19,30	6,02	18,81	5,96	18,63	6,05	18,90

Rysunek poniżej przedstawia procentowy udział uczniów według wyników części humanistycznej z języka polskiego.

Rysunek 4. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących arkusz standardowy GH-P1-132

Różnice między średnimi wynikami uczniów w poszczególnych województwach są niewielkie. Spośród trzech województw wyniki uczniów z Małopolski są najwyższe, a z lubelskiego najniższe. Różnica między procentowym wykonaniem testu przez uczniów w województwie małopolskim i lubelskim jest niewielka - wynosi 1,1 punktu, a między województwem małopolskim a podkarpackim zaledwie 0,94 punktu. Rysunek poniżej przedstawia rozkład wyników uczniów w poszczególnych województwach, rozwiązujących na egzaminie w części humanistycznej z języka polskiego zadania w arkuszu standardowym.

Rysunek 5. Rozkład wyników na terenie działania OKE Kraków rozwiązujących arkusz GH-P1-132 z podziałem na województwa

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

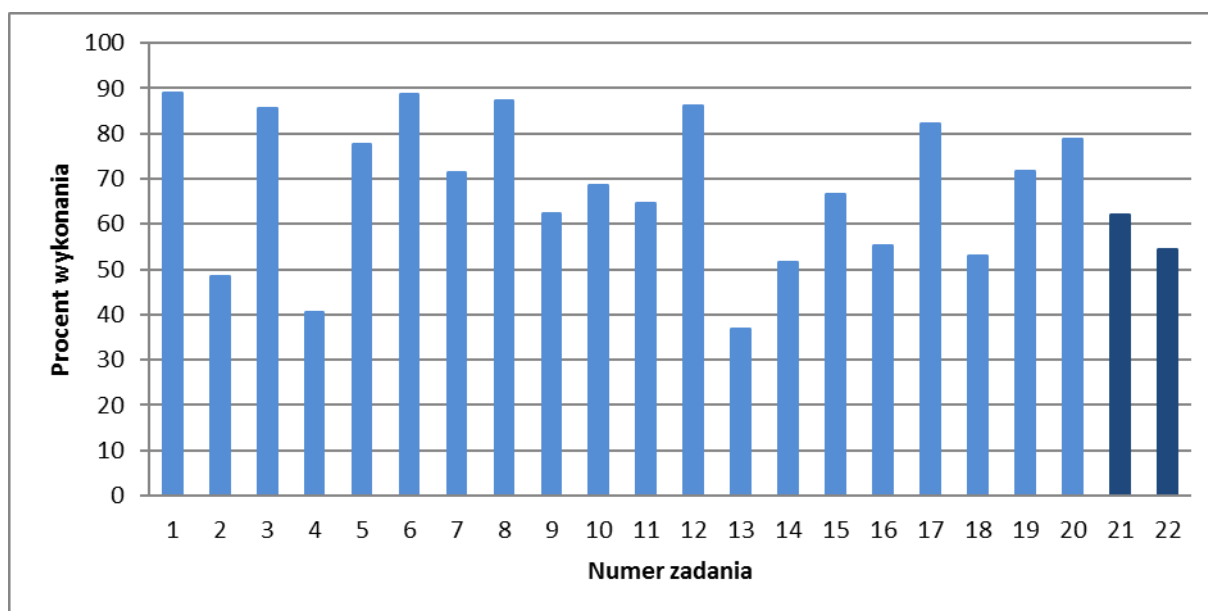
Stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności sprawdzanych poszczególnymi zadaniami można określić na podstawie poziomu ich wykonania, tj. procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających za rozwiązanie tych zadań w stosunku do wszystkich punktów możliwych do otrzymania za ich rozwiązanie. Tabela poniżej przedstawia, jak poradzili sobie gimnazjaliści z prawidłowym rozwiązaniem zadań z arkusza standardowego GH-P1-132.

Tabela 11. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z języka polskiego w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-P1-132)

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,88	0,90	0,89	0,89
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,46	0,51	0,47	0,48
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,85	0,87	0,85	0,86
4.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,40	0,41	0,40	0,40
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,76	0,79	0,77	0,78
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,88	0,89	0,88	0,89
7.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,71	0,72	0,71	0,71
8.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,87	0,87	0,87	0,87
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,61	0,64	0,62	0,62
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,68	0,69	0,68	0,69
11.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,65	0,65	0,63	0,65
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,86	0,86	0,87	0,86
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,36	0,39	0,35	0,37
14.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,50	0,53	0,51	0,52
15.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,65	0,68	0,67	0,67
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,55	0,56	0,55	0,55
17.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1	0,82	0,83	0,82	0,82
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,53	0,54	0,52	0,53
19.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,71	0,73	0,71	0,72
20.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1	0,78	0,80	0,78	0,79
21.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2	1,31	1,24	1,17	1,24
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	10	5,37	5,44	5,49	5,43

Tabela 12. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z języka polskiego w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-P1-132)

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	88,0	89,6	88,8	88,9
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	46,4	50,6	47,4	48,5
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	85,0	86,6	85,2	85,7
4.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	40,2	41,1	39,8	40,4
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	76,3	78,6	77,2	77,5
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	87,9	89,3	88,2	88,6
7.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	70,8	72,3	70,7	71,4
8.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	87,0	87,5	86,9	87,2
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	60,7	63,7	61,7	62,3
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	68,3	69,5	68,0	68,7
11.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	65,2	65,2	63,4	64,7
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	85,6	86,2	86,6	86,2
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	35,8	38,6	35,4	36,9
14.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	50,0	52,9	51,5	51,7
15.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	64,6	67,9	66,6	66,6
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	55,2	55,6	55,1	55,3
17.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1	82,0	82,6	81,9	82,2
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	53,0	54,2	51,5	53,1
19.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	70,9	73,1	70,9	71,8
20.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1	78,2	79,6	78,1	78,8
21.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2	65,7	61,8	58,7	62,0
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	10	53,7	54,4	54,9	54,3

Rysunek 6. Poziom wykonania zdań z arkusza GH-P1-132

Wyniki uczniów z uwzględnieniem lokalizacji szkół

Podobnie jak w latach ubiegłych wyniki uczniów w miastach są wyższe niż na wsiach.

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie OKE w Krakowie kształcący się w szkole wiejskiej uzyskał na egzaminie 19,63 punktu, czyli 61,35% punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców jest wyższy o 2,44 punktu, czyli o 7,63% punktów.

Tabela 13. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-P1-132)

Lokalizacja szkoły, do której uczęszczali uczniowie	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	19,23	60,09	19,89	62,17	19,62	61,32	19,63	61,35
Miasto do 20 tys.	20,08	62,75	20,59	64,34	20,48	63,98	20,41	63,79
Miasto od 20 do 100 tys.	21,12	66,02	20,55	64,22	21,09	65,90	20,93	65,39
Miasto powyżej 100 tys.	22,32	69,75	22,06	68,95	21,68	67,74	22,07	68,98
Egzamin gimnazjalny z języka polskiego (arkusz GH-P1-132)	20,19	63,11	20,52	64,12	20,22	63,18	20,34	63,56

Analiza wyników w poszczególnych województwach z uwzględnieniem wielkości miejscowości pozwala zauważyć, że na wsiach i w miastach do 20 tys. mieszkańców najwyższe wyniki otrzymali uczniowie w województwie małopolskim. W miastach powyżej 100 tys. mieszkańców najwyższy wynik osiągnęli uczniowie województwa lubelskiego. Największa różnica między wynikami uczniów na wsiach i w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców wystąpiła w województwie lubelskim (9,66%).

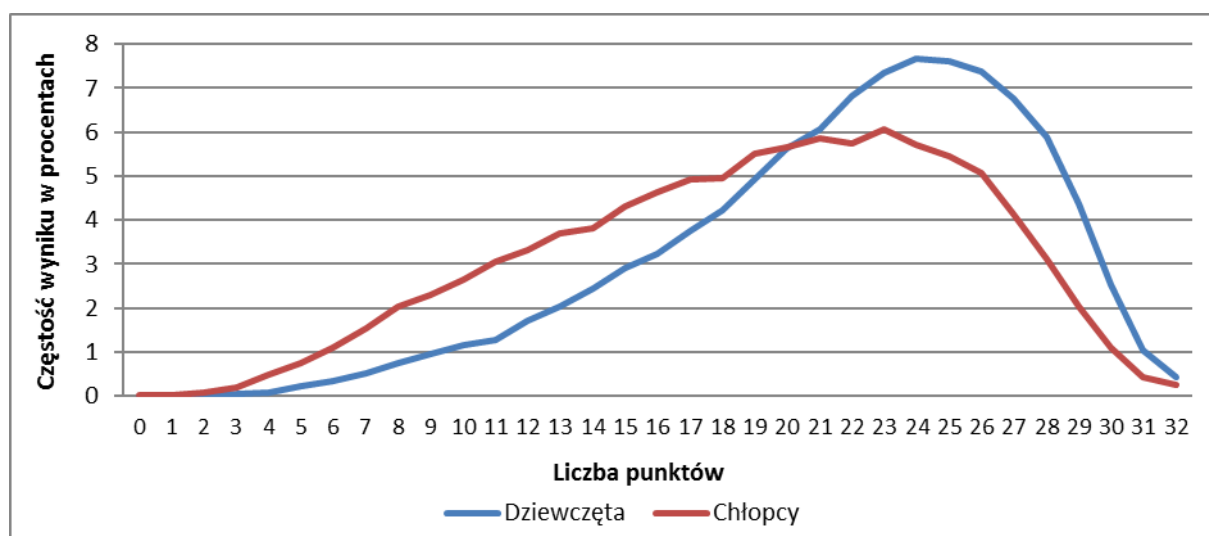
Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

Z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego dziewczęta uzyskały wyniki o prawie 9% punktów wyższe niż chłopcy.

Tabela 14. Średnie procentowe wyniki uczniów z podziałem na chłopców i dziewczęta

	Wynik z języka polskiego
Dziewczęta	68,01
Chłopcy	59,28

Na wykresie poniżej widzimy, że w strefie wyników niższych częściej znajdują się chłopcy, zaś wśród wyników wyższych – więcej jest dziewcząt.

Rysunek 7. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego z podziałem na chłopców i dziewczęta

Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

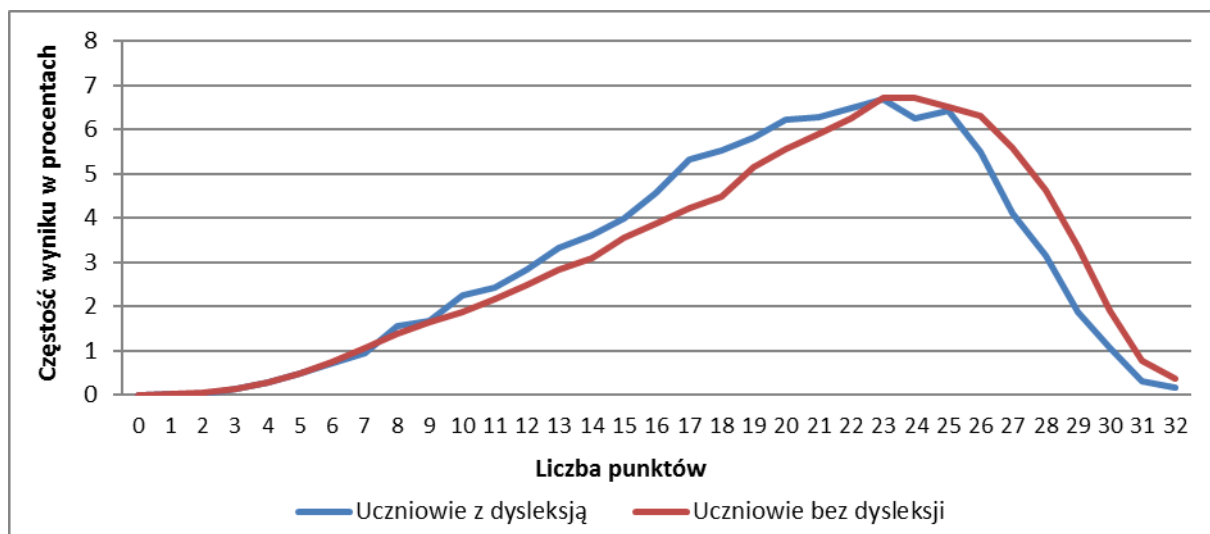
Uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali na egzaminie gimnazjalnym arkusz standardowy GH-P1-132, ale ich prace oceniane były według odrębnych kryteriów.

We wszystkich województwach uczniowie posiadający zaświadczenia o specyficznych trudnościach w uczeniu się osiągnęli nieco niższy wynik, niż uczniowie bez deficytu.

Tabela 15. Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową w poszczególnych województwach

Kategoria umiejętności	woj. lubelskie		woj. małopolskie		woj. podkarpackie		OKE Kraków	
	Uczniowie z dysleksją rozwojową							
	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak
	Wyniki w procentach							
Egzamin gimnazjalny z języka polskiego (arkusz GH-P1-132)	63,60	59,09	64,33	62,61	63,39	60,94	63,85	61,22

Średni wynik uzyskany przez uczniów z dysleksją rozwojową w rejonie OKE w Krakowie jest nieznacznie niższy (o 2,63%) od średniego wyniku uczniów bez dysleksji.

Rysunek 8. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

I.4. Wyniki uczniów piszących arkusze dostosowane – język polski

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych (arkusze GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 114 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących lub niewidomych. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z języka polskiego 18,46 punktu, co stanowi 57,7% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 4 punkty, wystąpił w województwie lubelskim, najwyższy - 32 punkty, w województwie lubelskim i podkarpackim. Najczęściej wystąpił wynik 20 punktów (modalna). Średni uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 19 punktów (mediana).

Tabela 16. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego (arkusze GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	19,04	59,51	18,30	57,18	18,38	57,42	18,46	57,70
Modalna	25	78,13	20	62,50	9	28,13	20	62,50
Mediana	19	59,38	19	59,38	19	59,38	19	59,38
Wynik najniższy	4	12,50	5	15,63	8	25	4	12,50
Wynik najwyższy	32	100	30	93,75	32	100	32	100
Odchylenie standardowe	7,58	23,68	5,96	18,64	7,88	24,64	6,69	20,89

Najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie województwa małopolskiego. Różnica między średnimi wynikami uczniów w województwach jest niewielka i nie przekracza 1 punktu.

Tabela 17. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusze GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	19,67	61,46	18,03	56,36	15,92	49,76	17,53	54,79
Miasto do 20 tys.	21	65,63	22,67	70,83	21,50	67,19	22,23	69,47
Miasto od 20 do 100 tys.	20,09	62,78	17,13	53,52	21,22	66,32	19,61	61,27
Miasto powyżej 100 tys.	16,57	51,79	17,24	53,87	-	-	17,07	53,35
Egzamin gimnazjalny z języka polskiego (arkusz GH-P-4,5,6-132)	19,04	59,51	18,30	57,18	18,38	57,42	18,46	57,70

Wyniki uczniów słabostyszających i niesłyszających (arkusz GH-P7-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 169 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabostyszających i niesłyszających. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z języka polskiego 18,55 punktu, co stanowi 57,97% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 2 punkty, wystąpił w województwie podkarpackim, najwyższy – 32 punkty – w małopolskim. Najczęściej wystąpił wynik 18 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco również uzyskał 18 punkty (mediana).

Tabela 18. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego (arkusz GH-P7-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	18,55	57,98	17,87	55,84	19,49	60,91	18,55	57,97
Modalna	14	43,75	18	56,25	28	87,50	18	56,25
Mediana	18	56,25	18	56,25	20	62,50	18	56,25
Wynik najniższy	9	28,13	3	9,38	2	6,25	2	6,25
Wynik najwyższy	31	96,88	32	100	31	96,88	32	100
Odchylenie standardowe	6,37	19,89	7,02	21,94	7,87	24,61	7,17	22,39

Różnice między średnimi wynikami uczniów w województwie podkarpackim a lubelskim czy małopolskim nie przekraczają 2 punktów. Najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie województwa podkarpackiego (23,06 punktu), a najniższy w Małopolsce.

Tabela 19. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-P7-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	19,67	61,46	20,09	62,78	21,25	66,41	20,48	64,01
Miasto do 20 tys.	19,33	60,42	21,50	67,19	21,50	67,19	21,12	65,99
Miasto od 20 do 100 tys.	21,25	66,41	17,05	53,29	16,42	51,32	17,52	54,76
Miasto powyżej 100 tys.	16,07	50,21	15,08	47,12	20,50	64,06	16,29	50,91
Egzamin gimnazjalny z języka polskiego (arkusz GH-P7-132)	18,55	57,98	17,87	55,84	19,49	60,91	18,55	57,97

Wyniki uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim (arkusz GH-P8-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 1378 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej 20,34 punktu, co stanowi 63,56% punktów możliwych do otrzymania.

Tabela 20. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego (arkusz GH-P8-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	21,22	66,31	18,92	59,13	21,22	66,32	20,34	63,56
Modalna	26	81,25	22	68,75	24	75	24	75
Mediana	22	68,75	19	59,38	22	68,75	21	65,63
Wynik najniższy	5	15,63	2	6,25	5	15,63	2	6,25
Wynik najwyższy	32	100	32	100	32	100	32	100
Odchylenie standardowe	6,02	18,80	5,65	17,67	5,16	16,13	5,70	17,80

Najniższy wynik - 2 punkty wystąpił w województwie małopolskim, najwyższy - 32 punkty - w każdym z województw. Najczęściej wystąpił wynik 24 punkty (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 21 punktów (mediana).

Różnica między uczniami piszącymi egzamin w szkołach wiejskich i piszącymi w szkołach wielkomiejskich jest minimalna – nie przekracza 1 punktu.

Tabela 21. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-P8-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	21,17	66,15	19,16	59,87	21,74	67,92	20,63	64,46
Miasto do 20 tys.	22,36	69,88	19,45	60,78	20,61	64,40	20,78	64,93
Miasto od 20 do 100 tys.	20,80	64,99	18,70	58,43	20,37	63,67	19,86	62,06
Miasto powyżej 100 tys.	20,48	64	17,93	56,04	20,45	63,91	18,90	59,06
Egzamin gimnazjalny z języka polskiego (arkusz GH-P8-132)	21,22	66,31	18,92	59,13	21,22	66,32	20,34	63,56

Tabela 22. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z języka polskiego w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-P8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,50	0,50	0,52	0,51
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,60	0,59	0,67	0,62
3.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,84	0,85	0,92	0,87
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,69	0,67	0,77	0,71
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,91	0,89	0,93	0,91
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,81	0,80	0,84	0,81
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,92	0,92	0,93	0,93
8.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,68	0,62	0,74	0,68
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,70	0,67	0,71	0,69
10.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,71	0,69	0,74	0,71
11.	III. Tworzenie wypowiedzi.	10	5,76	3,96	5,03	4,81
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,64	0,63	0,67	0,65
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,63	0,67	0,70	0,67
14.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,63	0,63	0,70	0,66
15.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,76	0,79	0,78	0,78
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,75	0,76	0,80	0,77
17.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,72	0,75	0,80	0,76
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,65	0,65	0,70	0,67
19.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1	0,52	0,52	0,57	0,54
20.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	0,70	0,69	0,73	0,71
21.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	0,65	0,66	0,66	0,66
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2	1,44	1,02	1,29	1,23

Tabela 23. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z języka polskiego w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-P8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	49,9	49,5	52,3	50,6
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	59,9	58,8	67,2	62,0
3.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	83,9	85,3	91,9	87,2
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	69,2	67,3	77,2	71,3
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	91,0	89,0	93,2	91,0
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	80,9	79,6	83,8	81,4
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	92,1	92,1	93,4	92,5
8.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	68,4	62,0	74,5	68,1
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	70,0	67,1	71,4	69,4
10.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	70,6	68,8	74,1	71,1
11.	III. Tworzenie wypowiedzi.	10	57,6	39,6	50,3	48,1
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	64,0	63,1	67,2	64,8
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	62,9	66,7	69,9	66,8
14.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	62,9	62,9	70,3	65,5
15.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	76,0	79,2	78,2	78,0
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	75,2	76,0	79,9	77,1
17.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	71,9	75,2	80,1	76,1
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	65,4	64,8	70,1	66,8
19.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1	51,8	52,0	57,1	53,7
20.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1	70,3	69,2	72,6	70,7
21.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1	64,9	65,6	66,4	65,7
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2	72,2	50,9	64,4	61,3

I.5. Wyniki szkół

Podstawowe miary statystyczne dla szkół

Średni wynik części humanistycznej z języka polskiego, dla szkoły w rejonie OKE w Krakowie wynosi 19,86 punktu, czyli 62,06% punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik szkoły to 7,47 punktu, najwyższy – 28,58 punktu. Najwięcej szkół uzyskało wynik 20 punktów.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z języka polskiego w rejonie OKE w Krakowie i w poszczególnych województwach.

Tabela 24. Podstawowe miary statystyczne dla szkół (arkusz GH-P1-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne dla wyników szkół w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik szkoły	19,45	60,78	20,11	62,84	19,86	62,08	19,86	62,06
Modalna	18,50	57,81	20	62,50	20	62,50	20	62,50
Mediana	19,63	61,35	20,17	63,02	19,93	62,27	19,94	62,31
Wynik najniższy	7,47	23,33	7,61	23,79	8,14	25,43	7,47	23,33
Wynik najwyższy	27,73	86,66	28,58	89,30	26,85	83,91	28,58	89,30
Odchylenie standardowe	2,95	9,21	2,74	8,55	2,38	7,45	2,70	8,43

Różnice między średnimi wynikami szkół w poszczególnych województwach są niewielkie. Różnica między średnim wynikiem szkół w województwie małopolskim i lubelskim wynosi 0,66 punktu, a między średnim wynikiem w województwie podkarpackim i lubelskim 0,41 punktu.

Wyniki szkół według lokalizacji

Statystycznie najwyższe wyniki uzyskały gimnazja zlokalizowane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, najniższe – szkoły wiejskie.

Największa różnica, 1,34 punktu, między średnimi wynikami szkół w dużych miastach i na wsiach występuje w województwie lubelskim. W województwie podkarpackim najwyższy średni wynik uzyskały szkoły zlokalizowane w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców, a w województwie małopolskim i lubelskim miasta powyżej 100 tys. mieszkańców.

Tabela 25. Średnie wyniki szkół według lokalizacji w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-P1-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki szkół według lokalizacji w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	19,24	60,12	19,85	62,02	19,68	61,51	19,64	61,37
Miasto do 20 tys.	19,59	61,22	20,27	63,35	20,59	64,33	20,16	63,01
Miasto od 20 do 100 tys.	19,66	61,45	20,02	62,55	20,72	64,76	20,13	62,91
Miasto powyżej 100 tys.	20,58	64,30	21,13	66,02	19,34	60,44	20,77	64,89
OKE Kraków	19,45	60,78	20,11	62,84	19,86	62,08	19,86	62,06

Wyniki szkół publicznych i niepublicznych

Średni wynik uzyskany przez szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych w rejonie OKE w Krakowie jest o 0,71 punktu wyższy od średniego wyniku uzyskanego przez szkoły publiczne. Jedynie w województwie lubelskim szkoły publiczne mają wynik nieco wyższy niż szkoły niepubliczne.

Najwyższy wynik uzyskały szkoły niepubliczne w województwie małopolskim. Ich średni wynik jest o 0,7 punktu wyższy od wyniku uzyskanego przez szkoły niepubliczne w województwie podkarpackim i o 3,45 punktu wyższy od takich szkół w województwie lubelskim.

Tabela 26. Wyniki szkół publicznych i niepublicznych w rejonie OKE Kraków

Wyniki szkół	Średnie wyniki szkół według typu szkoły w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Niepublicznych	18,18	56,82	21,63	67,59	20,93	65,42	20,52	64,13
Publicznych	19,55	61,09	19,97	62,42	19,81	61,91	19,81	61,91
Ogółem	19,45	60,78	20,11	62,84	19,86	62,08	19,86	62,06

I.6. Opis arkuszy – historia i wiedza o społeczeństwie

Arkusz standardowy GH-H1-132

Standardowy arkusz egzaminacyjny w części humanistycznej z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie GH-H1-132 składał się z 24 zadań, w tym z 20 zadań z historii i 4 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Wszystkie zadania wykorzystane w zestawie egzaminacyjnym miały wyłącznie formę zadań zamkniętych. Były to różnego typu zadania: zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie i typu prawda-falsz.

Zadania egzaminacyjne zaproponowane w zestawie odnosiły się do zróżnicowanych materiałów źródłowych. W arkuszu z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wykorzystano: mapy, taśmy chronologiczne, ilustracje, tablicę genealogiczną, diagram, schemat a także krótkie teksty źródłowe.

Rozwiązując poszczególne zadania, uczniowie wykazali się wiadomościami i umiejętnościami opisanymi w podstawie programowej obowiązującej od 2009 roku. Poszczególne zadania sprawdzały poziom opanowania wiadomości i umiejętności kształconych na zajęciach z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie. Podstawa programowa kształcenia ogólnego z historii wyróżnia trzy obszary wymagań:

- I. Chronologia historyczna,
- II. Analiza i interpretacja historyczna,
- III. Tworzenie narracji historycznej.

Natomiast z wiedzy o społeczeństwie sześć obszarów wymagań:

- I. Wykorzystanie i tworzenie informacji,
- II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów,
- III. Współdziałanie w sprawach publicznych,
- IV. Znajomość zasad i procedur demokracji,
- V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej,
- VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.

Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mogli uzyskać 33 punkty, z czego 27 punktów mogli otrzymać za rozwiązanie zadań zamkniętych sprawdzających wiadomości i umiejętności opisane wymaganiami ogólnymi z podstawy programowej w obszarach: *chronologii historycznej, analizy i interpretacji historycznej i tworzenia narracji historycznej*, a także 6 punktów za realizację zadań zamkniętych z wiedzy o społeczeństwie sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszarów: *wykorzystania i tworzenia informacji, znajomości zasad i procedur demokracji a także znajomości podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej*.

Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli 60 minut.

Arkusze dostosowane

GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132 dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Zestawy zadań dla uczniów słabowidzących i niewidomych z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie, tj. arkusze GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132 zostały przygotowane na podstawie standardowego arkusza GH-H1-132. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu. Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli czas do 80 minut.

GH-H7-132 dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Zestaw zadań dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących z zakresu historii, tj. arkusz GH-H7-132 został przygotowany na podstawie standardowego arkusza GH-H1-132. Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący otrzymali arkusz, w którym, gdy to było konieczne, dostosowano treść i formę zadań do potrzeb tych uczniów. Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli czas do 80 minut.

Zestaw GH-H8-132 dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim

Arkusz egzaminacyjny z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie GH-H8-132 sprawdzał opanowanie przez uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim kończących trzecią klasę gimnazjum wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego obowiązującej od 2009 roku. Zestaw egzaminacyjny składał się z 20 zadań, w tym z 12 zadań z historii i 8 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Wszystkie zadania wykorzystane w zestawie egzaminacyjnym miały wyłącznie formę zadań zamkniętych. Były to zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie i zadania typu prawda-falsz. Zadania egzaminacyjne zostały skonstruowane do różnych materiałów źródłowych.

W arkuszu GH-H8-132 z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wykorzystano: mapę, taśmę chronologiczną, ilustracje, tablicę genealogiczną, diagram kołowy, schemat a także krótkie teksty źródłowe w tym fragment Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mogli uzyskać 33 punkty, z czego 20 punktów mogli otrzymać za rozwiązanie zadań zamkniętych sprawdzających wiadomości i umiejętności opisane wymaganiami ogólnymi z podstawy programowej w obszarach: *chronologii historycznej, analizy i interpretacji historycznej i tworzenia narracji historycznej*, a także 13 punktów za realizację zadań zamkniętych z wiedzy o społeczeństwie sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszarów: *wykorzystania i tworzenia informacji, znajomości zasad i procedur demokracji, znajomości podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej a także rozumienia zasad gospodarki rynkowej*. Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli czas do 80 minut.

I.7. Dane statystyczne uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej – historia i wiedza o społeczeństwie

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie przystąpiło 83 206 uczniów klas trzecich w województwach: lubelskim, małopolskim i podkarpackim. Arkusz standardowy rozwiązywało 81 544 uczniów, co stanowi 98% przystępujących. Pozostali, ze względu na posiadane dysfunkcje, rozwiązywali arkusze odpowiednio dostosowane.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami 181 laureatom konkursów organizowanych przez Kuratorów Oświaty, przypisano w części humanistycznej wynik najwyższy, czyli 33 punkty.

Tabela 27. Liczba uczniów uczestniczących w egzaminie gimnazjalnym z historii i wiedzy o społeczeństwie w 2013 r.

Uczniowie	Województwo			OKE Kraków
	lubelskie	małopolskie	podkarpackie	
	liczba			
przystąpili do egzaminu	23 437	35 744	24 025	83 206
w tym laureaci konkursów	66	69	46	181
zwolnieni z egzaminu	83	208	103	394

Dane ogólne dotyczące gimnazjalistów w rejonie OKE w Krakowie przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie w 2013 r. z uwzględnieniem typu rozwiązywanych arkuszy z poszczególnych województwach przedstawia tabela poniżej.

Tabela 28. Liczba uczniów piszących poszczególne rodzaje arkuszy podczas egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie w 2013 roku

Uczniowie rozwiązujący		Województwo						OKE Kraków	
		lubelskie		małopolskie		podkarpackie			
arkusz	symbol	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
standardowy dla uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową	GH-H-1-132	23 009	98,2	35 072	98,1	23 464	97,7	81 545	98,0
dostosowany dla uczniów słabowidzących (czcionka 16 pkt)	GH-H-4-132	16	0,1	48	0,1	13	0,1	77	0,1
dostosowany dla uczniów słabowidzących (czcionka 24 pkt)	GH-H-5-132	5	0	15	0	11	0	31	0
dostosowany dla uczniów niewidomych (druk w piśmie Braille'a)	GH-H-6-132	2	0	4	0	0	0	6	0
dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących	GH-H-7-132	38	0,2	76	0,2	55	0,2	169	0,2
dostosowany dla uczniów upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	GH-H-8-132	367	1,6	529	1,5	482	2	1378	1,7
Liczba piszących egzamin gimnazjalny w części humanistycznej – historia i wos		23 437	100	35 744	100	24 025	100	83 206	100

I.8. Wyniki uczniów piszących arkusz standardowy – historia i wiedza o społeczeństwie

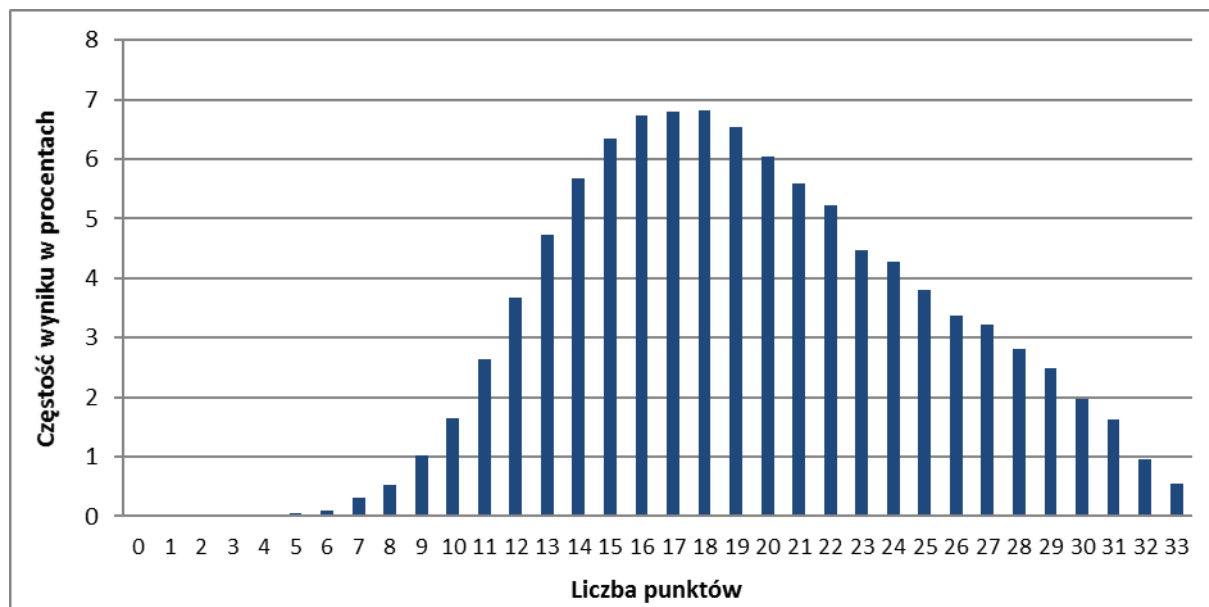
Podstawowe miary statystyczne

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) rozwiązujący arkusz standardowy uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie 19,50 punktu, co stanowi 59,09% punktów możliwych do otrzymania. Najczęściej wystąpił wynik 18 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 19 punktów (mediana).

Tabela 29. Podstawowe miary statystyczne dotyczące części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie (arkusz GH-H1-132)

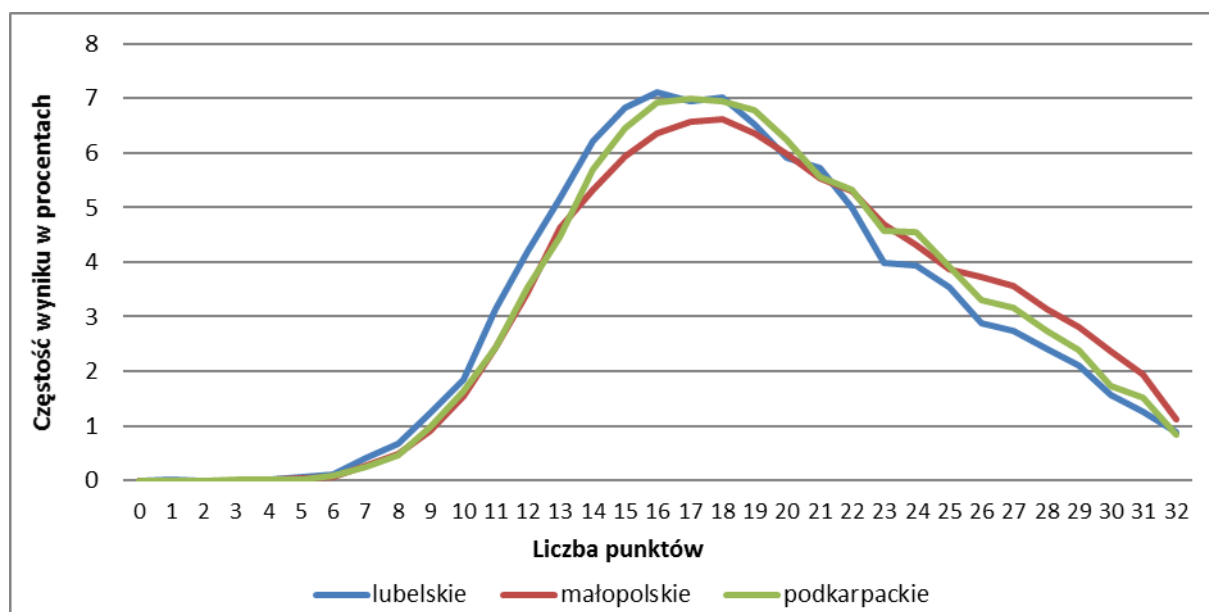
Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	18,96	57,45	19,86	60,19	19,48	59,03	19,50	59,09
Modalna	16	48,48	18	54,55	17	51,52	18	54,55
Mediana	18	54,55	19	57,58	19	57,58	19	57,58
Wynik najniższy	1	3,03	4	12,12	3	9,09	1	3,03
Wynik najwyższy	33	100	33	100	33	100	33	100
Odchylenie standardowe	5,59	16,94	5,74	17,39	5,51	16,71	5,65	17,11

Rysunek poniżej przedstawia procentowy udział uczniów według wyników części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie.

Rysunek 9. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących arkusz GH-H1-132

Różnice między średnimi wynikami uczniów w poszczególnych województwach są niewielkie i nie przekraczają 1 punktu. Spośród trzech województw wyniki uczniów z Małopolski są najwyższe, a z lubelskiego najniższe. Różnica między wykonaniem testu przez uczniów w województwie małopolskim i lubelskim jest niewielka - wynosi 0,9 punktu, a między województwem małopolskim a podkarpackim zaledwie 0,38 punktu. Rysunek poniżej przedstawia rozkład wyników uczniów w poszczególnych województwach, rozwiązujących na egzaminie w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie zadania w arkuszu standardowym GH-H1-132.

Rysunek 10. Rozkład wyników trzecioklasistów w OKE Kraków rozwiązujących arkusz GH-H1-132 z podziałem na województwa

Wyniki uczniów z poszczególnych przedmiotów

Tabela 30. Osiągnięcia uczniów według przedmiotów (arkusz GH-H1-112)

Przedmiot	Poziom opanowania umiejętności w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		punkty	procent
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent		
Historia (27 pkt.)	15,26	56,51	16,07	59,51	15,74	58,30	15,75	58,31
WOS (6 pkt.)	3,70	61,72	3,79	63,24	3,74	62,34	3,75	62,55
Egzamin gimnazjalny z historii i wos-u (arkusz GH-H1-132)	18,96	57,45	19,86	60,19	19,48	59,03	19,50	59,09

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

Stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności sprawdzanych poszczególnymi zadaniami można określić na podstawie poziomu ich wykonania, tj. procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających za rozwiązanie tych zadań w stosunku do wszystkich punktów możliwych do otrzymania. Tabela poniżej przedstawia, jak poradzili sobie gimnazjaliści z rozwiązaniem zadań.

Tabela 31. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z historii i wiedzy o społeczeństwie w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-H1-132)

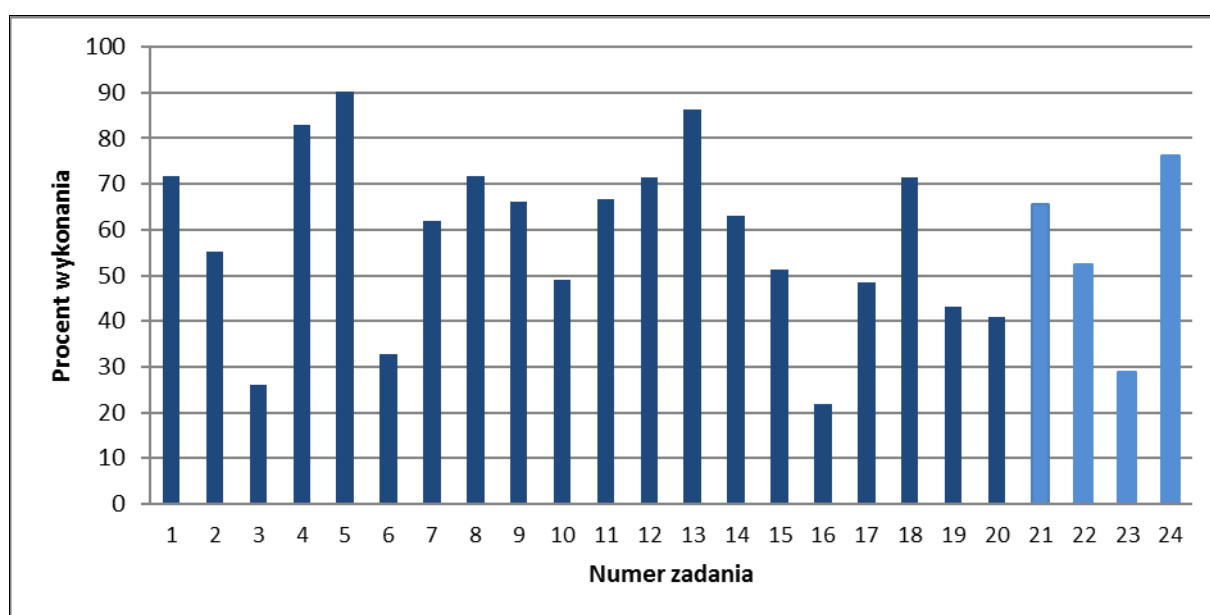
Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,69	0,73	0,73	0,72
2.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,53	0,56	0,56	0,55
3.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,24	0,28	0,25	0,26
4.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,81	0,84	0,83	0,83
5.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,89	0,91	0,90	0,90
6.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,30	0,34	0,33	0,33
7.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,58	0,64	0,62	0,62
8.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,70	0,73	0,72	0,72
9.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,65	0,67	0,66	0,66
10.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,46	0,51	0,49	0,49
11.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	3	1,96	2,04	1,99	2
12.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,70	0,72	0,71	0,71
13.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,85	0,87	0,86	0,86
14.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,60	0,65	0,63	0,63
15.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,49	0,52	0,51	0,51
16.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,21	0,23	0,22	0,22
17.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,47	0,50	0,48	0,48
18.	III. Tworzenie narracji historycznej.	3	2,12	2,16	2,14	2,14
19.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	3	1,23	1,33	1,29	1,29
20.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	0,80	0,84	0,81	0,82
21.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,65	0,67	0,64	0,66

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
22.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	0,51	0,54	0,52	0,53
23.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	0,28	0,29	0,30	0,29
24.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	3	2,27	2,30	2,28	2,28

Tabela 32. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z historii i wiedzy o społeczeństwie w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-H1-132)

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	68,5	73,0	72,6	71,6
2.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	52,7	56,3	55,8	55,1
3.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	23,8	28,0	25,2	26,0
4.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	81,3	83,8	83,1	82,9
5.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	88,7	91,1	90,2	90,2
6.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	30,1	34,3	33,0	32,7
7.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	58,0	64,2	62,4	62,0
8.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	69,5	72,7	72,2	71,7
9.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	64,5	67,0	66,3	66,1
10.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	46,2	50,7	49,1	49,0
11.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	3	65,2	67,9	66,2	66,6
12.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	70,1	72,4	71,3	71,4
13.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	84,9	87,2	86,4	86,3
14.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	59,9	65,0	63,0	63,0
15.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	49,0	52,4	51,4	51,1
16.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	20,9	22,7	21,9	22,0
17.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	47,2	49,9	47,7	48,5
18.	III. Tworzenie narracji historycznej.	3	70,7	72,0	71,3	71,4
19.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	3	41,0	44,3	43,0	43,0

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
20.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	39,9	41,8	40,5	40,9
21.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	64,9	66,7	64,3	65,5
22.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	50,7	54,0	52,0	52,5
23.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	28,1	28,6	29,9	28,9
24.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	3	75,5	76,7	75,9	76,1

Rysunek 11. Poziom wykonania zdań z arkusza GH-H1-132

Wyniki uczniów według lokalizacji szkół

Podobnie jak w latach ubiegłych wyniki uczniów w miastach są wyższe niż na wsiach. Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie OKE w Krakowie kształcący się w szkole wiejskiej uzyskał na egzaminie 18,88 punktu, czyli 57,22% punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców jest wyższy o 2,31 punktu, czyli o 7% punktów.

Tabela 33. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-H1-132)

Lokalizacja szkoły, do której uczęszczali uczniowie	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	18,23	55,23	19,23	58,28	18,97	57,49	18,88	57,22
Miasto do 20 tys.	18,68	56,60	20,10	60,92	19,65	59,55	19,57	59,32
Miasto od 20 do 100 tys.	19,62	59,45	19,84	60,13	20,12	60,96	19,85	60,16
Miasto powyżej 100 tys.	20,86	63,22	21,35	64,69	21,16	64,12	21,19	64,22
Egzamin gimnazjalny z historii i wos-u (arkusz GH-H1-132)	18,96	57,45	19,86	60,19	19,48	59,03	19,50	59,09

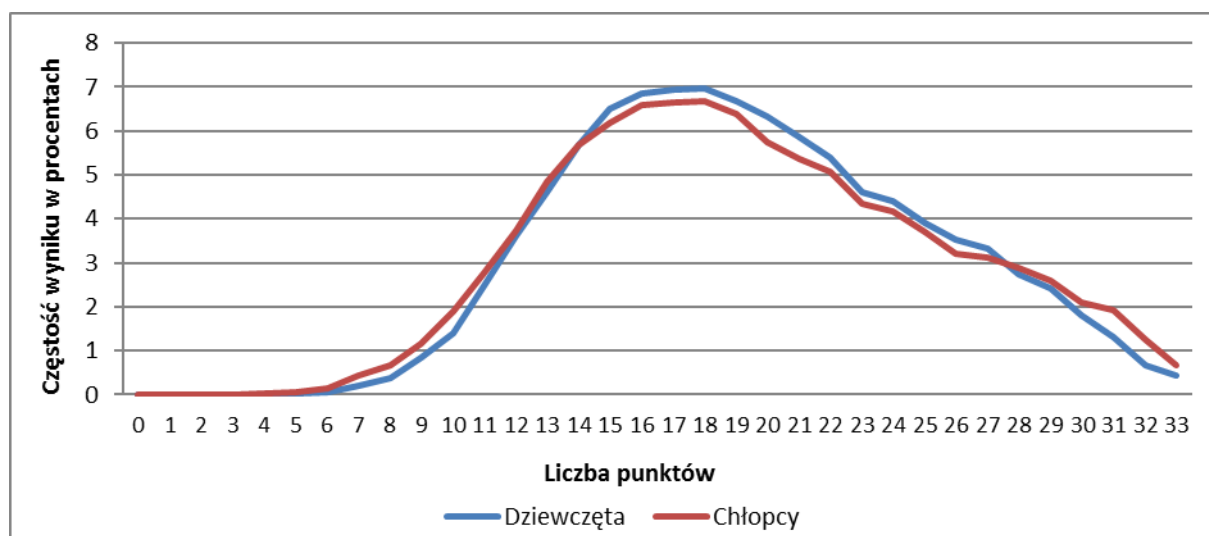
Analiza wyników w poszczególnych województwach z uwzględnieniem wielkości miejscowości pozwala zauważyć, że na wsiach, w miastach do 20 tys. Mieszkańców oraz w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców najwyższe wyniki otrzymali uczniowie w województwie małopolskim. W miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców najlepsze wyniki osiągnięto w województwie podkarpackim. Największa różnica między wynikami uczniów na wsiach i w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców wystąpiła w województwie lubelskim (blisko 8%).

Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

Dziewczeta i chłopcy otrzymali niemal identyczne wyniki łączne z historii i wiedzy o społeczeństwie. Z samej historii nieco lepsze wyniki – o 0,23% – uzyskali chłopcy, zaś z wiedzy o społeczeństwie wyższe wyniki uzyskały dziewczeta – o 1,57%.

Tabela 34. Średnie procentowe wyniki uczniów z podziałem na chłopców i dziewczęta

	Historia	WOS	Historia i wos (łącznie)
Dziewczeta	58,20	63,35	59,14
Chłopcy	58,43	61,78	59,04

Rysunek 12. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie z podziałem na chłopców i dziewczęta

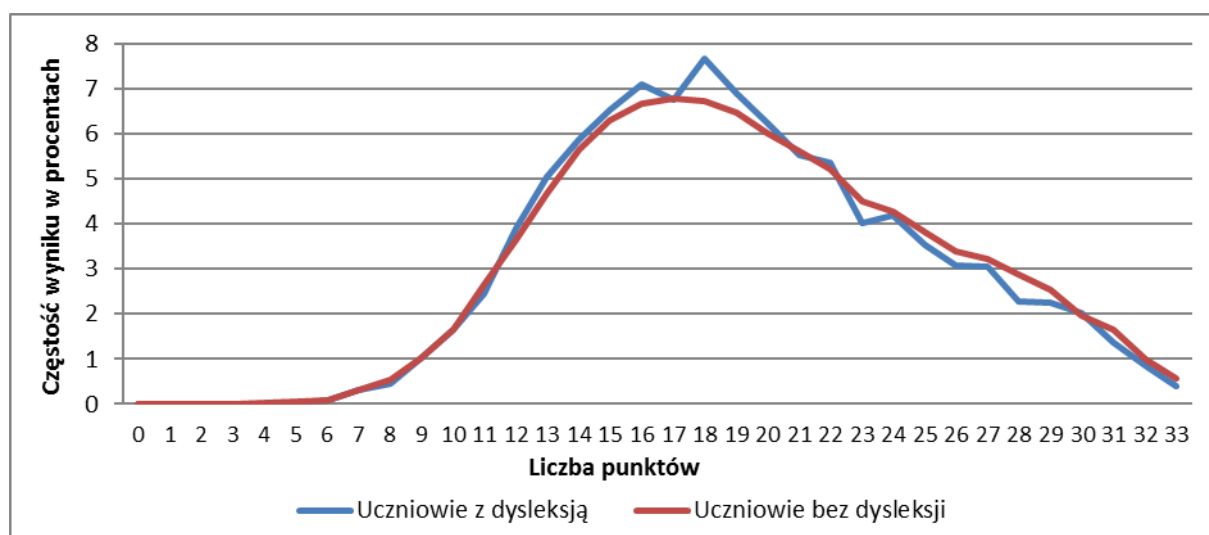
Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

Uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali na egzaminie gimnazjalnym arkusz standardowy GH-H1-132, ale ich prace oceniane były według odrębnych kryteriów.

Tabela 35. Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową w poszczególnych województwach

Kategoria umiejętności	woj. lubelskie		woj. małopolskie		woj. podkarpackie		OKE Kraków	
	Uczniowie z dysleksją rozwojową							
	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak
	Wyniki w procentach							
Historia	56,70	54,91	59,61	58,81	58,33	58	58,41	57,52
WOS	61,88	60,40	63,32	62,73	62,29	62,85	62,61	62,10
Egzamin gimnazjalny z historii i wos-u (arkusz GH-H1-132)	57,64	55,91	60,28	59,52	59,05	58,89	59,18	58,35

Średni wynik z historii i wos uzyskany przez uczniów z dysleksją rozwojową w rejonie OKE w Krakowie jest bardzo zbliżony do wyniku uczniów bez dysleksji – różnica wynosi niewiele ponad 1 punkt na korzyść uczniów bez dysleksji.

Rysunek 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

I.9. Wyniki uczniów piszących arkusze dostosowane – historia i wiedza o społeczeństwie

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych (arkusze GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 114 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących lub niewidomych. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie 18,32 punktu, co stanowi 55,53% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 7 punktów, wystąpił w województwie małopolskim, najwyższy - 33 punkty, również w województwie małopolskim. Najczęściej wystąpił wynik 17 punktów (modalna). Średni uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 18 punktów (mediana).

Tabela 36. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie (arkusze GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	20,87	63,24	17,97	54,45	16,88	51,14	18,32	55,53
Modalna	17	51,52	17	51,52	20	60,61	17	51,52
Mediana	21	63,64	17	51,52	17,50	53,03	18	54,55
Wynik najniższy	11	33,33	7	21,21	8	24,24	7	21,21
Wynik najwyższy	31	93,94	33	100	26	78,79	33	100
Odchylenie standardowe	5,47	16,58	5,76	17,44	4,88	14,80	5,65	17,11

Najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie województwa lubelskiego. Różnica między średnimi wynikami uczniów województwa lubelskiego i małopolskiego wynosi 2,9 punktu, a między wynikami podkarpackiego i lubelskiego – 3,99 punktu.

Tabela 37. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusze GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	20	60,61	17,38	52,66	16	48,48	17,16	51,99
Miasto do 20 tys.	23	69,70	23,78	72,05	20	60,61	23,08	69,93
Miasto od 20 do 100 tys.	20,91	63,36	16	48,48	17,44	52,86	18,39	55,74
Miasto powyżej 100 tys.	20,57	62,34	17,05	51,66	-	-	17,93	54,33
Egzamin gimnazjalny z historii i wos-u (arkusz GH-H-4,5,6-132)	20,87	63,24	17,97	54,45	16,88	51,14	18,32	55,53

Wyniki uczniów słaboszających i niesłyszających (arkusz GH-H7-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 169 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słaboszających i niesłyszających. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie 17,91 punktu, co stanowi 54,28% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 8 punktów, wystąpił w województwie małopolskim i podkarpackim, najwyższy - 33 punkty - w Małopolsce. Najczęściej wystąpił wynik 17 punktów (modalna). Średni uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco również uzyskał 17 punktów (mediana).

Tabela 38. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie (arkusz GH-H7-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	18,34	55,58	17,21	52,15	18,58	56,31	17,91	54,28
Modalna	15	45,45	14	42,42	18	54,55	17	51,52
Mediana	17,50	53,03	17	51,52	18	54,55	17	51,52
Wynik najniższy	9	27,27	8	24,24	8	24,24	8	24,24
Wynik najwyższy	30	90,91	33	100	31	93,94	33	100
Odchylenie standardowe	4,70	14,24	5,62	17,03	5,47	16,57	5,38	16,31

Różnice między średnimi wynikami uczniów w województwie podkarpackim a lubelskim czy małopolskim nie przekraczają 1,5 punktu. Najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie województwa podkarpackiego (18,58 punktu).

Tabela 39. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-H7-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	19,58	59,34	19,95	60,47	18,71	56,69	19,36	58,67
Miasto do 20 tys.	16	48,48	17,90	54,24	21	63,64	18,29	55,44
Miasto od 20 do 100 tys.	18,75	56,82	16,26	49,28	16,47	49,92	16,78	50,86
Miasto powyżej 100 tys.	17,60	53,33	15,24	46,18	22	66,67	17,10	51,83
Egzamin gimnazjalny z historii i wos-u (arkusz GH-H7-132)	18,34	55,58	17,21	52,15	18,58	56,31	17,91	54,28

Wyniki uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim (arkusz GH-H8-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 1378 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie 22,8 punktu, co stanowi 69,08% punktów możliwych do otrzymania.

Tabela 40. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie (arkusz GH-H8-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	22,54	68,29	22,53	68,29	23,28	70,55	22,80	69,08
Modalna	23	69,70	24	72,73	23	69,70	25	75,76
Mediana	23	69,70	23	69,70	24	72,73	23	69,70
Wynik najniższy	11	33,33	6	18,18	9	27,27	6	18,18
Wynik najwyższy	31	93,94	30	90,91	33	100	33	100
Odchylenie standardowe	3,53	10,70	3,76	11,38	3,68	11,15	3,69	11,17

Najniższy wynik - 6 punktów wystąpił w województwie małopolskim, najwyższy - 33 punkty – w województwie podkarpackim. Najczęściej wystąpił wynik 25 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 23 punkty (mediana).

Tabela 41. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-H8-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	22,30	67,58	22,43	67,96	23,42	70,97	22,76	68,98
Miasto do 20 tys.	23,36	70,79	22,72	68,86	23,47	71,13	23,23	70,38
Miasto od 20 do 100 tys.	22,80	69,08	22,79	69,07	22,75	68,93	22,78	69,03
Miasto powyżej 100 tys.	21,52	65,21	22,41	67,91	22,90	69,39	22,31	67,59
Egzamin gimnazjalny z historii i wos-u (arkusz GH-H8-132)	22,54	68,29	22,53	68,29	23,28	70,55	22,80	69,08

Tabela 42. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z historii i wiedzy o społeczeństwie w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-H8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	3	2,04	2,15	2,18	2,13
2.	I. Chronologia historyczna.	2	0,48	0,50	0,49	0,49
3.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,68	0,64	0,68	0,66
4.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,38	0,38	0,42	0,39
5.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	3	1,91	1,82	1,81	1,84
6.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,85	0,80	0,83	0,82
7.	I. Chronologia historyczna.	1	0,48	0,45	0,52	0,48
8.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	1,57	1,60	1,62	1,60
9.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,13	0,11	0,15	0,13
10.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	1,24	1,15	1,32	1,23
11.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	0,71	0,71	0,72	0,71
12.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	1,41	1,40	1,49	1,43
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,88	0,91	0,93	0,91
14.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	2	1,78	1,83	1,88	1,83
15.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	0,67	0,66	0,67	0,67
16.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	0,92	0,93	0,94	0,93
17.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2	1,90	1,88	1,92	1,90
18.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	3	2,08	2,13	2,16	2,12
19.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	2	1,49	1,57	1,63	1,57
20.	VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	1	0,94	0,93	0,93	0,93

Tabela 43. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z historii i wiedzy o społeczeństwie w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GH-H8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	3	68,0	71,6	72,8	71,1
2.	I. Chronologia historyczna.	2	23,8	24,9	24,4	24,4
3.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	67,8	63,5	68,0	66,3
4.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	37,6	38,0	41,7	39,2
5.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	3	63,7	60,6	60,2	61,3
6.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	84,7	79,6	83,0	82,1
7.	I. Chronologia historyczna.	1	47,7	45,4	52,5	48,5
8.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	78,5	80,2	81,2	80,1

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
9.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	13,1	11,2	15,4	13,1
10.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	62,1	57,6	65,8	61,6
11.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	1	71,1	70,7	72,0	71,3
12.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	2	70,7	69,8	74,4	71,7
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	88,3	90,9	92,5	90,8
14.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	2	88,8	91,5	93,9	91,6
15.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	66,8	66,2	67,2	66,7
16.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	1	92,4	92,6	94,2	93,1
17.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2	95,1	94,0	96,0	95,0
18.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	3	69,2	71,0	71,9	70,8
19.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	2	74,5	78,7	81,3	78,5
20.	VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	1	94,3	92,6	92,9	93,2

I.10. Wyniki szkół

Podstawowe miary statystyczne dla szkół

Średni wynik części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie, dla szkoły w rejonie OKE w Krakowie wynosi 19,15 punktu, czyli 58,03% punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik szkoły to 10,57 punktu, najwyższy – 28,76 punktu. Najwięcej szkół uzyskało wynik 18,5 punktu.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z historii i wiedzy o społeczeństwie w rejonie OKE w Krakowie i w poszczególnych województwach.

Tabela 44. Podstawowe miary statystyczne dla szkół (arkusz GH-H1-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne dla wyników szkół w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik szkoły	18,45	55,92	19,54	59,20	19,21	58,20	19,15	58,03
Modalna	17,29	53,03	19	54,55	18,50	56,06	18,50	56,06
Mediana	18,41	55,80	19,28	58,42	19,10	57,88	18,99	57,54
Wynik najniższy	10,57	32,02	11,32	34,30	11,95	36,23	10,57	32,02
Wynik najwyższy	28,48	86,29	28,76	87,14	26,78	81,14	28,76	87,14
Odchylenie standardowe	2,44	7,39	2,40	7,26	2,02	6,13	2,33	7,07

Różnice między średnimi wynikami szkół w poszczególnych województwach są niewielkie. Różnica między średnim wynikiem szkół w województwie małopolskim i podkarpackim wynosi 0,33 punktu, a między średnim wynikiem w województwie małopolskim i lubelskim 1,09 punktu.

Wyniki szkół według lokalizacji

Statystycznie najwyższe wyniki uzyskały gimnazja zlokalizowane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, najniższe – szkoły wiejskie.

Tabela 45. Średnie wyniki szkół według lokalizacji w rejonie OKE Kraków (arkusz GH-H1-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki szkół według lokalizacji w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	18,26	55,33	19,24	58,31	19,04	57,69	18,92	57,35
Miasto do 20 tys.	18,39	55,72	19,97	60,51	19,71	59,72	19,43	58,89
Miasto od 20 do 100 tys.	18,71	56,69	19,52	59,14	19,87	60,22	19,37	58,68
Miasto powyżej 100 tys.	19,66	59,57	20,47	62,02	19,41	58,82	20,15	61,07
OKE Kraków	18,45	55,92	19,54	59,20	19,21	58,20	19,15	58,03

Wyniki szkół publicznych i niepublicznych

Średni wynik uzyskany przez szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych w rejonie OKE w Krakowie jest o 1,15 punktu wyższy od średniego wyniku uzyskanego przez szkoły publiczne. Najwyższy wynik uzyskały szkoły niepubliczne w województwie małopolskim. Ich średni wynik jest o 1,21 punktu wyższy od wyniku uzyskanego przez szkoły niepubliczne w województwie podkarpackim i o 3,04 punktu wyższy od takich szkół w województwie lubelskim.

Tabela 46. Wyniki szkół publicznych i niepublicznych w rejonie OKE Kraków

Wyniki szkół	Średnie wyniki szkół według typu szkoły w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Niepublicznych	18,29	55,43	21,33	64,63	20,12	60,98	20,22	61,28
Publicznych	18,47	55,96	19,38	58,71	19,16	58,06	19,07	57,79
Ogółem	18,45	55,92	19,54	59,20	19,21	58,20	19,15	58,03

Część II. Egzamin w części matematyczno-przyrodniczej

II.1. Opis arkuszy – matematyka

Arkusz standardowy GM-M1-132

Budowa tegorocznego zestawu zdań z matematyki jest spójna z budową arkuszy, które zastosowano podczas badań diagnostycznych w latach 2011 i 2012 oraz na egzaminie gimnazjalnym w 2012 roku. Układ zadań, ich formy i proporcje, w jakich występowały były zgodne z założeniem: zadania o numerach 1 do 20 były zamknięte, kolejne trzy to zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych znalazło się 14 zadań wielokrotnego wyboru oraz 6 zadań prawda-fałsz. Łącznie za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań arkusza uczeń mógł uzyskać 29 punktów.

W arkuszu egzaminacyjnym można wyodrębnić trzy części: zeszyt z zadaniami, zeszyt odpowiedzi przeznaczony na rozwiązanie zadań otwartych oraz kartę odpowiedzi. Każdy z tych elementów zestawu egzaminacyjnego zdający opisywał swoimi danymi i naklejał naklejkę identyfikacyjną. Zeszyt odpowiedzi stanowiły cztery środkowe strony arkusza. Wszystkie były opatrzone numerem zadania, tak by zdający wiedział, gdzie należy zapisać rozwiązanie. Ostatnia strona przeznaczona była na brudnopis. Dla komfortu pracy, uczeń wyrwał tę swoistą wkładkę ze środka arkusza, by w trakcie pracy mógł swobodnie korzystać z treści zadań otwartych zamieszczonych w zeszytce. Miejsce na rozwiązanie zadań było ograniczone ramką, wyraźnie określającą granicę zapisu. Rozwiązanie takie było głównie spowodowane przygotowaniem do pilotażu elektronicznego oceniania zeskanowanych prac uczniów, czyli e-ocenia.

Zestaw zadań arkusza uwzględniał treści wszystkich wymagań ogólnych określonych w podstawie programowej przedmiotu matematyka dla II i III etapu edukacyjnego.

Część zadań arkusza przypisano do dwóch wymagań ogólnych. Według *Wykazu sprawdzanych umiejętności* było sześć takich zadań, w tym zadania 1. i 2. sprawdzały umiejętności z zakresu wymagania I i II, zadanie 5. odnosiło się do wymagań II i IV, zadanie 10. do III i IV, natomiast 17. i 18. sprawdzały dwa najwyższe wymagania, czyli IV i V.

Wymaganie I, czyli *Wykorzystanie i tworzenie informacji* sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi, w tym jednym zadaniem prawda-fałsz. W zakresie tego wymagania badano następujące umiejętności uczniów: wyznaczenia mediany zestawu danych, interpretacji danych przedstawionych w tabeli, porównywania liczb oraz odczytywania i interpretowania informacji z wykresu funkcji. Za poprawne rozwiązanie zadań związanych z tym wymaganiem ogólnym można było uzyskać łącznie 5 punktów.

Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji było sprawdzane wyłącznie przez zadania zamknięte, w tym 7 zadań WW i 2 zadania typu prawda-fałsz. Oprócz wymienionych przy omawianiu wymagania I, w tej grupie znalazły się zadania sprawdzające umiejętności: obliczenia podatku VAT, porównania ułamków, porównania potęg, obliczenia drogi i czasu w sytuacji praktycznej, obliczenia ilości wody w akwarium, sklasyfikowania trójkąta na podstawie opisanych zależności oraz obliczenia promienia kuli, której objętość jest równa objętości ośmiu jednakowych kul. Łącznie za zadania z tej grupy można było uzyskać 9 punktów, przy czym dwa punkty są wspólne dla wymagania I i II.

Wśród zadań przypisanych do *Modelowania matematycznego* było jedno zadanie otwarte oraz 4 zamknięte, w tym jedno typu prawda-fałsz i trzy wielokrotnego wyboru. Uczniowie podczas rozwiązywania zadań zamkniętych wykorzystywali między innymi umiejętności: ustalenia ilości zakupionego towaru za określoną kwotę, określenia, jak zmieni się prawdopodobieństwo wyciągnięcia kuli określonego koloru po dołożeniu kul, opisanie za pomocą układu równań związku między liczbą monet a posiadaną kwotą. Zadanie otwarte wymagało zastosowania określonych w treści zależności, w tym

obliczeń procentowych, do ustalenia liczby uczniów w klasie. Razem za zadania związane z modelowaniem matematycznym można było otrzymać 7 punktów.

Z wymaganiem *Użycie i tworzenie strategii* związane są 4 zadania wielokrotnego wyboru, w tym jedno skomentowane przy niższych kategoriach oraz jedno zadanie otwarte.

W omawianych zadaniach zamkniętych oczekiwano, że uczeń wykaże się między innymi następującymi umiejętnościami: zastosowania twierdzenia Pitagorasa do obliczenia promienia okręgu stycznego do prostej, wskazania pary trójkątów przystających, opisanie wyrażeniem pola rombu z wykorzystaniem zależności występujących w trójkątach szczególnych.

W zadaniu otwartym należało zastosować własną strategię do obliczenia krawędzi ostrosłupa prawidłowego czworokątnego przy podanym polu powierzchni całkowitej i bocznej. Za zadania badające tylko wymaganie ogólne numer IV można było uzyskać 5 punktów, natomiast łączna liczba za wszystkie zadania związane z tworzeniem strategii jest równa 8.

Trzy zadania w zestawie egzaminacyjnym odnosiły się wyłącznie do najwyższego wymagania ogólnego, którym jest *Rozumowanie i argumentacja*. Dwa z nich to zadania typu prawda-fałsz oraz jedno otwarte. Wszystkie zadania przypisane do tego wymagania dotyczyły geometrii. Poprawne określenie prawdziwości zdań w zadaniach zamkniętych świadczyło o tym, że uczeń potrafi wykorzystać własności czworokątów i trójkątów do porównywania ich pól oraz zna podstawowe pojęcia związane z bryłami i umie znaleźć zależności między nimi.

W zadaniu otwartym oczekiwano, że uczeń uzasadni równość pól trapezu i trójkąta, wykorzystując cechy przystawiania trójkątów. Za rozwiązanie zadań przypisanych tylko do wymagania V można było otrzymać 4 punkty. Poza tym w trzech zadaniach rozumowanie i argumentacja towarzyszyły niższym wymaganiom ogólnym.

Arkusze dostosowane

Zestawy GM-M4-132, GM-M5-132, GM-M6-132 dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Zestawy zadań dla uczniów słabowidzących i niewidomych z zakresu matematyki, tj. arkusze GM-M4-132, GM-M5-132, GM-M6-132 zostały przygotowane na podstawie standardowego arkusza GM-M1-132. Oznacza to, że badano te same umiejętności określone w wymaganiach ogólnych oraz stosowano takie same zasady oceniania rozwiązań zadań otwartych. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu. Uczniowie niewidomi, którzy nie znają pisma Braille'a mogli korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu i pisaniu, który miał do dyspozycji tzw. czarnodruk, czyli wydrukowane teksty zadań.

Zestaw GM-M7-132 dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Zestaw zadań dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących z zakresu matematyka, tj. arkusz GM-M7-132 został przygotowany na podstawie standardowego arkusza GM-M1-132. Wykaz badanych umiejętności w zakresie wymagań ogólnych jest taki sam jak dla arkusza standardowego. Uczniowie słabo słyszący otrzymali arkusz, w którym gdy to było konieczne modyfikowano niektóre zdania, tak by były one dostosowane do możliwości tej grupy uczniów. Uproszczono treści trzech zadań zamkniętych (zad. 18., 20. i 21.) oraz wszystkich zadań otwartych. Zmodyfikowano też wartości dystraktorów w kilku innych zadaniach zamkniętych, tj. w 1., 5., 7. i 10. W przypadku zadania 12.

dodano rysunek ilustrujący sytuację zadaniową, w zadaniu 19 – dodano rysunek pomocniczy ostrosłupa a w zadaniu 23. dołączono rysunek siatki ostrosłupa. W związku z tym uległy zmianie niektóre wymagania szczegółowe przypisane do tych zadań, jak również schemat oceniania zadań otwartych.

Zestaw GM-M8-132 dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim

Arkusz z matematyki dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim zawierał 20 zadań, w tym 13 zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru, 4 zadania typu tak/nie oraz 3 zadania otwarte.

Zadania odnosiły się do wszystkich wymagań ogólnych zawartych w podstawie programowej przedmiotu matematyka dla III etapu edukacyjnego. Najwięcej, bo aż 9 punktów egzaminacyjnych można było uzyskać za rozwiązanie zadań sprawdzających poziom wykonania wymagania II, tj. *Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji*. W tym zakresie uczniowie mieli wykonać następujące czynności: przedstawić części całości w postaci ułamka, obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego z zastosowaniem reguł dotyczących kolejności wykonywania działań, wskazać rozwiązanie równania, przedstawić część wielkości w postaci ułamka, wskazać środek symetrii wielokąta i parę trójkątów podobnych oraz określić własności prostej stycznej do okręgu. Za rozwiązanie zadań dotyczących umiejętności *Wykorzystanie i tworzenie informacji* można było zdobyć maksymalnie 6 punktów. Zadania dotyczyły odczytania i zinterpretowania danych przedstawionych w tabelach, odczytania liczb zaznaczonych na osi liczbowej oraz wskazania punktu o danych współrzędnych. W arkuszu były 4 zadania odnoszące się do wymagania *Modelowanie matematyczne*. Ich rozwiązanie wymagało umiejętności obliczenia ułamka oraz procentu danej liczby, obliczenia rzeczywistej odległości przy podanej odległości w skali oraz obliczenia objętości klocka utworzonego z kilku jednakowych sześciątów. W tym zakresie do uzyskania było 5 punktów. Kolejne wymaganie ogólne, czyli *Użycie i tworzenie strategii* było sprawdzane dwoma trzypunktowymi zadaniami otwartymi. W jednym z nich należało obliczyć powierzchnię całkowitą prostopadłościanu na podstawie jego siatki, w kolejnym obliczyć pojemność prostopadłościennego pojemnika o podanych wymiarach. Dwa zadania sprawdzały umiejętność *Użycie i tworzenie strategii*. W zadaniu otwartym uczeń miał obliczyć liczbę możliwych do zbudowania wież składających się z sześciu klocków, dysponując określoną liczbą klocków, w kolejnym podać miarę kąta wierzchołkowego.

Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim najlepiej rozwiązali zadanie, w którym należało rozpoznać kąty wierzchołkowe i skorzystać z ich własności, poprawną odpowiedź wskazało ponad 75% przystępujących do egzaminu. Podobną rozwiązywalność miało zadanie, w którym należało określić prawdziwość zdań odnoszących się do danych umieszczonych w tabeli. Niespełna 70% piszących arkusz A8 poprawnie odczytało liczby zaznaczone na osi liczbowej.

Wśród umiejętności, które są opanowane w stopniu niewystarczającym znalazło się obliczenie ułamka liczby, które poprawnie wykonał co piąty uczeń. Kolejną umiejętnością o niskim poziomie wykonania jest obliczenie objętości prostopadłościanu, co wykonało 10% egzaminowanych. Najślabiej uczniowie poradzili sobie z obliczeniem pola powierzchni prostopadłościanu, uzyskując nieco powyżej 8% punktów możliwych do zdobycia za to zadanie.

II.2. Dane statystyczne uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej – matematyka

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z matematyki przystąpiło 83 167 uczniów klas trzecich w województwach: lubelskim, małopolskim i podkarpackim. Arkusz standardowy rozwiązywało 81 504 uczniów, co stanowi 98% przystępujących do pierwszej części egzaminu gimnazjalnego. Pozostali, ze względu na posiadane dysfunkcje, rozwiązywali arkusze odpowiednio dostosowane.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami 354 laureatom konkursów organizowanych przez Kuratorów Oświaty, przypisano w części matematyczno-przyrodniczej wynik najwyższy, czyli 29 punkty.

Tabela 47. Liczba uczniów uczestniczących w egzaminie gimnazjalnym z matematyki w 2013 r.

Uczniowie	Województwo			OKE Kraków
	lubelskie	małopolskie	podkarpackie	
	liczba			
przystąpili do egzaminu	23 424	35 736	24 007	83 167
w tym laureaci konkursów	161	130	63	354
zwolnieni z egzaminu	83	208	103	394

Dane ogólne dotyczące gimnazjalistów w rejonie OKE w Krakowie przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki w 2013 r. z uwzględnieniem typu rozwiązywanych arkuszy z poszczególnych województwach przedstawia tabela poniżej.

Tabela 48. Liczba piszących poszczególne rodzaje arkuszy podczas egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki w 2013 roku

Uczniowie rozwiązujący		Województwo						OKE Kraków	
		lubelskie		małopolskie		podkarpackie			
arkusz	symbol	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
standardowy dla uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową	GM-M1-132	22 996	98,2	35 063	98,1	23 445	97,7	81 504	98,0
dostosowany dla uczniów słabo widzących (czcionka 16 pkt)	GM-M4-132	16	0,1	48	0,1	13	0,1	77	0,1
dostosowany dla uczniów słabo widzących (czcionka 24 pkt)	GM-M5-132	5	0,0	15	0,0	11	0	31	0
dostosowany dla uczniów niewidomych (druk w piśmie Braille'a)	GM-M6-132	2	0,0	4	0,0	0	0	6	0
dostosowany dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących	GM-M7-132	38	0,2	76	0,2	55	0,2	169	0,2
dostosowany dla uczniów upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	GM-M8-132	367	1,6	530	1,5	483	2,0	1 380	1,7
Liczba piszących egzamin gimnazjalny z matematyki		23 424	100	35 736	100	24 007	100	83 167	100

II. 3. Wyniki uczniów piszących arkusz standardowy – matematyka

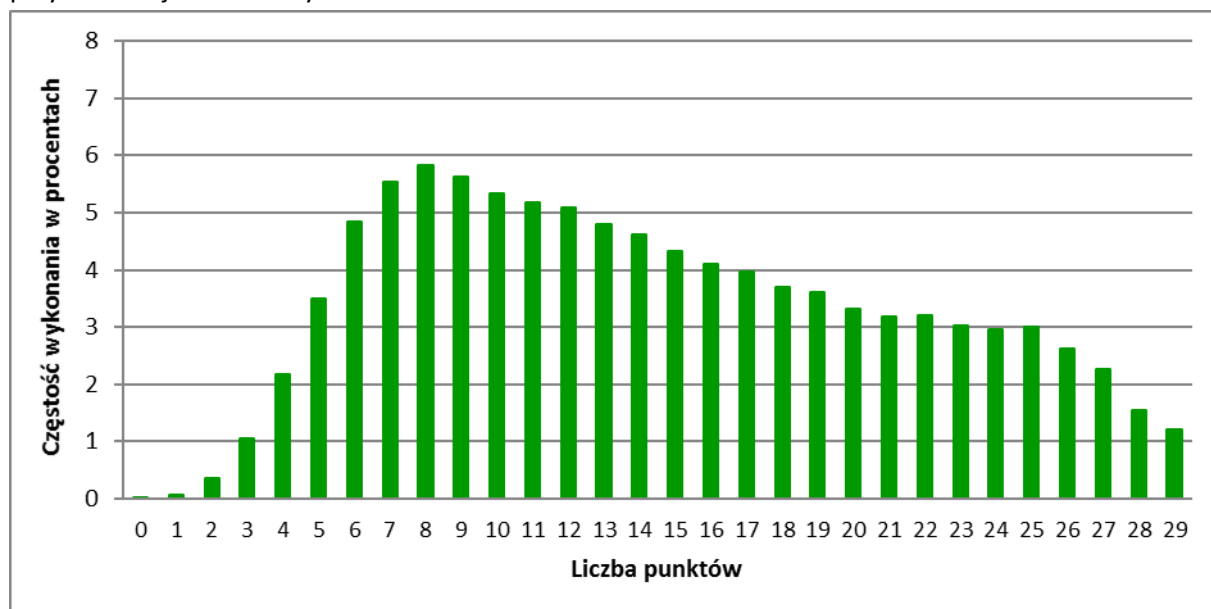
Podstawowe miary statystyczne

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) rozwiązujący arkusz standardowy uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki 14,53 punktu, co stanowi 50,11% punktów możliwych do otrzymania. Najczęściej wystąpił wynik 8 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 14 punktów (mediana).

Tabela 49. Podstawowe miary statystyczne dotyczące części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego z matematyki (arkusz GM-M1-132)

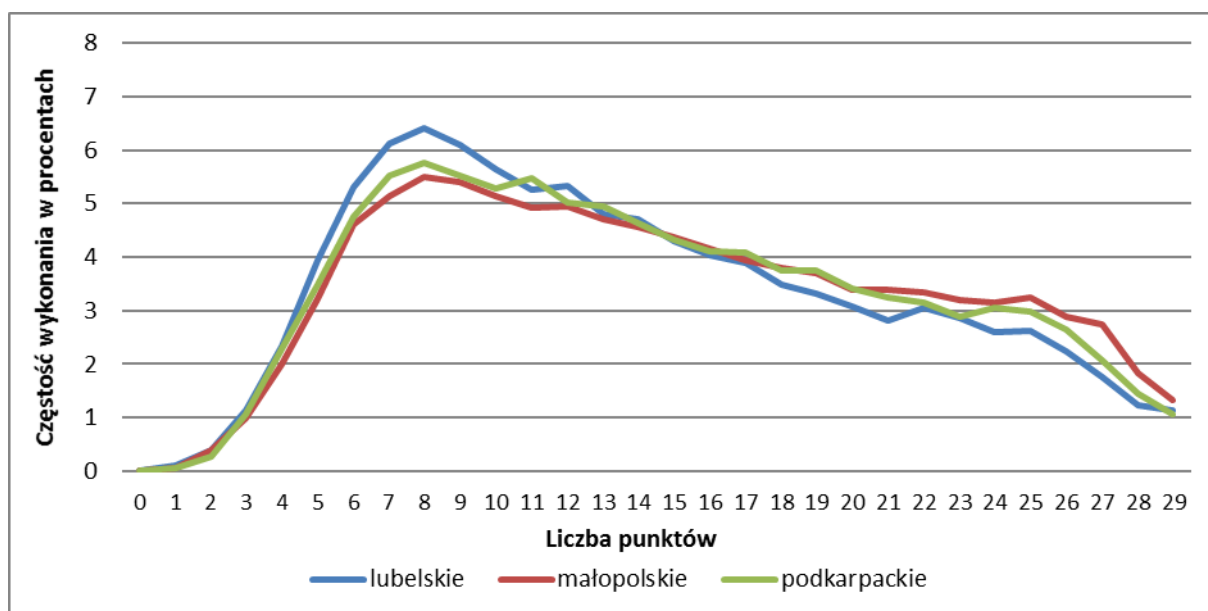
Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	13,97	48,16	14,93	51,48	14,49	49,97	14,53	50,11
Modalna	8	27,59	8	27,59	8	27,59	8	27,59
Mediana	13	44,83	14	48,28	14	48,28	14	48,28
Wynik najniższy	0	0	0	0	0	0	0	0
Wynik najwyższy	29	100	29	100	29	100	29	100
Odchylenie standardowe	6,72	23,17	6,93	23,91	6,77	23,35	6,84	23,58

Rysunek poniżej przedstawia procentowy udział uczniów według wyników części matematyczno-przyrodniczej z matematyki.

Rysunek 14. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących arkusz GM-M1-132

Różnice między średnimi wynikami uczniów w poszczególnych województwach są niewielkie i nie przekraczają 1 punktu. Spośród trzech województw wyniki uczniów z Małopolski są najwyższe, a z lubelskiego najniższe. Rysunek poniżej przedstawia rozkład wyników uczniów w poszczególnych województwach, rozwiązujących na egzaminie w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki zadania w arkuszu standardowym GM-M1-132.

Rysunek 15. Rozkład wyników trzecioklasistów w OKE Kraków rozwiązujących arkusz GM-M1-132 z podziałem na województwa

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

Stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności sprawdzanych poszczególnymi zadaniami można określić na podstawie poziomu ich wykonania, tj. procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających za rozwiązanie tych zadań w stosunku do wszystkich punktów możliwych do otrzymania. Tabela przedstawia, jak poradzili sobie gimnazjaliści z prawidłowym rozwiązaniem zadań z arkusza standardowego.

Tabela 50. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z matematyki w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-M1-132)

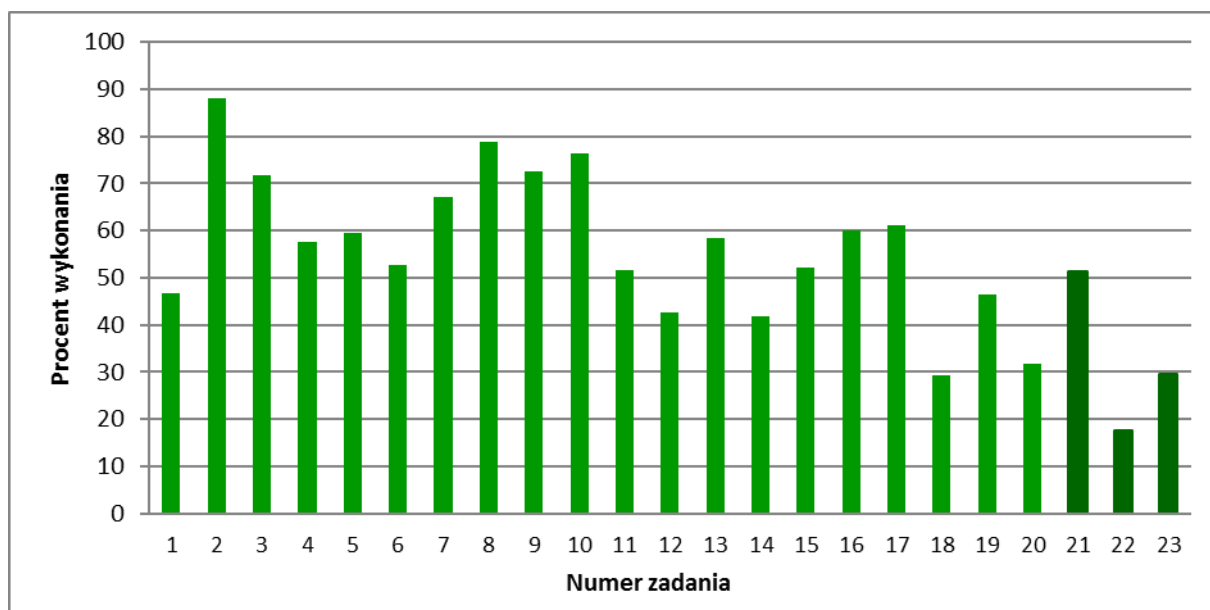
Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba Punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,45	0,49	0,46	0,47
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,87	0,89	0,88	0,88
3.	III. Modelowanie matematyczne.	1	0,68	0,73	0,73	0,72
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,55	0,59	0,57	0,57
5.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. IV. Użycie i tworzenie strategii.	1	0,58	0,61	0,59	0,59
6.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,51	0,54	0,52	0,53
7.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,66	0,68	0,68	0,67
8.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,78	0,79	0,79	0,79
9.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,71	0,73	0,72	0,72
10.	III. Modelowanie matematyczne. V. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,75	0,78	0,76	0,76

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba Punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
11.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,51	0,52	0,51	0,52
12.	III. Modelowanie matematyczne.	1	0,40	0,44	0,42	0,43
13.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,57	0,59	0,59	0,58
14.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,40	0,43	0,41	0,42
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	1	0,49	0,54	0,53	0,52
16.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. III. Modelowanie matematyczne.	1	0,59	0,61	0,60	0,60
17.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,59	0,63	0,61	0,61
18.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,29	0,30	0,29	0,29
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,45	0,47	0,46	0,46
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,29	0,34	0,32	0,32
21.	III. Modelowanie matematyczne.	3	1,48	1,59	1,53	1,54
22.	V. Rozumowanie i argumentacja.	2	0,31	0,38	0,34	0,35
23.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	4	1,06	1,24	1,19	1,18

Tabela 51. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z matematyki w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-M1-132)

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	44,7	48,9	45,6	46,7
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	86,6	88,7	88,3	88,0
3.	III. Modelowanie matematyczne.	1	68,2	73,1	73,0	71,7
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	55,0	59,3	57,3	57,5
5.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. IV. Użycie i tworzenie strategii.	1	57,8	61,0	58,8	59,5
6.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	50,6	54,1	52,3	52,6
7.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	65,8	68,0	67,5	67,2
8.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	78,0	79,4	78,7	78,8
9.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	71,1	73,4	72,4	72,5
10.	III. Modelowanie matematyczne. V. Rozumowanie i argumentacja.	1	74,9	77,6	76,0	76,4
11.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	50,9	52,4	50,9	51,5

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
12.	III. Modelowanie matematyczne.	1	40,4	44,4	42,0	42,6
13.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	57,1	58,9	59,0	58,4
14.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1	40,4	43,1	41,2	41,8
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	1	49,2	53,9	52,7	52,2
16.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. III. Modelowanie matematyczne.	1	58,5	61,2	60,0	60,1
17.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	1	58,6	62,9	60,7	61,1
18.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	1	29,2	29,8	28,8	29,3
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1	45,1	47,2	46,4	46,4
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	29,0	33,6	31,6	31,7
21.	III. Modelowanie matematyczne.	3	49,4	53,1	50,9	51,4
22.	V. Rozumowanie i argumentacja.	2	15,7	19,2	17,0	17,6
23.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	4	26,5	31,1	29,7	29,4

Rysunek 16. Poziom wykonania zdań z arkusza GM-M1-132

Wyniki uczniów według lokalizacji szkół

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie OKE w Krakowie kształcący się w szkole wiejskiej uzyskał na egzaminie 13,79 punktu, czyli 47,57% punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców jest wyższy o prawie 2 punkty, czyli o około 10% punktów. Podobnie jak w latach ubiegłych wyniki uczniów w miastach są wyższe niż na wsiach. Tendencja ta jest wyraźna w każdym województwie. Na uwagę zasługuje fakt niskich wyników w kategorii wieś i miasto do 20 tys. mieszkańców w województwie lubelskim (średnie są w nim

na poziomie 13 punktów), które odstają od analogicznych kategorii w dwóch pozostałych województwach (są one w granicach 14 punktów). W kategoriach wielkich miast (powyżej 100 tys. mieszkańców) średnie wyniki we wszystkich województwach są porównywalne (średnio w granicach 16 punktów).

Tabela 52. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-M1-132)

Lokalizacja szkoły, do której uczęszczali uczniowie	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	13,05	44,99	14,22	49,05	13,85	47,75	13,79	47,57
Miasto do 20 tys.	13,48	46,48	14,89	51,35	14,67	50,58	14,44	49,79
Miasto od 20 do 100 tys.	14,96	51,57	14,76	50,90	15,34	52,89	15,02	51,78
Miasto powyżej 100 tys.	16,21	55,90	16,90	58,29	16,58	57,19	16,68	57,51
Egzamin gimnazjalny z matematyki (arkusz GM-M1-132)	13,97	48,16	14,93	51,48	14,49	49,97	14,53	50,11

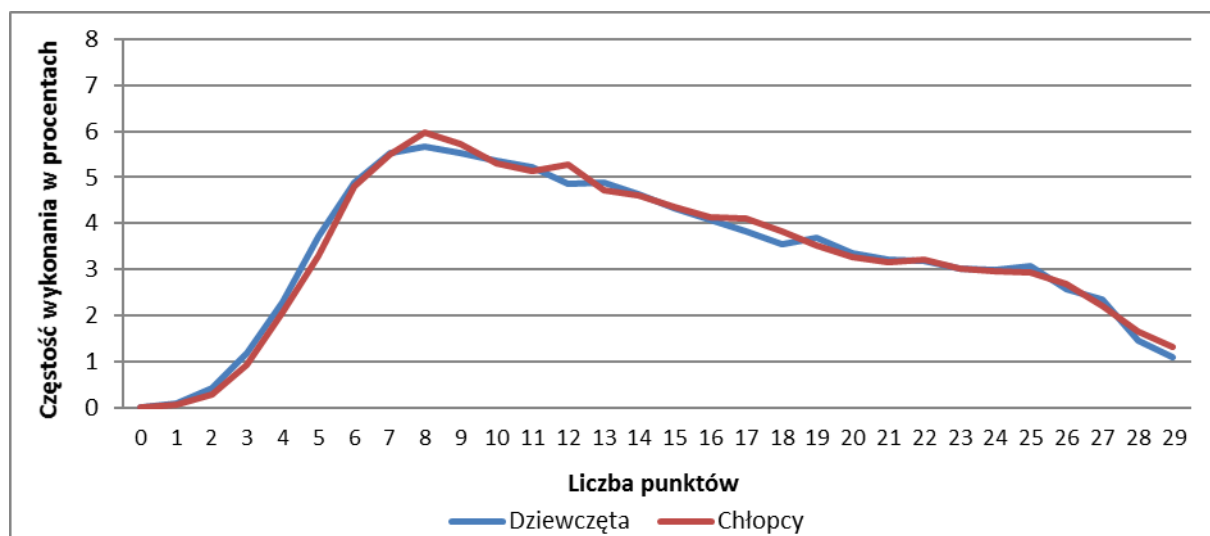
Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

Wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki są porównywalne dla dziewcząt i chłopców. Obie grupy uczniów uzyskały średnie wyniki w granicach 50 procent punktów.

Tabela 53. Średnie procentowe wyniki uczniów z podziałem na chłopców i dziewczęta (arkusz GM-M1-132)

	Wynik z matematyki
Dziewczęta	49,89
Chłopcy	50,31

Na wykresie poniżej widzimy, że wyniki części matematyczno-przyrodniczej z matematyki dla dziewcząt i chłopców są niemal identyczne.

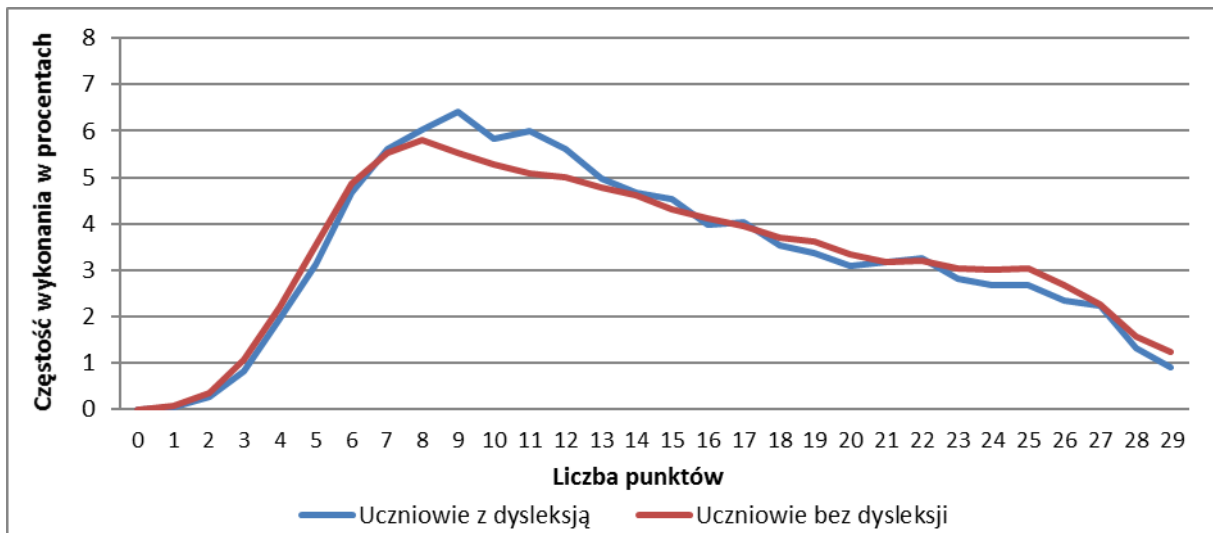
Rysunek 17. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki z podziałem na chłopców i dziewczęta

Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

Średni wynik uzyskany przez uczniów z dysleksją rozwojową w rejonie OKE w Krakowie jest porównywalny do średniego wyniku uczniów bez dysleksji. Należy jednak zauważyć zróżnicowanie wyników uczniów z tych dwóch grup między województwami. W województwach małopolskim i podkarpackim uczniowie dyslektyczni i ci bez zaświadczenia o dysleksji mają porównywalne wyniki. Inaczej jest w województwie lubelskim, gdzie uczniowie bez dysleksji osiągają średnie procentowe wyniki nieco lepsze (około 48%), niż uczniowie z zaświadczeniem o tego rodzaju deficytach (prawie 46%).

Tabela 54. Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową w obszarach umiejętności (arkusz GM-M1-132)

Kategoria umiejętności	woj. lubelskie		woj. małopolskie		woj. podkarpackie		OKE Kraków	
	Uczniowie z dysleksją rozwojową							
	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak
	Wyniki w procentach							
Egzamin gimnazjalny z matematyki (arkusz GM-M1-132)	48,45	45,78	51,54	51	49,94	50,24	50,20	49,35

Rysunek 18. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

II.4. Wyniki uczniów piszących arkusze dostosowane – matematyka

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych (arkusze GM-M4-132, GM- M5-132, GM-M6-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 114 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących lub niewidomych. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki 12,35 punktu, co stanowi 42,59% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 2 punkty, wystąpił w województwie małopolskim i podkarpackim, najwyższy - 29 punktów, także w województwie małopolskim i podkarpackim. Najczęściej wystąpił wynik 11 punktów (modalna). Średni uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 11 punktów (mediana).

Tabela 55. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki (arkusze GM-M4-132, GM-M5-132, GM-M6-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	11,43	39,43	12,84	44,26	11,87	40,95	12,35	42,59
Modalna	11	37,93	7	24,14	12	41,38	11	37,93
Mediana	11	37,93	11	37,93	11,50	39,66	11	37,93
Wynik najniższy	4	13,79	2	6,90	2	6,90	2	6,90
Wynik najwyższy	28	96,55	29	100	29	100	29	100
Odchylenie standardowe	6,13	21,12	6,59	22,74	7,09	24,43	6,58	22,68

Najwyższe średnie wyniki uzyskali uczniowie województw małopolskiego – średni wynik w tym województwie wynosi prawie 13 punktów. Uczniowie w województwie lubelskim i podkarpackim uzyskali wyniki nieco niższe – wynoszą one około 11 punktów.

Tabela 56. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-M-4,5,6-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	12,67	43,68	12,86	44,35	11,15	38,46	12,36	42,61
Miasto do 20 tys.	13	44,83	17,78	61,30	18,50	63,79	17,15	59,15
Miasto od 20 do 100 tys.	12	41,38	12,25	42,24	11,44	39,46	11,89	41,01
Miasto powyżej 100 tys.	9,57	33	10,90	37,60	-	-	10,57	36,45
Egzamin gimnazjalny z matematyki (arkusz GM-M-4,5,6-132)	11,43	39,43	12,84	44,26	11,87	40,95	12,35	42,59

Wyniki uczniów słabostyszających i niestyszających (arkusz GM-P7-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 169 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabostyszających i niestyszających. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki 12,45 punktu, co stanowi 42,93% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 2 punkty, wystąpił w województwach małopolskim i podkarpackim, najwyższy - 28 punktów - w województwach małopolskim i podkarpackim. Najczęściej wystąpił wynik 10 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 10 punktów (mediana).

Tabela 57. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki (arkusz GM-M7-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	12,66	43,65	11,39	39,29	13,76	47,46	12,45	42,93
Modalna	10	34,48	4	13,79	10	34,48	10	34,48
Mediana	12	41,38	8,50	29,31	11	37,93	10	34,48
Wynik najniższy	4	13,79	2	6,90	2	6,90	2	6,90
Wynik najwyższy	27	93,10	28	96,55	28	96,55	28	96,55
Odchylenie standardowe	5,38	18,55	7,79	26,86	7,99	27,55	7,42	25,59

Najwyższy wynik uzyskali uczniowie w województwie podkarpackim (średnio prawie 14 punktów). Wyniki w pozostałych województwach były nieco niższe, w województwie lubelskim wynosiły one prawie 13 punktów (12,66), natomiast w województwie małopolskim były one na poziomie 11 punktów.

Tabela 58. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-M7-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	11,67	40,23	13,86	47,81	15,54	53,59	14,10	48,63
Miasto do 20 tys.	10,67	36,78	12,40	42,76	8,50	29,31	11,18	38,54
Miasto od 20 do 100 tys.	12,63	43,53	11,95	41,20	11,47	39,56	11,87	40,93
Miasto powyżej 100 tys.	13,87	47,82	8,40	28,97	16,50	56,90	11,46	39,51
Egzamin gimnazjalny z matematyki (arkusz GM-M7-132)	12,66	43,65	11,39	39,29	13,76	47,46	12,45	42,93

Wyniki uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim (arkusz GM-M8-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 1380 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej 12,09 punktu, co stanowi 41,7% punktów możliwych do otrzymania.

Najniższy wynik - 3 punkty - wystąpił we wszystkich województwach, najwyższy - 28 punktów - w województwie podkarpackim. Najczęściej wystąpił wynik 10 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 12 punktów (mediana).

Tabela 59. Podstawowe miary statystyczne egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki (arkusz GM-M8-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	11,40	39,29	11,87	40,94	12,86	44,36	12,09	41,70
Modalna	9	31,03	11	37,93	14	48,28	10	34,48
Mediana	11	37,93	11	37,93	13	44,83	12	41,38
Wynik najniższy	3	10,34	3	10,34	3	10,34	3	10,34
Wynik najwyższy	26	89,66	26	89,66	28	96,55	28	96,55
Odchylenie standardowe	4,03	13,90	4,07	14,02	4,14	14,27	4,12	14,21

Różnice między średnimi wynikami uzyskanymi przez uczniów w województwach są bardzo zbliżone do siebie. Najwyższy wynik uzyskali uczniowie, uczęszczających do szkół w województwie podkarpackim (12,86 punktów). Uczniowie w województwie lubelskim i małopolskim uzyskali wyniki w granicach 11 punktów.

Tabela 60. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-M8-132)

Lokalizacja szkoły, do której uczęszczali uczniowie	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	11,64	40,12	12,12	41,79	13,43	46,32	12,48	43,05
Miasto do 20 tys.	10,29	35,49	12,02	41,44	12,33	42,53	11,66	40,21
Miasto od 20 do 100 tys.	12,03	41,50	11,99	41,35	11,59	39,96	11,88	40,96
Miasto powyżej 100 tys.	9,80	33,79	10,64	36,67	12,95	44,66	10,85	37,41
Egzamin gimnazjalny z matematyki (arkusz GM-M8-132)	11,40	39,29	11,87	40,94	12,86	44,36	12,09	41,70

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

Stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności sprawdzanych poszczególnymi zadaniami można określić na podstawie poziomu ich wykonania, tj. procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających za rozwiązanie tych zadań w stosunku do wszystkich punktów możliwych do otrzymania. Tabela przedstawia, jak poradzili sobie uczniowie z zadaniami z arkusza dostosowanego GM-M8-132.

Tabela 61. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z matematyki w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-M8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,58	0,62	0,64	0,62
2.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,21	0,25	0,27	0,24
3.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,38	0,48	0,48	0,45
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,28	0,34	0,31	0,31
5.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2	1,17	1,21	1,32	1,24
6.	V. Rozumowanie i argumentacja.	2	0,69	0,78	0,82	0,77
7.	III. Modelowanie matematyczne.	1	0,18	0,21	0,23	0,21
8.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,16	0,17	0,29	0,21
9.	III. Modelowanie matematyczne.	1	0,45	0,43	0,49	0,46
10.	III. Modelowanie matematyczne.	1	0,30	0,32	0,31	0,31
11.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	3	0,20	0,22	0,33	0,25
12.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2	1,51	1,49	1,46	1,49
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,65	0,67	0,72	0,68
14.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	0,38	0,42	0,43	0,41
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	3	0,26	0,26	0,39	0,31
16.	III. Modelowanie matematyczne.	2	1,21	1,16	1,18	1,18
17.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji..	1	0,56	0,61	0,71	0,63
18.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	0,53	0,56	0,59	0,56
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,78	0,72	0,77	0,76
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	2	0,91	0,97	1,11	1

Tabela 62. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z matematyki w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-M8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	58,3	61,5	64,4	61,7
2.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	20,7	24,5	26,7	24,3
3.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	37,9	47,5	47,8	45,1
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	28,1	33,8	31,5	31,4
5.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2	58,6	60,6	66,0	62,0
6.	V. Rozumowanie i argumentacja.	2	34,7	38,8	40,9	38,4
7.	III. Modelowanie matematyczne.	1	18,3	20,9	22,6	20,8
8.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	16,3	17,4	29,0	21,2
9.	III. Modelowanie matematyczne.	1	45,2	42,8	49,3	45,7
10.	III. Modelowanie matematyczne.	1	29,7	32,5	30,8	31,2
11.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	3	6,6	7,2	11,0	8,4
12.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2	75,5	74,7	73,2	74,4
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	65,4	66,6	72,5	68,3
14.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1	37,9	41,5	42,7	40,9
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	3	8,6	8,7	13,0	10,2
16.	III. Modelowanie matematyczne.	2	60,4	58,1	58,8	58,9
17.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji..	1	55,9	60,8	71,4	63,2
18.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1	52,6	56,4	59,2	56,4
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1	78,2	72,1	77,2	75,5
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	2	45,5	48,5	55,7	50,2

II.5. Wyniki szkół

Podstawowe miary statystyczne dla szkół

Średni wynik części matematyczno-przyrodniczej z matematyki, dla szkoły w rejonie OKE w Krakowie wynosi 14,17 punktu, czyli 48,85% punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik szkoły to 4 punkty, najwyższy – 26,11 punktu. Najwięcej szkół uzyskało wynik 12 punktów.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki w rejonie OKE w Krakowie i w poszczególnych województwach.

Tabela 63. Podstawowe miary statystyczne dla szkół (arkusz GM-M1-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne dla wyników szkół w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik szkoły	13,40	46,19	14,60	50,33	14,23	49,07	14,17	48,85
Modalna	13	34,48	16	41,38	14	41,38	12	41,38
Mediana	13,26	45,72	14,33	49,43	14	48,28	13,96	48,13
Wynik najniższy	4	13,79	4,67	16,09	6,18	21,32	4	13,79
Wynik najwyższy	25,05	86,38	25,50	87,93	26,11	90,02	26,11	90,02
Odchylenie standardowe	2,97	10,24	3,06	10,56	2,62	9,02	2,94	10,14

Różnice między średnimi wynikami szkół w poszczególnych województwach są niewielkie. Wyniki szkół w województwach małopolskim i podkarpackim są do siebie bardzo zbliżone (średnio na poziomie 14 punktów). Nieco niższe są wyniki w województwie lubelskim (średnia to 13,40 punktów).

Wyniki szkół według lokalizacji

W województwach lubelskim i małopolskim najwyższe wyniki były uzyskiwane w szkołach w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. W województwie podkarpackim najwyższe wyniki uzyskały szkoły w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców. W województwach lubelskim i podkarpackim wyniki szkół na wsi były najniższe. W Małopolsce natomiast widać różnicę między miastami powyżej 100 tys. mieszkańców a szkołami w pozostałych kategoriach lokalizacji szkoły. W tym województwie szkoły na wsi oraz w miastach do 20 tys., i od 20 do 100 tys. mieszkańców mają wyniki w granicach 14 punktów, natomiast w największych miastach (powyżej 100 tys. mieszkańców) wynik średni szkoły wynosi 16 punktów.

Tabela 64. Średnie wyniki szkół według lokalizacji w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-M1-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki szkół według lokalizacji w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	13,13	45,27	14,28	49,23	13,98	48,22	13,89	47,88
Miasto do 20 tys.	13,25	45,67	14,76	50,90	14,72	50,74	14,31	49,34
Miasto od 20 do 100 tys.	14	48,28	14,21	49	15,44	53,25	14,54	50,14
Miasto powyżej 100 tys.	14,67	50,58	16,01	55,21	14,33	49,42	15,50	53,45
OKE Kraków	13,40	46,19	14,60	50,33	14,23	49,07	14,17	48,85

Wyniki szkół publicznych i niepublicznych

Średni wynik uzyskany przez szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych w rejonie OKE w Krakowie jest o 1,73 punktu wyższy od średniego wyniku uzyskanego przez szkoły publiczne.

Najwyższy wynik uzyskały szkoły niepubliczne w województwie małopolskim. Ich średni wynik jest wynosi 16,89 punktów. W województwie podkarpackim szkoły niepubliczne uzyskały 16,22 punktów. Brak różnicy między średnimi wynikami szkół publicznych i niepublicznych występuje w województwie lubelskim. W pozostałych województwach różnica między szkołami tych dwóch typów wynosi około 2 punktów.

Tabela 65. Wyniki szkół publicznych i niepublicznych w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-M1-132)

Wyniki szkół	Średnie wyniki szkół według typu szkoły w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		punkty	procent
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent		
Niepublicznych	13,41	46,24	16,89	58,23	16,22	55,94	15,78	54,41
Publicznych	13,40	46,19	14,39	49,62	14,13	48,72	14,05	48,44
Ogółem	13,40	46,19	14,60	50,33	14,23	49,07	14,17	48,85

II.6. Opis arkuszy – przedmioty przyrodnicze

Arkusz standardowy GM-P1-132

Zgodnie z założeniami egzaminu gimnazjalnego obowiązującymi od 2012 roku w części matematyczno-przyrodniczej uczniowie przystępują osobno do egzaminu z zakresu przedmiotów przyrodniczych. Czyli arkusz z tych przedmiotów sprawdza wiadomości i umiejętności z biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z tych przedmiotów reprezentowany jest przez 6 zadań. Łącznie arkuszu były 24 zadania o zróżnicowanej formie. Za wykonanie wszystkich zadań zdający mógł uzyskać 28 punktów.

W każdej grupie przedmiotowej jedno zadanie było dwupunktowe. Łącznie w tegorocznym zestawie egzaminacyjnym zastosowano 14 zadań wielokrotnego wyboru (WW), 9 zadań prawda-fałsz (PF) oraz 5 zadań na dobieranie (D). Stopień zróżnicowania form zadań w każdym z przedmiotów był zbliżony. W każdym zadaniu tylko jedna odpowiedź była prawdziwa.

Z biologii sprawdzano wszystkie grupy umiejętności określone w wymaganiach ogólnych podstawy programowej. Najczęściej badano znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych (zad. 2., 3., 4., 5.). W trzech zadaniach uwzględniono umiejętności złożone reprezentujące dwie grupy wymagań ogólnych (zad. 2., 5., 6.). Trzy zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności związane z analizą krótkich tekstów popularnonaukowych (zad. 1., 4., 6.). W tym jedno z zadań dotyczyło ustalenia problemu badawczego i formułowania wniosków na podstawie tekstu i wykresu (zad. 1.). Zadanie 5. odnosiło się do sytuacji z życia codziennego, tj. analizy ulotki leku. W zadaniu 2. zdający odczytywał informacje z zakresu ekologii na podstawie schematu zależności pokarmowych. W zadaniu 3. zdający podawał funkcje krwi oraz przedstawiał cechy budowy warunkujące pełnienie tych funkcji.

Treści zadań z chemii reprezentowały także wszystkie grupy wymagań ogólnych podstawy programowej. Szczególny nacisk położono na pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji (zad. 7., 8., 11., 12.1, 12.2). Ważne miejsce w tej grupie zadań zajęło także badanie opanowania umiejętności praktycznych (zad. 8., 9., 10.). W trzech zadaniach sprawdzano umiejętności złożone (zad. 8., 9., 11.). Treści zadań dotyczyły też obserwacji i projektowania doświadczeń (zad. 8., 10.), odczytywania informacji z układu okresowego (zad. 7.), badania zdolności rozpuszczania się różnych substancji (zad. 10.) oraz definiowania pojęcia węglowodory nasycone i nienasycone (zad. 12.). Podczas rozwiązywania tych zadań zdający posługiwali się w jednym zadaniu – fragmentem układu okresowego, w dwóch zadaniach – rysunkami ilustrującymi doświadczenie a w dwóch innych – tabelami.

W zadaniach z fizyki sprawdzano trzy spośród czterech możliwych grup wymagań ogólnych (od I do III). Trzy zadania, a cztery grupy umiejętności, dotyczyły przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników (zad. 14., 17.1., 17.2., 18). W zadaniu 13. uczeń odczytywał z wykresu zależności prędkości od czasu. W zadaniu 14. posługiwał się schematem obwodu elektrycznego dla wyznaczenia mocy i oporu elektrycznego. Rysunek schematyczny zastosowano także do ilustracji obserwacji ruchu wahadła. W tym przypadku należało przeanalizować zmiany prędkości kulki i przemiany energii w tym ruchu oraz posługiwania się pojęciami okresu do opisu drgań (zad. 17). Sprawdzano także umiejętność ustalenia związku przyczynowo-skutkowego związanego z mechanizmem wytwarzania dźwięku na przykładzie w instrumentach muzycznych (zad. 15.). Zadanie 16. służyło zbadaniu znajomości zastosowania fal elektromagnetycznych. W zadaniu 18. badano umiejętność ustalenia kolejności czynności dla wyznaczenia gęstości substancji, z której wykonano płytkę w kształcie prostopadłościanu.

Rozwiązując zadania 16. i 18. Uczeń analizował informacje zawarte w tabelach.

Zadania z geografii sprawdzały w równym stopniu dwa spośród czterech wymagań ogólnych podstawy programowej (wymaganie I i III), to jest umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji geograficznej (zad. 20. do 22.) oraz stosowanie wiedzy i umiejętności przyrodniczych w praktyce (zad. 19.1. i 19.2., 23.). W jednym zadaniu (zad. 24.) sprawdzano umiejętności identyfikowania związków i zależności oraz wyjaśniania zjawisk i procesów (wymaganie II). Rozwiązując zadania uczeń posługiwał się mapami i na tej podstawie przedstawiał główne cechy gospodarki Australii (zad. 20.) a także charakteryzował położenie Polski w Europie i podział administracyjny kraju (zad. 21.). W zadaniu 22. Posługiwał się wykresem dla ustalenia struktury wykorzystania źródeł energii w Polsce. Na podstawie tabeli porównywał i charakteryzował środowisko przyrodnicze krajów sąsiadujących z Polską. W pozostałych zadaniach sprawdzano umiejętność posługiwania się pojęciem ruchu obrotowego Ziemi oraz ustalania czasu słonecznego i strefowego (zad. 19.) na podstawie informacji tekstowej. W zad. 24. – ustalał związki między głównymi cechami środowiska przyrodniczego Europy Północnej.

Arkusze dostosowane

GM-P4-132, GM-P5-132, GM-P6-132 dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Opracowane materiały egzaminacyjne dla uczniów słabowidzących i niewidomych z zakresu przedmiotów przyrodniczych, tj. arkusze GM-P4-132, GM-P5-132, GM-P6-132 zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego GM-P1-132. Oznacza to, że struktura tego arkusza, czyli układ przedmiotowy, typy zadań, rodzaj sprawdzanych umiejętności, liczba możliwych do uzyskania punktów były spójne z zawartością materiałów standardowych.

Podczas egzaminu tych uczniów sprawdzano te same umiejętności, jak w grupie piszących na arkuszach standardowych. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt – a gdy to było konieczne, modyfikowano niektóre zdania, tak by były one dostosowane do możliwości odpowiedniej grupy zdających. W arkuszu GM-P5-132, w zadaniu 1., dane niezbędne do jego rozwiązania zamieszczono w tabeli. W zadaniu 2., w schemacie zależności pokarmowych, rysunki zastąpiono nazwami organizmów. Ograniczono też wielkość fragmentu układu okresowego tak w arkuszu pisanym czcionką 16 pkt jak i czcionką 24 pkt, tym samym nieco zmodyfikowano treść zadania.

Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu. Uczniowie niewidomi, którzy nie znają pisma Braille'a mogli korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego, który miał do dyspozycji tzw. czarnodruk, czyli wydrukowany tekst tak, jak każdy inny arkusz, jednak treści zadań były takie jak w arkuszu wydrukowanym Braille'm. W stosunku do arkusza standardowego zamieniono informacje przedstawione za pomocą rysunków i/lub wykresów na opis sytuacji zadaniowej. (zad. 1., 22.). Schemat zależności pokarmowych był identyczny jak arkusza pisanym czcionką 24 pkt. W zadaniu 7 zmodyfikowano układ okresowy a tym samym treść zadania. W zadaniu 20. załączono uproszczoną mapę.

GM-P7-132 dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Materiał egzaminacyjny dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących z zakresu przedmiotów przyrodniczych, tj. arkusz GM-P7-132 wraz z obudową został przygotowany na podstawie standardowego arkusza GM-P1-132. Oznacza to, że struktura tego arkusza, czyli układ przedmiotowy, typy zadań, rodzaj sprawdzanych umiejętności, liczba możliwych do uzyskania punktów były spójne z zawartością materiałów standardowych.

Biorąc pod uwagę możliwości tej grupy uczniów dostosowano niektóre wymagania w zakresie sprawdzanych umiejętności, treści zadań i ich szaty graficznej. W grupie sprawdzanych umiejętności modyfikowano wymagania szczegółowe w zadaniu 6. i 15., przy zachowaniu wymagań ogólnych takich, jak w arkuszu standardowym. Modyfikacja arkusza egzaminacyjnego polegała na skróceniu tekstu w zadaniu 1., 15. i 23.; wprowadzeniu dodatkowych rysunków ilustrujących sytuację zadaniową – w zadaniach 1., 8., 17., a także uzupełnieniu treści zadań o rysunki/schematy – w zadaniach 4., 6., 9., 15. i 18.

Zestaw GM-P8-132 dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim

Arkusz egzaminacyjny z przedmiotów przyrodniczych dla uczniów z upośledzeniem lekkim zawierał 20 zadań zamkniętych, po pięć z biologii, chemii, fizyki i geografii. Umiejętności ucznia sprawdzano 10 zadaniami wielokrotnego wyboru, 8 zadaniami typu tak-nie, 2 zadaniami na dobieranie. W każdej grupie przedmiotowej zastosowano co najmniej dwie formy zadań. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł uzyskać łącznie 28 punktów, gdyż 8 zadań było dwupunktowych – po dwa z każdego z przedmiotów.

Z biologii sprawdzano głównie znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów życiowych (I wymaganie ogólne). Były to w zadania 1., 2., 3., 5., przy czym zadania 2. i 5. były dwupunktowe. Uczeń rozwiązując zadania prezentował umiejętności z zakresu botaniki (zad. 1.), zoologii (zad. 2.), znajomości różnorodności i uwarunkowań zdrowia człowieka (zad. 3. i 4.) oraz ekologii (zad. 5.). Rozwiązując zadania uczeń rozpoznawał drzewo przedstawione na fotografii (zad. 1), korzystał z tekstu popularnonaukowego (zad. 2.), ustalał zależności pokarmowe na podstawie schematu łańcucha pokarmowego (zad. 5.).

Z chemii w równym stopniu sprawdzano umiejętności rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów (II wymaganie ogólne) jak i opanowanie czynności praktycznych (III wymaganie ogólne). Nieco częściej sprawdzano umiejętności pozyskiwania, przetwarzania i tworzenia informacji (I wymaganie ogólne). W zadaniu 6. zdający opisywał proste metody rozdzielania mieszanin na podstawie opisu i rysunku ilustrującego przebieg doświadczenia. Dla rozwiązania zadania 8. odczytywał podstawowe informacje z układu okresowego. Opisywał własności mieszanin i dokonywał prostych obliczeń z zastosowaniem prawa masy (zad. 7.), a także opisywał własności kwasów (zad. 9). Układał wzór sumaryczny alkanu o podanej liczbie atomów węgla, a następnie wybierał – spośród podanych – poprawną odpowiedź (zad. 10.).

Zadania z fizyki służyły sprawdzeniu umiejętności wykorzystania wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązywania prostych zadań obliczeniowych (I wymaganie ogólne), przeprowadzaniu doświadczeń i wyciąganiu wniosków z otrzymanych wyników (II wymaganie ogólne) oraz wskazywaniu w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych (III wymaganie ogólne). W zadaniu 11. uczeń posługiwał się wykresem dla ustalenia długości drogi przebytej przez ciało oraz szybkości, z jaką się ono porusza. W zadaniu 15. oceniał szybkość dźwięku w zależności od temperatury powietrza, w tym celu posługiwał się tabelą, w której przedstawiono wyniki pomiaru temperatury i szybkości dźwięku. Obliczał związek między masą ciała a przyspieszeniem, (zad. 14.). Przy obliczaniu wyniku korzystał z podanego wzoru na masę ciała. W zadaniu 12. uczeń wyjaśniał powstawanie cienia i opisywał bieg promieni przez soczewkę. Zadaniem 13. sprawdzano umiejętności interpretacji doświadczenia na przykładzie procesu topnienia.

Zadania z geografii sprawdzały w równym stopniu umiejętności identyfikowania związków i zależności oraz wyjaśniania zjawisk i procesów (I wymaganie ogólne) oraz korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej (II wymaganie ogólne). Rozwiązując zadania uczeń posługiwał się fotografią dla określenia rzeźbotwórczej roli wiatru (zad. 16.). Fotografie były też podstawą rozwiązania zadania 20., w którym zdający przedstawiał walory turystyczne Polski. Sprawdzano też umiejętność lokalizacji głównych rzek Polski na mapie (zad. 18.). Zdający prezentował umiejętności odczytywania informacji dotyczących przyrostu naturalnego na podstawie wykresu (zad. 19.). W zadaniu 17. posługiwał się danymi zawartymi w tabeli dla wykazania się znajomością podziału politycznego Europy.

II.7. Dane statystyczne uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej – przedmioty przyrodnicze

Do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych przystąpiło 83 169 uczniów klas trzecich w województwie: lubelskim, małopolskim i podkarpackim. Arkusz standardowy rozwiązywało 81 506 uczniów, co stanowi 98% przystępujących do pierwszej części egzaminu gimnazjalnego. Pozostali, ze względu na posiadane dysfunkcje, rozwiązywali arkusze odpowiednio dostosowane.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami 354 laureatom konkursów organizowanych przez Kuratorów Oświaty, przypisano w części humanistycznej wynik najwyższy, czyli 28 punktów.

Tabela 66. Liczba uczniów uczestniczących w egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych w 2013 r.

Uczniowie	Województwo			OKE Kraków
	lubelskie	małopolskie	podkarpackie	
	liczba			
przystąpili do egzaminu	23 427	35 735	24 007	83 169
w tym laureaci konkursów	161	130	63	354
zwolnieni z egzaminu	83	208	103	394

Dane ogólne dotyczące gimnazjalistów w rejonie OKE w Krakowie przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych w 2013 r. z uwzględnieniem typu rozwiązywanych arkuszy z poszczególnych województwach przedstawia tabela poniżej.

Tabela 67. Liczba uczniów piszących poszczególne rodzaje arkuszy podczas egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych w 2013 roku

Uczniowie rozwiązujący		Województwo						OKE Kraków	
		lubelskie		małopolskie		podkarpackie			
arkusz	symbol	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
standardowy dla uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową	GM-P1-132	22 999	98,2	35 062	98,1	23 445	97,7	81 506	98,0
dostosowany dla uczniów słabo widzących (czcionka 16 pkt)	GM-P4-132	16	0,1	48	0,1	13	0,1	77	0,1
dostosowany dla uczniów słabo widzących (czcionka 24 pkt)	GM-P5-132	5	0	15	0	11	0	31	0,0
dostosowany dla uczniów niewidomych (druk w piśmie Braille'a)	GM-P6-132	2	0	4	0	0	0	6	0
dostosowany dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących	GM-P7-132	38	0,2	76	0,2	55	0,2	169	0,2
dostosowany dla uczniów upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	GM-P8-132	367	1,6	530	1,5	483	2,0	1380	1,7
Liczba piszących egzamin gimnazjalny - przedmioty przyrodnicze (arkusz GM-P1-132)		23 427	100	35 735	100	24 007	100	83 169	100

II.8. Wyniki uczniów piszących arkusz standardowy – przedmioty przyrodnicze

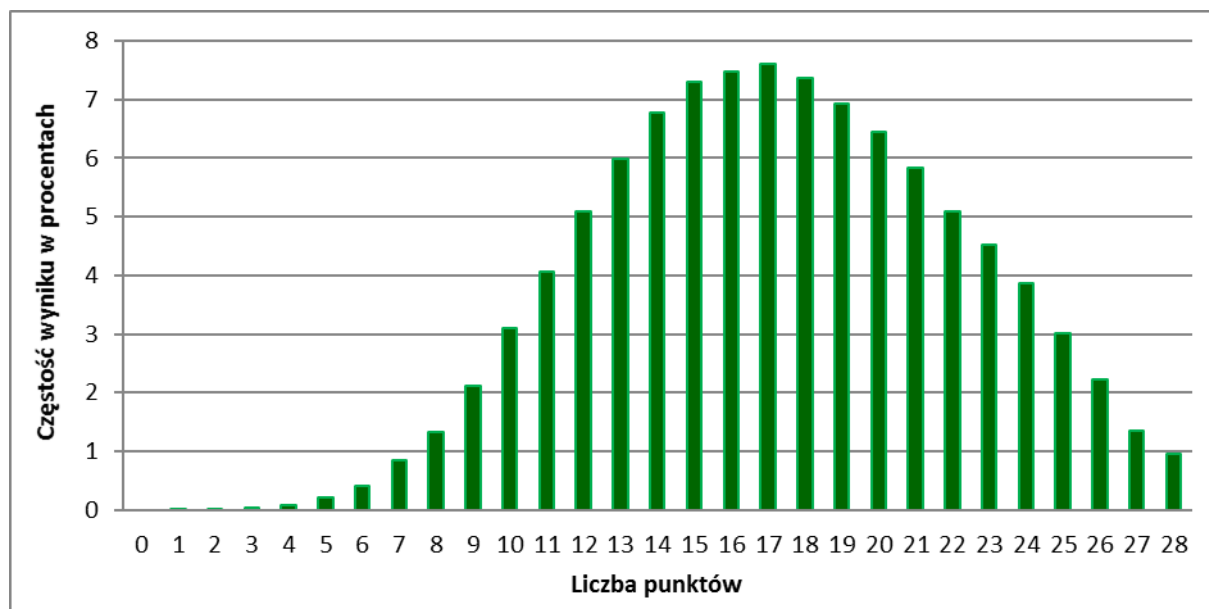
Podstawowe miary statystyczne

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) rozwiązujący arkusz standardowy uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych 17,28 punktu, co stanowi 61,70 punktów możliwych do otrzymania. Najczęściej wystąpił wynik 17 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 17 punktów (mediana).

Tabela 68. Podstawowe miary statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P1-132)

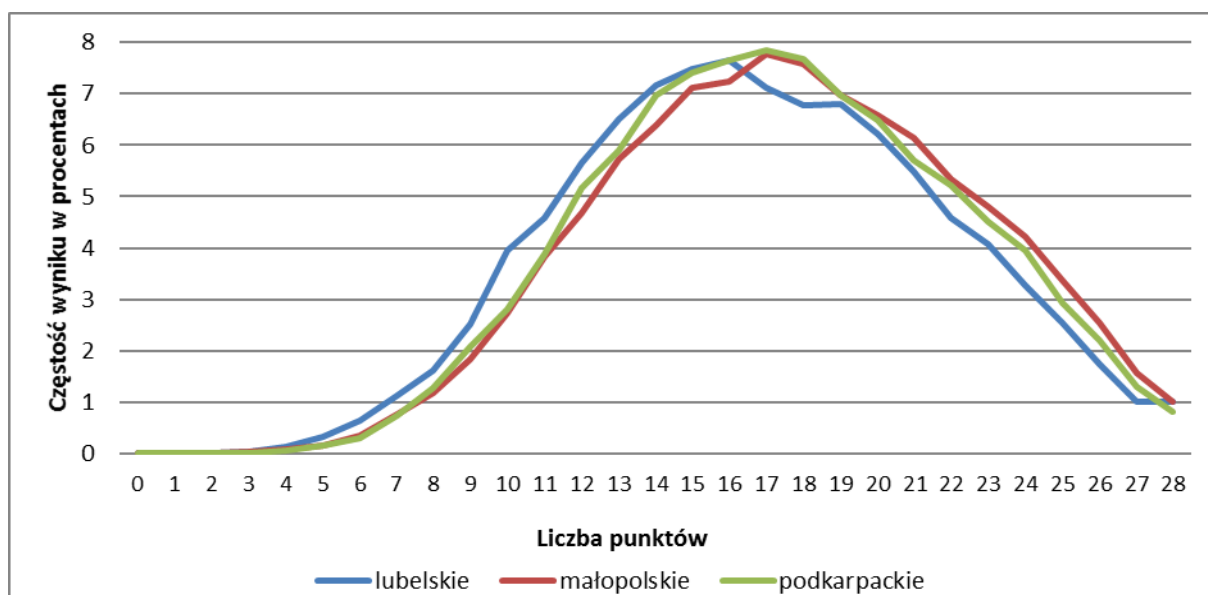
Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	16,76	59,85	17,58	62,80	17,32	61,86	17,28	61,70
Modalna	16	57,14	17	60,71	17	60,71	17	60,71
Mediana	17	60,71	18	64,29	17	60,71	17	60,71
Wynik najniższy	2	7,14	1	3,57	2	7,14	1	3,57
Wynik najwyższy	28	100	28	100	28	100	28	100
Odchylenie standardowe	4,88	17,45	4,82	17,21	4,73	16,90	4,82	17,23

Rysunek poniżej przedstawia procentowy udział uczniów według wyników części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych.

Rysunek 19. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących arkusz GM-P1-132

Spośród trzech województw wyniki uczniów z Małopolski są najwyższe, a z lubelskiego najniższe. Jednak należy zwrócić uwagę na małe różnice między wynikami we wszystkich województwach jest bardzo mała niewielka - wynosi w około 0,8 punktu. Rysunek poniżej przedstawia rozkład wyników uczniów w poszczególnych województwach, rozwiązujących na egzaminie w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych zadania w arkuszu standardowym.

Rysunek 20. Rozkład wyników trzecioklasistów w OKE Kraków rozwiązyjących arkusz GM-P1-132 z podziałem na województwa

Wyniki uczniów z poszczególnych przedmiotów

Zmieniona forma egzaminu gimnazjalnego pozwala od obecnego, 2013 roku na proste przyporządkowanie wyników do poszczególnych przedmiotów, które były obecne w arkuszach egzaminacyjnych. W przypadku przedmiotów przyrodniczych, zadania sprawdzały umiejętności i wiedzę z następujących przedmiotów: biologia, chemia, fizyka i geografia.

Poniżej zaprezentowano wyniki, uzyskane przez uczniów w województwach znajdujących się na terenie działania OKE w Krakowie w rozbiciu na przedmioty. W ramach każdego z przedmiotu (biologii, chemii, fizyki, geografii) można było uzyskać maksymalnie 7 punktów.

Należy zauważyć, iż średnie wyniki uczniów w rozbiciu na przedmioty w całym OKE Kraków są do siebie bardzo zbliżone. Różnice między nimi są bardzo niewielkie. Relatywnie najwyższe wyniki uzyskali uczniowie z zadań z biologii – w całym OKE osiągnęli oni średnio 4,6 punktów, co stanowi 65,74% punktów możliwych do uzyskania w ramach tego przedmiotu. Nieco trudniejsze okazały się zadania z geografii (62,44%) oraz z chemii (60,14%). Najtrudniejsze dla uczniów okazały się zadania z fizyki – uczniowie w ramach zadań z tego przedmiotu uzyskali średnio 4,09 punktów, co stanowi 58,47% punktów możliwych do uzyskania.

Tabela 69. Osiągnięcia uczniów według przedmiotów (arkusz GM-P1-132)

Przedmiot	Poziom opanowania umiejętności w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Biologia	4,52	64,51	4,68	66,79	4,58	65,40	4,60	65,74
Chemia	4,12	58,87	4,29	61,34	4,17	59,59	4,21	60,14
Fizyka	4,02	57,42	4,14	59,14	4,09	58,50	4,09	58,47
Geografia	4,10	58,60	4,47	63,93	4,48	63,97	4,37	62,44
Egzamin gimnazjalny z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P1-132)	16,76	59,85	17,58	62,80	17,32	61,86	17,28	61,70

Porównując ze sobą wyniki w ramach województw, zauważamy bardzo małe różnice wyników w ramach przedmiotów. W przypadku biologii, chemii i fizyki, wyniki są bardzo porównywalne między województwami, w ramach każdego z wymienionych przedmiotów. Największe różnice widać w przypadku geografii. W jej przypadku różnica między województwami lubelskim (gdzie wynik jest najniższy) a małopolskim i podkarpackim (gdzie wyniki są bardzo do siebie zbliżone) wynosi ponad 3% punktów.

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

Stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności sprawdzanych poszczególnymi zadaniami można określić na podstawie poziomu ich wykonania, tj. procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających za rozwiązanie tych zadań w stosunku do wszystkich punktów możliwych do otrzymania za ich rozwiązanie. Tabela poniżej przedstawia, jak poradzili sobie gimnazjaliści z prawidłowym rozwiązaniem zadań z arkusza standardowego GM-P1-132.

Tabela 70. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z przedmiotów przyrodniczych w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-P1-132)

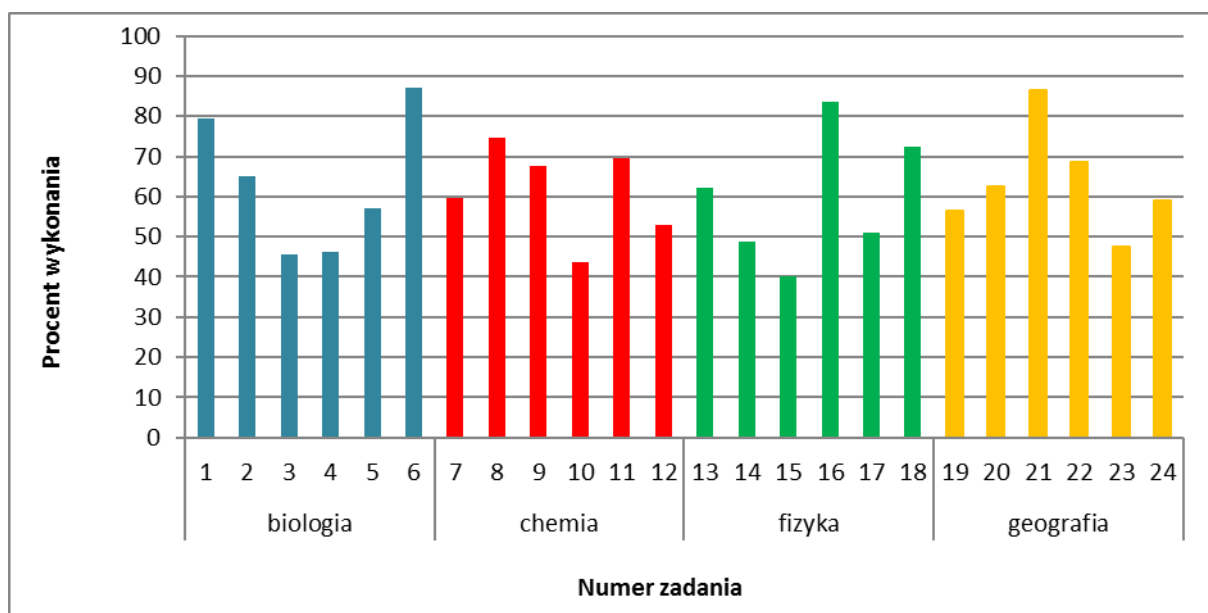
Numer zadania	Przedmiot	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
				lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	biologia	II. Znajomość metodyki badań biologicznych.	2	1,58	1,60	1,58	1,59
2.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. III. Poszukiwanie, wykorzystywanie i tworzenie informacji.	1	0,63	0,67	0,65	0,65
3.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	1	0,45	0,46	0,46	0,46
4.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	1	0,43	0,49	0,45	0,46
5.	biologia	IV. Rozumowanie i argumentacja. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	1	0,56	0,58	0,57	0,57
6.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. IV. Rozumowanie i argumentacja.	1	0,86	0,88	0,87	0,87
7.	chemia	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	1	0,58	0,62	0,59	0,60
8.	chemia	I. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	1	0,73	0,76	0,74	0,75
9.	chemia	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	1	0,67	0,69	0,67	0,68
10.	chemia	III. Opanowanie czynności praktycznych.	1	0,44	0,45	0,43	0,44
11.	chemia	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1	0,68	0,71	0,69	0,70
12.	chemia	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji..	2	1,03	1,07	1,05	1,06

Numer zadania	Przedmiot	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
				lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
13.	fizyka	I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1	0,61	0,63	0,63	0,62
14.	fizyka	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	0,47	0,50	0,49	0,49
15.	fizyka	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	1	0,40	0,40	0,39	0,40
16.	fizyka	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności fizycznych.	1	0,82	0,84	0,85	0,84
17.	fizyka	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	2	1	1,04	1,01	1,02
18.	fizyka	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	0,71	0,73	0,72	0,72
19.	geografia	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	2	1,09	1,16	1,13	1,13
20.	geografia	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	0,61	0,62	0,64	0,62
21.	geografia	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	0,69	0,93	0,94	0,86
22.	geografia	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	0,67	0,70	0,68	0,69
23.	geografia	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	1	0,46	0,47	0,50	0,48
24.	geografia	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	1	0,58	0,60	0,59	0,59

Tabela 71. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z przedmiotów przyrodniczych w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-P1-132)

Numer zadania	Przedmiot	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
				lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	biologia	II. Znajomość metodyki badań biologicznych.	2	79,0	80,2	78,9	79,5
2.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. III. Poszukiwanie, wykorzystywanie i tworzenie informacji.	1	63,0	66,8	64,8	65,1
3.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	1	44,5	46,3	46,0	45,7
4.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	1	43,4	48,5	45,1	46,1
5.	biologia	IV. Rozumowanie i argumentacja. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	1	56,4	57,8	56,6	57,1

Numer zadania	Przedmiot	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
				lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
6.	biologia	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. IV. Rozumowanie i argumentacja.	1	86,3	87,7	87,4	87,2
7.	chemia	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	1	57,5	61,9	58,7	59,8
8.	chemia	I. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	1	73,1	76,0	73,8	74,5
9.	chemia	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	1	66,6	68,9	67,2	67,8
10.	chemia	III. Opanowanie czynności praktycznych.	1	43,6	44,6	42,8	43,8
11.	chemia	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1	68,2	70,7	69,2	69,5
12.	chemia	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji..	2	51,5	53,6	52,7	52,8
13.	fizyka	I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1	61,1	62,8	62,6	62,3
14.	fizyka	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	46,9	49,8	49,4	48,9
15.	fizyka	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	1	39,9	40,4	39,4	40,0
16.	fizyka	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności fizycznych.	1	82,1	83,8	85,0	83,7
17.	fizyka	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	2	50,2	51,9	50,5	51,0
18.	fizyka	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	71,5	73,2	72,0	72,4
19.	geografia	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	2	54,6	57,8	56,7	56,6
20.	geografia	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	61,1	62,4	63,7	62,4
21.	geografia	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	69,4	92,7	93,8	86,4
22.	geografia	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	67,3	69,6	68,2	68,5
23.	geografia	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	1	45,8	47,4	49,6	47,6
24.	geografia	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	1	57,6	59,8	58,9	58,9

Rysunek 21. Poziom wykonania zdań z arkusza GM-P1-132

Wyniki uczniów według lokalizacji szkół

Statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w rejonie OKE w Krakowie kształcący się w szkole wiejskiej uzyskał na egzaminie 16,79 punktu, czyli 59,96% punktów możliwych do uzyskania. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców jest wyższy o 1,89 punktu, czyli o 6,77% punktów od wyniku ucznia uczęszczającego do szkoły na wsi. Generalnie należy zauważyć, że wyniki ucznia uczącego na wsi są niższe niż w mieście. Dodatkowo, im większe jest miasto, tym wyższe są wyniki.

Tabela 72. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-P1-132)

Lokalizacja szkoły, do której uczęszczali uczniowie	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	16,14	57,65	17,10	61,08	16,92	60,41	16,79	59,96
Miasto do 20 tys.	16,57	59,19	17,58	62,78	17,46	62,34	17,27	61,67
Miasto od 20 do 100 tys.	17,33	61,90	17,58	62,78	17,79	63,54	17,56	62,71
Miasto powyżej 100 tys.	18,26	65,23	18,84	67,30	18,79	67,10	18,68	66,73
Egzamin gimnazjalny z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P1-132)	16,76	59,85	17,58	62,80	17,32	61,86	17,28	61,70

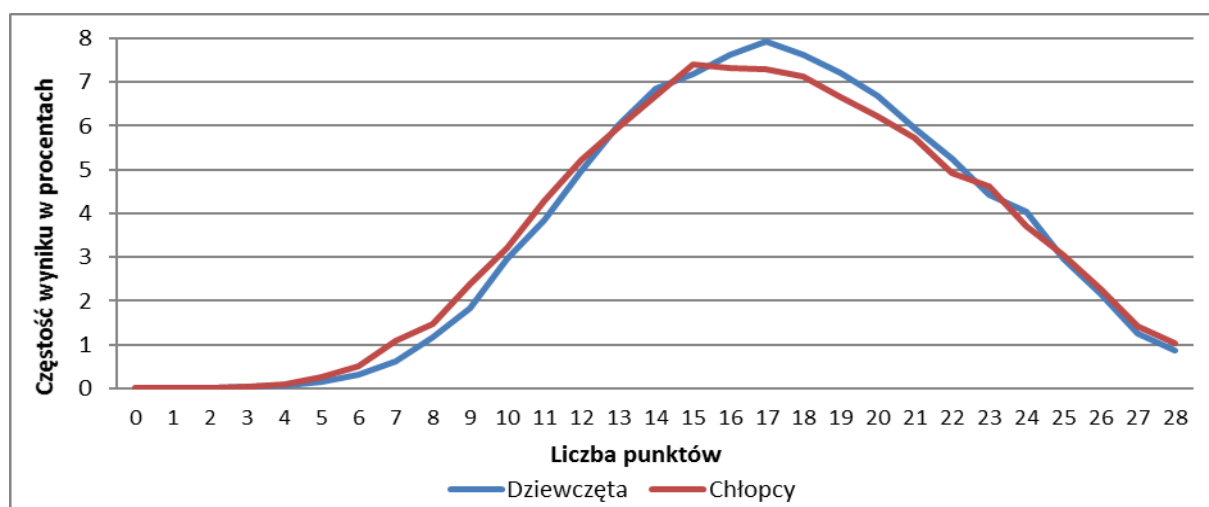
Największe różnice między województwami, gdy bierzemy pod uwagę kategorie wielkości miejscowości, występują w przypadku wsi. Uczniowie w województwie lubelskim, uczący się w szkołach wiejskich, osiągają nieco gorsze rezultaty od uczniów szkół z tej kategorii miejscowości w dwóch pozostałych województwach. W przypadku pozostałych miejscowości są one w granicach dziesiątych części punktów. Generalnie, w ramach każdego z województw istnieje tendencja, opisana powyżej – uczniowie w większych miejscowościach osiągają nieco lepsze wyniki od uczniów uczących się w szkołach położonych w mniejszych miejscowościach.

Wyniki uczniów z uwzględnieniem płci

Wyniki uzyskane przez chłopców i dziewczęta w ramach poszczególnych przedmiotów są zróżnicowane. Dziewczęta z biologii i chemii zdobyły lepsze wyniki. W przypadku fizyki wyższe wyniki uzyskali chłopcy. Średnie wyniki zadań z geografii są w obu grupach bardzo zbliżone.

Tabela 73. Średnie procentowe wyniki uczniów z podziałem na chłopców i dziewczęta (arkusz GM-P1-132)

	Biologia	Chemia	Fizyka	Geografia	Wynik ogółem - przedmioty przyrodnicze
Dziewczęta	66,42	62,18	57,67	62,13	62,10
Chłopcy	65,09	58,18	59,24	62,73	61,31

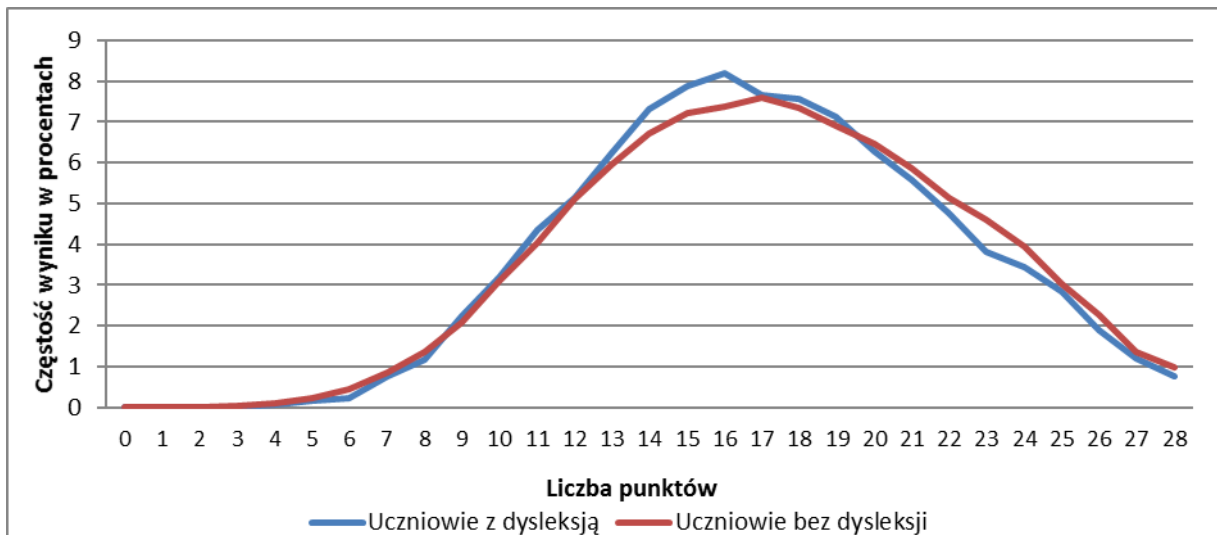
Rysunek 22. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych z podziałem na chłopców i dziewczęta

Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

Wyniki uczniów z dysleksją są porównywalne z wynikami uczniów bez dysleksji. Różnica między nimi jest bardzo niewielka, wynosi 0,81% punktów (na korzyść uczniów bez dysleksji). W ramach biologii i chemii nie ma większych różnic między uczniami podzielonymi według kategorii „dysleksja”. W przypadku fizyki i geografii uwidaczniają się niewielkie różnice – uczniowie bez dysleksji uzyskują nieco wyższe rezultaty.

Tabela 74. Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową w obszarach umiejętności (arkusz GM-P1-132)

Kategoria umiejętności	woj. lubelskie		woj. małopolskie		woj. podkarpackie		OKE Kraków	
	Uczniowie z dysleksją rozwojową							
	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak
Wyniki w procentach								
Biologia	64,59	63,90	66,70	67,39	65,39	65,53	65,72	65,97
Chemia	59,12	56,87	61,38	61,10	59,63	59,21	60,23	59,46
Fizyka	57,64	55,61	59,21	58,69	58,54	58,05	58,57	57,67
Geografia	58,97	55,59	64,07	62,89	64,08	62,84	62,64	60,81
Egzamin gimnazjalny z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P1-132)	60,08	57,99	62,84	62,52	61,91	61,41	61,79	60,98

Rysunek 23. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

II.9. Wyniki uczniów piszących arkusze dostosowane - przedmioty przyrodnicze

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych (arkusze GM-P4-132, GM-P5-132, GM-P6-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 114 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących lub niewidomych. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych 15,14 punktu, co stanowi 54,07% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 3 punkty, wystąpił w województwie lubelskim, najwyższy - 27 punktów, w województwach lubelskim i małopolskim. Najczęściej wystąpił wynik 14 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 15 punktów (mediana).

Tabela 75. Podstawowe miary statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P-4,5,6-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	14,91	53,26	15,48	55,28	14,42	51,49	15,14	54,07
Modalna	14	50	17	60,71	9	32,14	14	50
Mediana	14	50	16	57,14	14	50	15	53,57
Wynik najniższy	3	10,71	5	17,86	7	25	3	10,71
Wynik najwyższy	27	96,43	27	96,43	26	92,86	27	96,43
Odchylenie standardowe	5,82	20,79	4,61	16,45	5,43	19,39	5,02	17,92

Najniższy średni wynik uzyskali uczniowie województwa podkarpackiego. Różnica między średnimi wynikami uczniów województwa podkarpackiego i lubelskiego jest niewielka i wynosi 0,49 punktu, a między wynikami podkarpackiego i małopolskiego – 1,06 punktu.

Tabela 76. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-P-4,5,6-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	13	46,43	15,34	54,80	12,92	46,15	14,49	51,75
Miasto do 20 tys.	19	67,86	20,11	71,83	20	71,43	19,92	71,15
Miasto od 20 do 100 tys.	15,09	53,90	14,38	51,34	15,33	54,76	14,96	53,44
Miasto powyżej 100 tys.	14,29	51,02	14,10	50,34	-	-	14,14	50,51
Egzamin gimnazjalny z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P-4,5,6-132)	14,91	53,26	15,48	55,28	14,42	51,49	15,14	54,07

Wyniki uczniów słabostyszających i niesłyszających (arkusz GM-P7-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 169 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów słabostyszających i niesłyszających. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych 14,32 punktu, co stanowi 51,14% punktów możliwych do otrzymania. Najniższy wynik - 3 punkty, wystąpił w województwie małopolskim, najwyższy - 27 punktów – także w tym województwie. Najczęściej wystąpił wynik 12 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 14 punktów (mediana).

Tabela 77. Podstawowe miary statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P7-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	14,87	53,10	13,58	48,50	14,96	53,44	14,32	51,14
Modalna	12	42,86	12	42,86	14	50	12	42,86
Mediana	14	50	13	46,43	14	50	14	50
Wynik najniższy	7	25	3	10,71	7	25	3	10,71
Wynik najwyższy	25	89,29	27	96,43	26	92,86	27	96,43
Odchylenie standardowe	4,66	16,63	5,21	18,61	4,98	17,79	5,03	17,97

Największa różnica występują między średnimi wynikami uczniów w województwie podkarpackim i małopolskim. Wynosi ona 1,38 punktu na korzyść województwa podkarpackiego. Wyniki w województwie lubelskim i podkarpackim są bardzo zbliżone.

Tabela 78. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-P7-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	14,17	50,60	15,27	54,55	15,63	55,80	15,19	54,25
Miasto do 20 tys.	12,67	45,24	15,90	56,79	14,75	52,68	15,06	53,78
Miasto od 20 do 100 tys.	14,13	50,45	13,58	48,50	13,42	47,93	13,61	48,60
Miasto powyżej 100 tys.	16,27	58,10	11,16	39,86	16,75	59,82	13,69	48,88
Egzamin gimnazjalny z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P7-132)	14,87	53,10	13,58	48,50	14,96	53,44	14,32	51,14

Wyniki uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim (arkusz GM-P8-132)

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie i podkarpackie) 1380 uczniów pisało arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim. Statystyczny uczeń rozwiązujący ten arkusz uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych 15,61 punktu, co stanowi 55,75% punktów możliwych do otrzymania.

Tabela 79. Podstawowe miary statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P8-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	15,31	54,68	15,31	54,69	16,16	57,72	15,61	55,75
Modalna	15	53,57	15	53,57	15	53,57	15	53,57
Mediana	15	53,57	15	53,57	16	57,14	15	53,57
Wynik najniższy	8	28,57	6	21,43	8	28,57	6	21,43
Wynik najwyższy	24	85,71	24	85,71	26	92,86	26	92,86
Odchylenie standardowe	3,15	11,26	3,14	11,20	3,06	10,93	3,14	11,21

Najniższy wynik - 6 punktów wystąpił w województwie małopolskim. Najwyższy wynik - 26 punktów – udało się uzyskać uczniom w województwie podkarpackim. Najczęściej wystąpił wynik 15 punktów (modalna). Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 15 punktów (mediana).

Tabela 80. Średnie wyniki uczniów według województw z uwzględnieniem lokalizacji szkół w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-P8-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki uczniów w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	15,47	55,26	15,64	55,87	16,24	58	15,82	56,50
Miasto do 20 tys.	14,86	53,08	14,55	51,97	16,40	58,58	15,43	55,12
Miasto od 20 do 100 tys.	15,44	55,14	15,07	53,83	15,37	54,89	15,28	54,56
Miasto powyżej 100 tys.	14,64	52,29	15	53,57	17,65	63,04	15,37	54,89
Egzamin gimnazjalny z przedmiotów przyrodniczych (arkusz GM-P8-132)	15,31	54,68	15,31	54,69	16,16	57,72	15,61	55,75

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

Stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności sprawdzanych poszczególnymi zadaniami można określić na podstawie poziomu ich wykonania, tj. procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających za rozwiązanie tych zadań w stosunku do wszystkich punktów możliwych do otrzymania za ich rozwiązanie. Tabela poniżej przedstawia, jak poradzili sobie gimnazjaliści z prawidłowym rozwiązaniem zadań z arkusza dostosowanego GM-P8-132.

Tabela 81. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z przedmiotów przyrodniczych w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-P8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	1	0,56	0,55	0,66	0,59
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	2	1,40	1,32	1,38	1,36
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	1	0,61	0,64	0,72	0,66
4.	V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	1	0,84	0,87	0,90	0,87
5.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	2	1,07	1,08	1,10	1,08
6.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1	0,64	0,60	0,68	0,64
7.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1	0,22	0,23	0,23	0,23
8.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2	0,88	0,88	0,98	0,92
9.	III. Opanowanie czynności praktycznych.	2	1,36	1,35	1,38	1,36
10.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	1	0,19	0,19	0,20	0,19
11.	I. Wykorzystywanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	2	1,29	1,30	1,37	1,32
12.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	2	1,42	1,41	1,42	1,41
13.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	0,42	0,41	0,47	0,44
14.	I. Wykorzystywanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1	0,28	0,30	0,33	0,30
15.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	0,61	0,63	0,65	0,63
16.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	1	0,33	0,33	0,38	0,35
17.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	2	1,18	1,13	1,20	1,17
18.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	2	1,05	1,06	1,13	1,08
19.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	0,21	0,20	0,17	0,19
20.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	1	0,76	0,81	0,81	0,80

Tabela 82. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z przedmiotów przyrodniczych w województwach i w rejonie OKE w Krakowie (arkusz GM-P8-132)

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	1	55,6	54,9	65,6	58,8
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	2	69,9	65,8	69,0	68,0
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	1	60,8	64,3	71,6	65,9
4.	V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	1	83,9	87,0	89,9	87,2
5.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	2	53,4	54,0	54,8	54,1
6.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1	64,0	60,4	67,7	63,9
7.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1	21,5	23,4	23,2	22,8
8.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2	44,0	44,2	49,2	45,9
9.	III. Opanowanie czynności praktycznych.	2	67,8	67,3	68,8	68,0
10.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	1	19,3	18,7	20,1	19,3
11.	I. Wykorzystywanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	2	64,4	65,2	68,6	66,2
12.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	2	71,0	70,4	70,8	70,7
13.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	41,7	41,3	47,4	43,6
14.	I. Wykorzystywanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1	28,1	29,6	33,1	30,4
15.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	1	61,0	63,4	65,4	63,5
16.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	1	33,2	33,4	37,9	34,9
17.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	2	59,1	56,7	60,0	58,5
18.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	2	52,6	53,2	56,6	54,2
19.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	1	21,0	20,2	17,2	19,3
20.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	1	76,3	81,3	81,2	79,9

II.10. Wyniki szkół

Podstawowe miary statystyczne dla szkół

Średni wynik części matematyczno-przyrodniczej, dla szkoły w rejonie OKE w Krakowie wynosi 17,02 punktu, czyli 60,77% punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik szkoły to 8 punktów, najwyższy – 25,07 punktu. Najwięcej szkół uzyskało wynik 18 punktów. W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z przedmiotów przyrodniczych w rejonie OKE w Krakowie i w poszczególnych województwach.

Tabela 83. Podstawowe miary statystyczne dla szkół (arkusz GM-P1-132)

Podstawowe miary statystyczne	Podstawowe miary statystyczne dla wyników szkół w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik szkoły	16,34	58,34	17,35	61,98	17,12	61,15	17,02	60,77
Modalna	16,50	58,93	18	64,29	16	64,29	18	64,29
Mediana	16,33	58,33	17,31	61,81	17,12	61,14	17,03	60,83
Wynik najniższy	8	28,57	9,43	33,69	9,33	33,33	8	28,57
Wynik najwyższy	24,48	87,41	25,07	89,55	23,45	83,74	25,07	89,55
Odchylenie standardowe	2,21	7,91	2,02	7,21	1,79	6,39	2,04	7,30

Różnice między średnimi wynikami szkół w poszczególnych województwach są niewielkie. Najwyższe wyniki uzyskały szkoły w województwie małopolskim i podkarpackim (nieco powyżej 17 punktów). Wyniki szkół w województwie podkarpackim i lubelskim są niewiele niższe – wynoszą odpowiednio 17,12 oraz 16,34 punktów.

Wyniki szkół według lokalizacji

W całym OKE Kraków statystycznie najwyższe wyniki uzyskały gimnazja zlokalizowane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, najniższe – szkoły wiejskie. Jednak należy zauważyć, że różnice między wynikami szkół w różnych kategoriach miejscowości nie są zbyt duże.

Tabela 84. Średnie wyniki szkół według lokalizacji w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-P1-132)

Lokalizacja szkoły	Średnie wyniki szkół według lokalizacji w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim			
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Wieś	16,22	57,92	17,17	61,32	16,99	60,69	16,87	60,25
Miasto do 20 tys.	16,26	58,09	17,46	62,35	17,51	62,54	17,13	61,17
Miasto od 20 do 100 tys.	16,52	59	17,17	61,31	17,69	63,17	17,12	61,15
Miasto powyżej 100 tys.	17,05	60,91	18,14	64,77	17,11	61,11	17,77	63,47
OKE Kraków	16,34	58,34	17,35	61,98	17,12	61,15	17,02	60,77

W województwie lubelskim wyniki szkół rosną wraz ze zwiększającą się liczbą mieszkańców miejscowości, w której znajduje się szkoła. W województwie małopolskim i podkarpackim trend ten wygląda nieco odmiennie. W przypadku małopolski, wyniki szkół na wsi i w miastach od 20 do 100 tys. miesz-

kańców są takie same (17,17 punktu). Są to także wyniki najniższe szkół kategoryzowanych ze względu na lokalizację szkoły. Natomiast w województwie podkarpackim, najwyższe wyniki uzyskały szkoły w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców – największe miasta pod względem wyników szkół są dopiero trzecie w kolejności.

Wyniki szkół publicznych i niepublicznych

Średni wynik uzyskany przez szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych w rejonie OKE w Krakowie jest o 0,84 punktu wyższy od średniego wyniku uzyskanego przez szkoły publiczne. Najwyższy wynik uzyskały szkoły niepubliczne w województwie małopolskim i podkarpackim. Ich średnie wyniki oscylują w granicach 17, 18 punktów, i są o około 1, 2 punktu wyższe od wyników szkół publicznych w tych województwach. W przypadku województwa lubelskiego występuje zbieżność wyników między szkołami publicznymi i niepublicznymi. Nieco lepsze wyniki uzyskują szkoły niepubliczne (15,92 punktu), jednak jest to wynik lepszy od wyników szkół publicznych o 0,45 punktu. Należy zatem uznać, że wyniki tych dwóch typów szkół w województwie lubelskim są porównywalne.

Tabela 85. Wyniki szkół publicznych i niepublicznych w rejonie OKE Kraków (arkusz GM-P1-132)

Wyniki szkół	Średnie wyniki szkół według typu szkoły w województwie						OKE Kraków	
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		punkty	procent
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent		
Niepublicznych	15,92	56,84	18,79	67,09	17,91	63,95	17,80	63,56
Publicznych	16,37	58,46	17,23	61,52	17,08	61,01	16,96	60,57
Ogółem	16,34	58,34	17,35	61,98	17,12	61,15	17,02	60,77

Część III. Egzamin z języka obcego nowożytnego

III.1. Opis arkuszy – języki obce

Arkusz standardowy z języka obcego

W 2013 r. zestaw zadań egzaminacyjnych z języka obcego na poziomie podstawowym był – jeśli chodzi o jego formę – identyczny w przypadku wszystkich sześciu języków (język angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski i włoski) i składał się z jedenastu zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie). Rozwiązując poszczególne zadania, uczniowie wykazywali się umiejętnościami opisanymi w podstawie programowej obowiązującej od 2009 roku. Podstawa programowa kształcenia ogólnego z zakresu języka obcego obejmuje pięć wymagań ogólnych:

- I. Znajomość środków językowych,
- II. Rozumienie wypowiedzi,
- III. Tworzenie wypowiedzi,
- IV. Reagowanie na wypowiedź,
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zadania w arkuszu na poziomie podstawowym sprawdzały wiadomości i umiejętności dotyczące trzech z pięciu wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej. Były to: znajomość środków językowych, rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi. Część zadań na rozumienie wypowiedzi była oparta na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD. Pozostałe zadania z rozumienia wypowiedzi oraz zadania na znajomość środków językowych i reagowanie na wypowiedzi były oparte na tekstach różnej długości, zamieszczonych w zestawie egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów. Plan testu na poziomie podstawowym był jednakowy dla wszystkich języków. W tabeli poniżej przedstawiono numery zadań arkusza egzaminacyjnego, którymi sprawdzano poszczególne wymagania ogólne oraz liczbę punktów możliwą do uzyskania za ich prawidłowe rozwiązanie.

Tabela 86. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu standardowym z języka obcego na poziomie podstawowym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	10, 11	6	15
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3, 7, 8, 9	24	60
IV. Reagowanie na wypowiedzi	4, 5, 6	10	25

W 2013 r. uczniowie trzecich klas gimnazjum po raz drugi rozwiązywali test z języka obcego na poziomie rozszerzonym. Podobnie jak na poziomie podstawowym zestaw zadań egzaminacyjnych z języka obcego na poziomie rozszerzonym był – jeśli chodzi o jego formę – identyczny w przypadku wszystkich sześciu języków (język angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski i włoski). Składał się z pięciu zadań zamkniętych różnego typu i trzech zadań otwartych. Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności dotyczące czterech z pięciu wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej dotyczącej języka obcego nowożytnego. Były to: znajomość środków językowych, rozumienie wypowiedzi, tworzenie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi. Część zadań na rozumienie wypowiedzi była oparta na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD. Pozostałe zadania z rozumienia wypowiedzi oraz zadania na znajomość środków językowych i reagowanie na wypowiedzi były oparte na tekstach różnej długości, zamieszczonych w zestawie egzamina-

cyjnym. Tworzenie wypowiedzi sprawdzane było zadaniem otwartym, które polegało na napisaniu maila. W arkuszach egzaminacyjnych z języka angielskiego, hiszpańskiego i włoskiego mail dotyczył utraconego telefonu komórkowego, a w arkuszach z języka francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego tematem maila było spotkanie ze sławną osobą. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów. Plan testu na poziomie rozszerzonym był jednakowy dla wszystkich języków. W tabeli poniżej przedstawiono numery zadań arkusza egzaminacyjnego, którymi sprawdzano poszczególne wymagania ogólne oraz liczbę punktów możliwą do uzyskania za ich prawidłowe rozwiązanie.

Tabela 87. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu standardowym z języka obcego na poziomie rozszerzonym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	6, 7, 8	10	25
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3, 4, 5,	20	50
III. Tworzenie wypowiedzi	8	10	25
IV. Reagowanie na wypowiedzi	8		

Arkusze dostosowane z języka obcego

Arkusze dla uczniów niewidomych i słabowidzących - A4, A5, A6

Zestawy zadań dla uczniów słabo widzących i niewidomych zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego z danego języka. Plan arkusz egzaminacyjny był identyczny z planem arkusza standardowego. Uczniowie słabo widzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu. Wszystkie zadania zamknięte były zadaniami wielokrotnego wyboru, w których uczeń wskazywał jedną odpowiedź spośród kilku zaproponowanych. Za pełne i poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń (słuchacz) mógł uzyskać maksymalnie 40 punktów.

Arkusze dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących - A7

Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących dla każdego z tych języków zawierał 9 zadań zamkniętych. Wszystkie zadania zamknięte były zadaniami wielokrotnego wyboru, w których uczeń wskazywał jedną odpowiedź spośród kilku zaproponowanych. Za pełne i poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń (słuchacz) mógł uzyskać maksymalnie 40 punktów. Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności dotyczące trzech z pięciu wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej dotyczącej języka obcego nowożytnego. Były to: znajomość środków językowych, rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi. Plan testu dla wszystkich języków był taki sam. W tabeli poniżej przedstawiono numery zadań arkusza egzaminacyjnego, którymi sprawdzano poszczególne wymagania ogólne oraz liczbę punktów możliwą do uzyskania za ich prawidłowe rozwiązanie.

Tabela 88. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu A7 z języka obcego na poziomie podstawowym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	7, 8, 9	14	35
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3, 4	16	40
IV. Reagowanie na wypowiedzi	5, 6	10	25

Przygotowano również arkusze dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących na poziomie rozszerzonym z poszczególnych języków. Każdy arkusz zawierał 7 zadań, za które można było uzyskać łącznie 40 punktów. Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności dotyczące trzech z pięciu wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej dotyczącej języka obcego nowożytnego. Plan arkusza był jednakowy dla każdego języka. W tabeli poniżej przedstawiono numery zadań arkusza egzaminacyjnego, którymi sprawdzano poszczególne wymagania ogólne oraz liczbę punktów możliwą do uzyskania za ich prawidłowe rozwiązanie.

Tabela 89. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu A7 z języka obcego na poziomie rozszerzonym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	4, 5, 6	15	37,5
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3,	15	37,5
III. Tworzenie wypowiedzi	7	10	25

Arkusze dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim - A8

Arkusz A8 dla uczniów (słuchaczy) z upośledzeniem w stopniu lekkim z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i hiszpańskiego zawierał 13 zadań zamkniętych a z języka rosyjskiego 17 zadań zamkniętych. Wszystkie zadania zamknięte były zadaniami wielokrotnego wyboru, w których uczeń wskazywał jedną odpowiedź spośród kilku zaproponowanych. Za pełne i poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń (słuchacz) mógł uzyskać maksymalnie 40 punktów. Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności dotyczące trzech z pięciu wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej dotyczącej języka obcego nowożytnego. Były to: znajomość środków językowych, rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi. W tabeli poniżej przedstawiono numery zadań arkusza egzaminacyjnego, którymi sprawdzano poszczególne wymagania ogólne oraz liczbę punktów możliwą do uzyskania za ich prawidłowe rozwiązanie.

Tabela 90. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu A8 z języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego na poziomie podstawowym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	13	5	12,5
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3,4, 5, 6, 7	25	62,5
IV. Reagowanie na wypowiedzi	8, 9	10	25

Punktowy i procentowy udział zadań z poszczególnych wymagań ogólnych dla arkusza z języka rosyjskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 91. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu A8 z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	17	5	12,5
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 15, 16	25	62,5
III. Tworzenie wypowiedzi	8, 9, 10, 11, 12, 13	10	25

Arkusz na poziomie rozszerzonym dostosowano dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim z trzech języków: języka angielskiego, języka niemieckiego i języka rosyjskiego. Arkusz na poziomie rozszerzonym zawierał zadania sprawdzające trzy z wymagań ogólnych zawartych w podstawie programowej dla języka obcego. W tabeli poniżej przedstawiono numery zadań arkusza egzaminacyjnego, którymi sprawdzano poszczególne wymagania ogólne oraz liczbę punktów możliwą do uzyskania za ich prawidłowe rozwiązanie.

Tabela 92. Przyporządkowanie zadań i punktów do wymagań z podstawy programowej w arkuszu A8 z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego na poziomie rozszerzonym

Wymagania ogólne	Numer zadania	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I. Znajomość środków językowych	11, 12	10	25
II. Rozumienie wypowiedzi	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	20	50
III. Tworzenie wypowiedzi	13	10	25

III.2. Dane statystyczne uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w części językowej

Dane ogólne

Do egzaminu gimnazjalnego z języka obcego na poziomie podstawowym przystąpiło ogółem 83 140, a na poziomie rozszerzonym 73 529 gimnazjalistów z trzech województw: lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Rozkład liczebności zdających w poszczególnych województwach przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 93. Liczba uczniów uczestniczących w egzaminie gimnazjalnym z języka obcego w 2013 roku

Uczniowie	Województwo			OKE Kraków
	lubelskie	małopolskie	podkarpackie	
	liczba	liczba	liczba	liczba
przystąpili do egzaminu - poziom podstawowy	23 432	35 730	23 978	83 140
w tym laureaci konkursów (zgłoszeni do zdawania egzaminu na poziomie podstawowym)	86	54	25	165
przystąpili do egzaminu - poziom rozszerzony	20 379	32 123	21 090	73 592
w tym laureaci konkursów (zgłoszeni do zdawania egzaminu na poziomie rozszerzonym)	81	47	23	151
zwolnieni z egzaminu	83	209	105	397

W tabeli poniżej przedstawione zostały dane dotyczące liczebności zdających poszczególne języki obce w poszczególnych województwach. Najwięcej osób w każdym województwie zdawało język angielski. W województwie małopolskim i podkarpackim drugim wybieranym językiem był język niemiecki a w województwie lubelskim język rosyjski. Pozostałe języki zdawało mniej niż 0,5% ogółu zdających.

Tabela 94. Liczba uczniów piszących część językową egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku według województw – poziom podstawowy

Uczniowie zdający	Województwo						OKE Kraków	
	lubelskie		małopolskie		podkarpackie		liczba	procent
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent		
język angielski	19 747	84,3	31 974	89,5	21 166	88,3	72 887	87,7
język niemiecki	1 401	6,0	3 573	10,0	2 691	11,2	7 665	9,2
język rosyjski	2 108	9,0	46	0,1	73	0,3	2 227	2,7
język francuski	68	0,3	104	0,3	39	0,2	211	0,3
język hiszpański	99	0,4	23	0,1	6	0	128	0,2
język włoski	9	0	10	0	3	0	22	0

Uczniowie, którzy zdawali na egzaminie gimnazjalnym język kontynuowany po szkole podstawowej obowiązkowo zdawali go również na poziomie rozszerzonym. Podobnie jak na poziomie podstawowym najczęściej zdawanym językiem na poziomie rozszerzonym był język angielski.

Tabela 95. Liczba uczniów piszących część językową egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku według województw – poziom rozszerzony

Uczniowie zdający	Województwo						OKE Kraków	
	lubelskie		małopolskie		podkarpackie		liczba	procent
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent		
język angielski	18 486	90,7	30 043	93,5	19 773	93,8	68 302	92,8
język niemiecki	499	2,4	2 042	6,4	1 307	6,2	3 848	5,2
język rosyjski	1 324	6,5	2		7		1 333	1,8
język francuski	17	0,1	33	0,1	2		52	0,1
język hiszpański	51	0,3	2		1		54	0,1
język włoski	2	100	1	100	0	100	3	100

Gimnazjaliści słabosłyszący i niesłyszący, słabowidzący i niewidomi, a także uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim otrzymywali arkusze egzaminacyjne dostosowane do ich możliwości. Liczba uczniów piszących arkusze dostosowane jest niewielka. W przypadku arkuszy podstawowych, uczniów słabowidzących i niewidomych piszących arkusze dostosowane było łącznie 112 osób, osób słabosłyszących i niesłyszących było 169, arkusze dostosowane dla osób z upośledzeniem w stopniu lekkim pisało 1375 osób. W tabeli poniżej zestawiono liczbę uczniów rozwiązujących arkusze dostosowane z poszczególnych języków. W tabelach nie pokazano języków i arkuszy dostosowanych, dla których nie było żadnego ucznia, który go pisał.

Tabela 96. Liczba uczniów piszących dostosowane arkusze z języka obcego według województw – poziom podstawowy

Uczniowie zdający	Dostosowanie	Liczba uczniów piszących arkusze dostosowane w województwie			OKE Kraków
		lubelskim	małopolskim	podkarpackim	
język angielski	Słabowidzący i niewidomi	16	54	17	87
	Słabosłyszący i niesłyszący	32	68	55	155
	Upośledzenie w stopniu lekkim	308	465	391	1164
język niemiecki	Słabowidzący i niewidomi	6	13	6	25
	Słabosłyszący i niesłyszący	1	8	0	9
	Upośledzenie w stopniu lekkim	10	58	85	153
język rosyjski	Słabosłyszący i niesłyszący	5	0	0	5
	Upośledzenie w stopniu lekkim	48	6	4	58
język francuski	Upośledzenie w stopniu lekkim	0	1	1	2
język hiszpański	Upośledzenie w stopniu lekkim	1	0	0	1

Arkusze były dostosowane także dla poziomu rozszerzonego. Należy zauważyć, iż na tym poziomie liczba uczniów jest jeszcze mniejsza, niż na poziomie rozszerzonym. Tabela zawierająca liczbę uczniów, piszących arkusze dostosowane na tym poziomie znajduje się poniżej.

**Tabela 97. Liczba uczniów piszących dostosowane arkusze z języka obcego według województw
– poziom rozszerzony**

Uczniowie zdający	Dostosowanie	Liczba uczniów piszących arkusze dostosowane w województwie			OKE Kraków
		lubelskim	małopolskim	podkarpackim	
język angielski	Słabowidzący i niewidomi	15	43	17	75
	Słabosłyszący i niesłyszący	31	64	49	144
	Upośledzenie w stopniu lekkim	41	55	48	144
język niemiecki	Słabowidzący i niewidomi	0	5	2	7
	Słabosłyszący i niesłyszący	0	6	0	6
	Upośledzenie w stopniu lekkim	3	6	7	16
język rosyjski	Słabosłyszący i niesłyszący	2	0	0	2
	Upośledzenie w stopniu lekkim	13	0	0	13

III.3. Wyniki uczniów piszących arkusz standardowy – języki obce

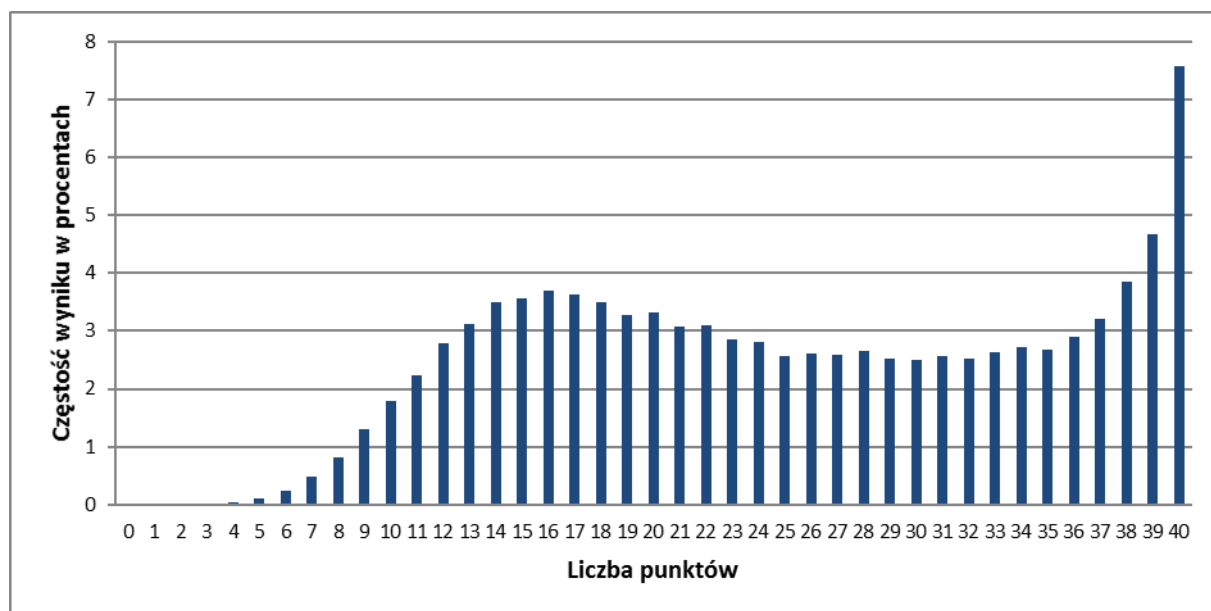
Podstawowe miary statystyczne

Statystyczny uczeń w obrębie OKE w Krakowie otrzymał z języka angielskiego na poziomie podstawowym 25,33 punktów na 40 możliwych. Z języka niemieckiego średni wynik uczniów wyniósł 23,3 w przypadku zaś języka rosyjskiego uczniowie otrzymali średnio około 26 punktów. Średnie wyniki uczniów z poszczególnych przedmiotów na poziomie podstawowym znajdują się w tabeli poniżej.

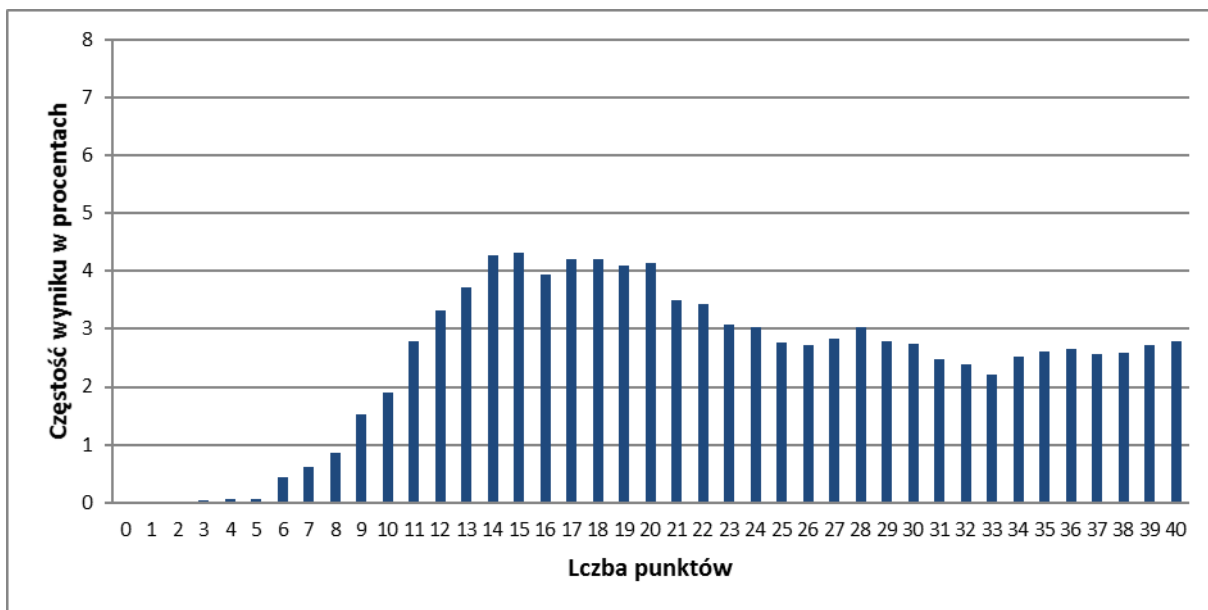
Tabela 98. Podstawowe miary statystyczne dotyczące części językowej egzaminu gimnazjalnego (arkusz standardowy, poziom podstawowy)

Podstawowe miary statystyczne	Język											
	angielski		niemiecki		rosyjski		francuski		hiszpański		włoski	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	25,33	63,32	23,30	58,24	26,02	65,05	26,35	65,89	26,57	66,44	25,86	64,66
Modalna	40	100	15	37,50	35	87,50	40	100	39	97,50	20	50
Mediana	25	62,50	22	55	26,50	66,25	27	67,50	27	67,50	26,50	66,25
Wynik najniższy	2	5	3	7,50	5	12,50	7	17,50	10	25	7	17,50
Wynik najwyższy	40	100	40	100	40	100	40	100	40	100	40	100
Odchylenie standardowe	9,75	24,37	9,05	22,64	8,27	20,67	10,06	25,15	9,75	24,38	9,02	22,55

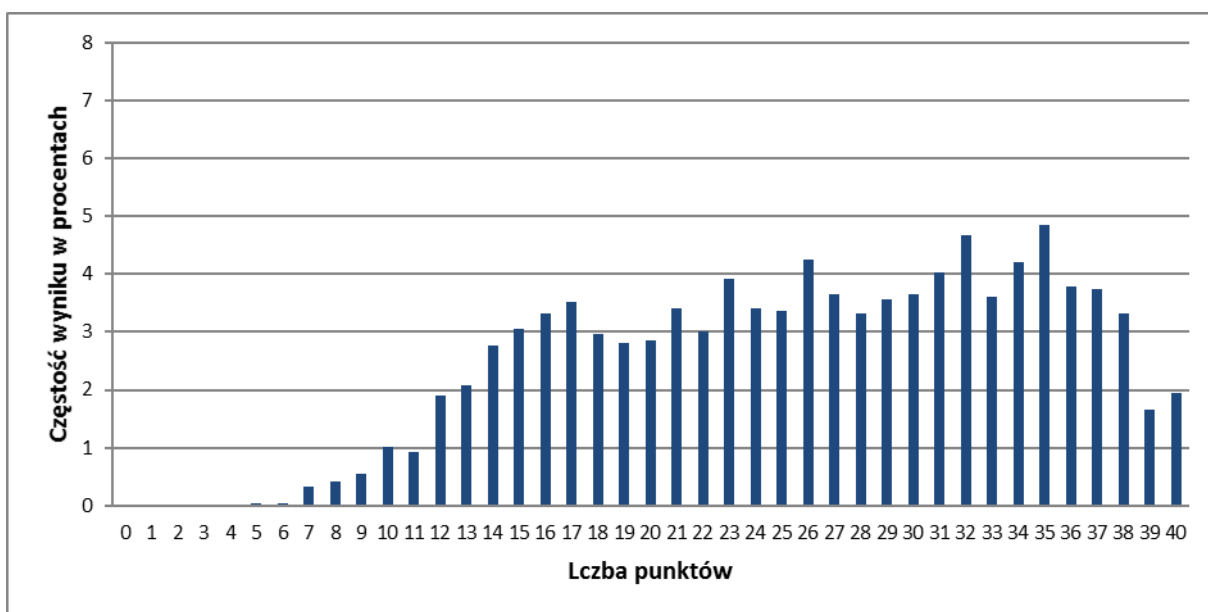
Rysunki poniżej przedstawiają procentowy udział uczniów według wyników z języka obcego na poziomie podstawowym.

Rysunek 24. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących z języka angielskiego na poziomie podstawowym

Rysunek 25. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących z języka niemieckiego na poziomie podstawowym

Rysunek 26. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym

Z językiem angielskim, niemieckim i hiszpańskim na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie uczniowie województwa małopolskiego. Uczniowie z województwa lubelskiego uzyskali największą ilość punktów z języka rosyjskiego i francuskiego. Analizując wyniki egzaminu z języków obcych należy pamiętać o dużym zróżnicowaniu w liczbie piszących egzamin z poszczególnych języków w każdym z województw.

Tabela 99. Średnie wyniki uczniów w rejonie OKE w Krakowie z podziałem na województwa (arkusz standardowy, poziom podstawowy)

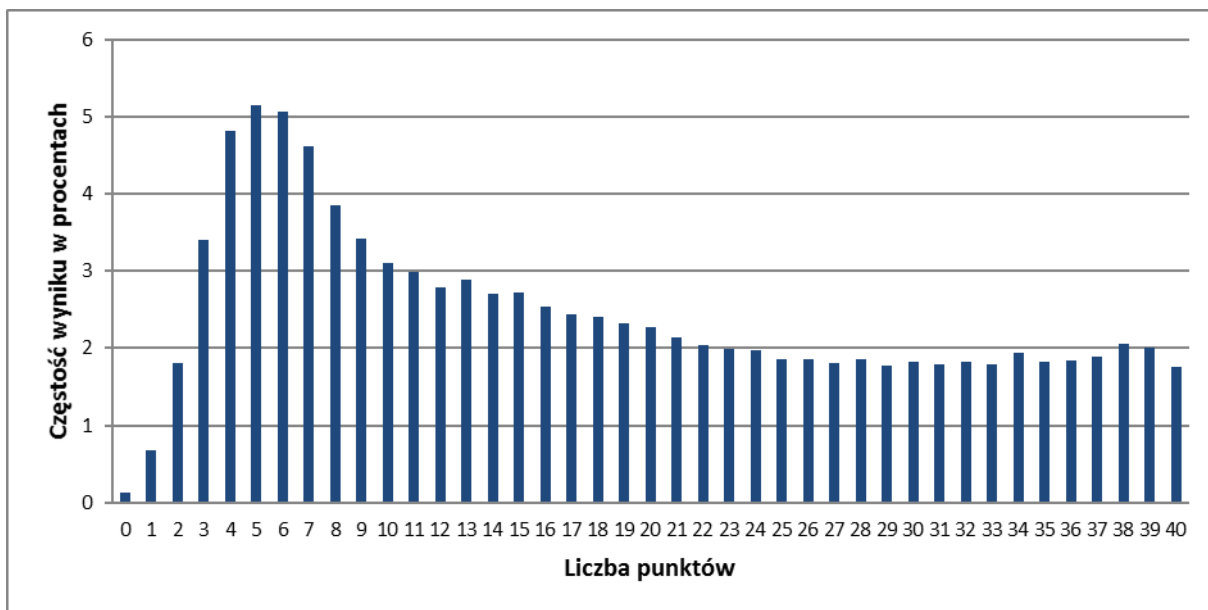
Język	Średni wynik w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
angielski	24,97	62,43	25,71	64,28	25,08	62,71	25,33	63,32
niemiecki	22,30	55,74	24,18	60,46	22,64	56,59	23,30	58,24
rosyjski	26,23	65,56	21,48	53,69	22,52	56,30	26,02	65,05
francuski	28,18	70,44	27,88	69,71	18,95	47,37	26,35	65,89
hiszpański	26,49	66,22	27,26	68,15	25,33	63,33	26,57	66,44
włoski	25,78	64,44	25	62,50	29	72,50	25,86	64,66

Statystyczny uczeń w obrębie OKE w Krakowie otrzymał z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym 17,63 punktów na 40 możliwych. W przypadku języka niemieckiego, średni wynik uczniów wyniósł 16,87, natomiast w przypadku języka rosyjskiego jest to 15,88. Średnie wyniki uczniów z poszczególnych przedmiotów na poziomie rozszerzonym znajdują się w tabeli poniżej.

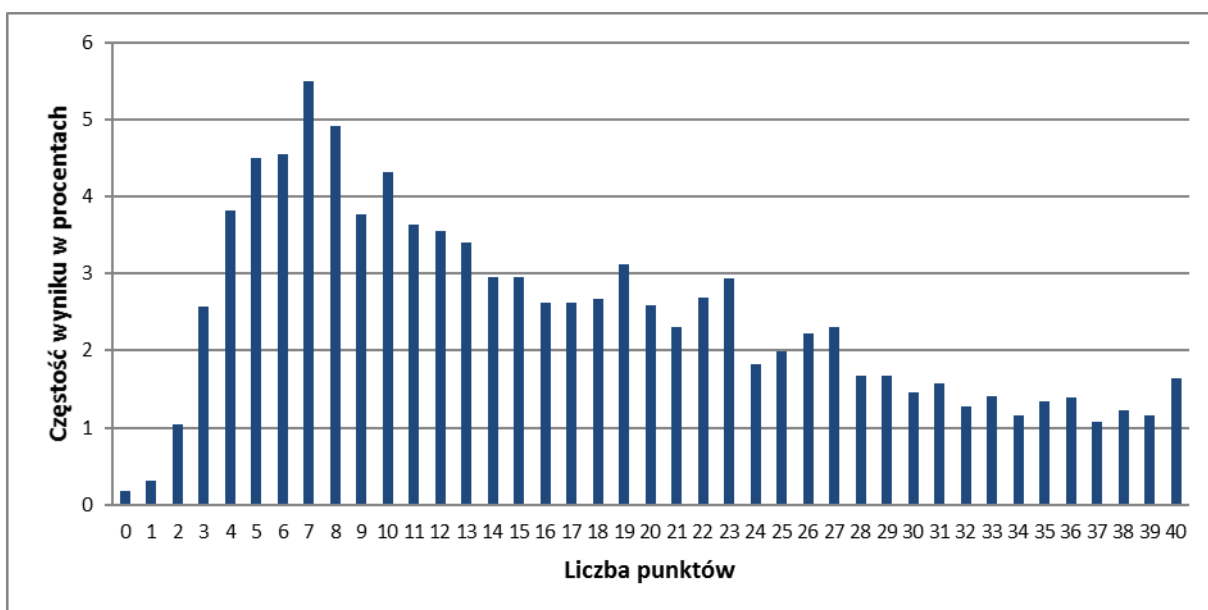
Tabela 100. Podstawowe miary statystyczne dotyczące części językowej egzaminu gimnazjalnego (arkusz standardowy, poziom rozszerzony)

Podstawowe miary statystyczne	Język											
	angielski		niemiecki		rosyjski		francuski		hiszpański		włoski	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	17,63	44,09	16,87	42,17	15,88	39,70	26,81	67,02	23,15	57,87	27	67,50
Modalna	5	12,50	7	17,50	5	12,50	40	100	40	100	20	50
Mediana	15	37,50	15	37,50	14	35	24,50	61,25	22	55	22	55
Wynik najniższy	0	0	0	0	1	2,50	4	10	4	10	20	50
Wynik najwyższy	40	100	40	100	40	100	40	100	40	100	39	97,50
Odchylenie standardowe	11,38	28,45	10,31	25,78	9,53	23,82	12,26	30,64	10,08	25,19	10,44	26,10

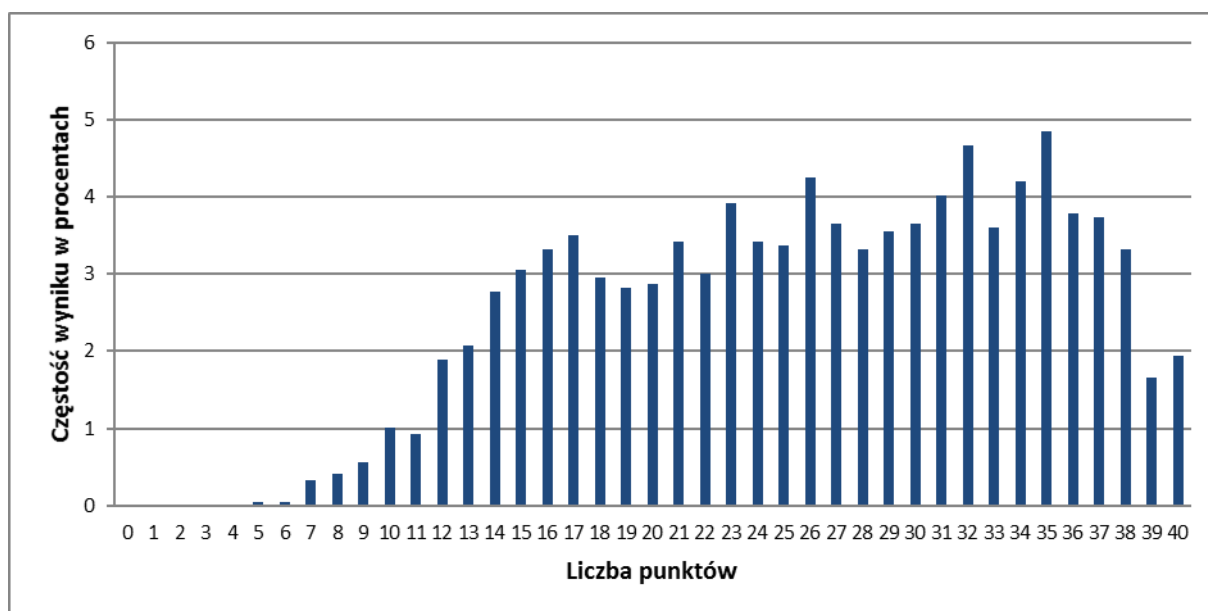

Rysunek 27. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym

Rysunek 28. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym

Rysunek 29. Rozkład wyników gimnazjalistów w OKE Kraków rozwiązujących z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym

Na poziomie rozszerzonym z językiem angielskim, rosyjskim i hiszpańskim najlepiej poradzili sobie uczniowie województwa małopolskiego. Uczniowie z województwa lubelskiego uzyskali największą średnią ilość punktów z języka francuskiego. W przypadku języka niemieckiego, uczniowie w województwach lubelskim i małopolskim uzyskali takie same rezultaty. Analizując wyniki egzaminu z języków obcych należy pamiętać o dużym zróżnicowaniu w liczbie piszących egzamin z poszczególnych języków w każdym z województw.

Tabela 101. Średnie wyniki uczniów w rejonie OKE w Krakowie z podziałem na województwa (arkusz standardowy, poziom rozszerzony)

Język	Średni wynik w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
angielski	17,34	43,36	18,02	45,06	17,32	43,30	17,63	44,09
niemiecki	17,40	43,50	17,39	43,48	15,85	39,62	16,87	42,17
rosyjski	15,87	39,68	27,50	68,75	14,29	35,71	15,88	39,70
francuski	31,47	78,68	24,39	60,98	27	67,50	26,81	67,02
hiszpański	22,92	57,30	29,50	73,75	22	55	23,15	57,87
włoski	21	52,50	39	97,50	-	-	27	67,50

Wyniki uczniów za poszczególne zadania

Język angielski

Arkusz standardowy z języka angielskiego na poziomie podstawowym, który rozwiązywali uczniowie bez dysfunkcji i uczniowie z dysleksją zawierał 11 zadań zamkniętych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

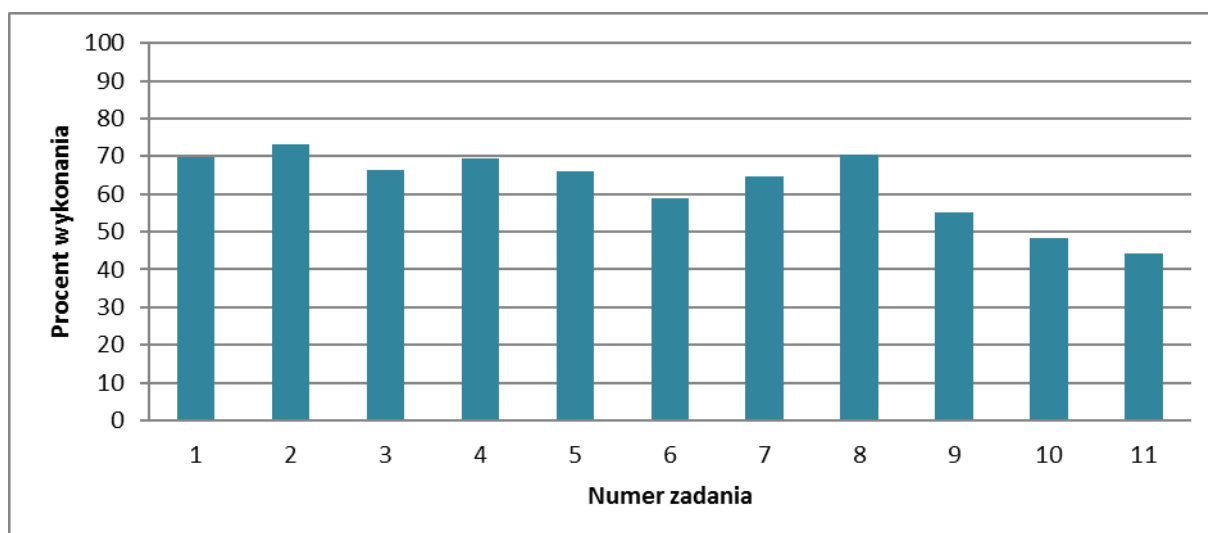
Tabela 102. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka angielskiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	3,45	3,55	3,46	3,50
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,90	2,96	2,90	2,92
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,98	2,01	1,97	1,99
4.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4	2,75	2,81	2,74	2,77
5.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	1,96	2,01	1,96	1,98
6.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	1,74	1,80	1,74	1,77
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,53	2,63	2,58	2,59
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,79	2,86	2,81	2,82
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,17	2,25	2,17	2,20
10.	I. Znajomość środków językowych	3	1,41	1,48	1,42	1,44
11.	I. Znajomość środków językowych	3	1,31	1,35	1,32	1,33

Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 2 i 8 które sprawdzały rozumienie wypowiedzi. Najwięcej kłopotów sprawiło gimnazjalistom zadanie 11, w którym sprawdzana była znajomość środków językowych.

Tabela 103. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka angielskiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w procentach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	69,0	70,9	69,2	69,9
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	72,4	74,0	72,5	73,1
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	66,1	67,1	65,8	66,4
4.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4	68,8	70,3	68,4	69,3
5.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	65,3	67,1	65,4	66,1
6.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	57,9	60,0	58,1	58,9
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	63,2	65,8	64,6	64,7
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	69,6	71,4	70,3	70,6
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	54,2	56,2	54,4	55,1
10.	I. Znajomość środków językowych	3	47,0	49,4	47,4	48,2
11.	I. Znajomość środków językowych	3	43,6	45,1	44,0	44,4

Rysunek 30. Poziom wykonania zdań z języka angielskiego - poziom podstawowy

Arkusz standardowy z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym, zawierał 6 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych i otwartych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

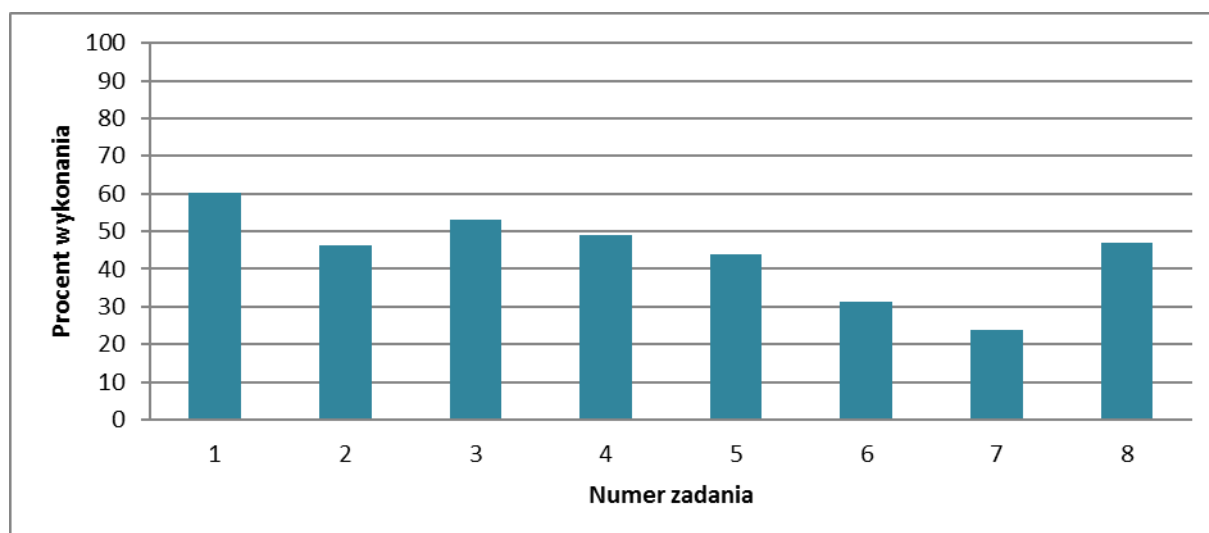
Tabela 104. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka angielskiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	2,98	3,07	2,97	3,02
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	2,29	2,38	2,25	2,32
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,57	1,62	1,57	1,59
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	1,94	2	1,92	1,96
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,29	1,34	1,31	1,32
6.	I. Znajomość środków językowych	5	1,52	1,61	1,51	1,56
7.	I. Znajomość środków językowych	5	1,16	1,25	1,12	1,19
8.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	10	4,60	4,76	4,66	4,69

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 1, które sprawdzało rozumienie wypowiedzi (tekstów pisanych). Najwięcej kłopotów sprawiły gimnazjalistom zadania 6 i 7. Oba zadania sprawdzały znajomość środków językowych.

Tabela 105. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka angielskiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	59,7	61,3	59,4	60,3
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	45,8	47,5	45,0	46,3
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	52,3	53,9	52,4	53,0
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	48,4	49,9	48,0	49,0
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	42,9	44,8	43,7	44,0
6.	I. Znajomość środków językowych	5	30,5	32,2	30,3	31,2
7.	I. Znajomość środków językowych	5	23,2	25,0	22,3	23,7
8.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	10	46,0	47,6	46,6	46,9

Rysunek 31. Poziom wykonania zdań z języka angielskiego - poziom rozszerzony

Język niemiecki

Arkusz standardowy z języka niemieckiego na poziomie podstawowym, który rozwiązywali uczniowie bez dysfunkcji i uczniowie z dysleksją zawierał 11 zadań zamkniętych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

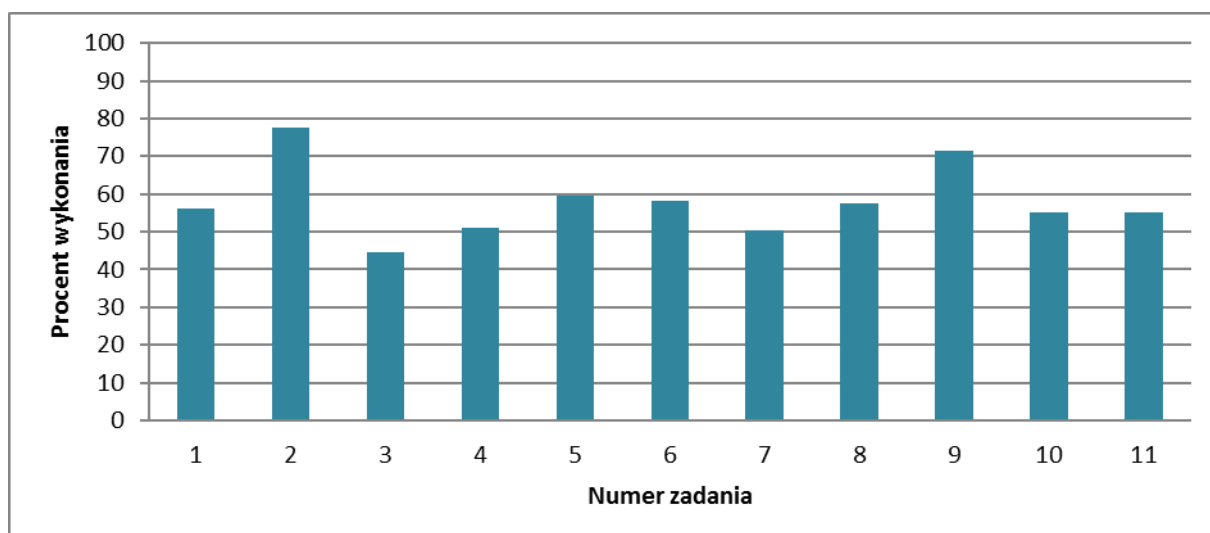
Tabela 106. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka niemieckiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	2,75	2,90	2,69	2,80
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	3,03	3,17	3,06	3,11
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,35	1,36	1,30	1,34
4.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4	1,87	2,18	1,95	2,04
5.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	1,68	1,86	1,75	1,79
6.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	1,61	1,83	1,71	1,75
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	1,93	2,10	1,94	2,01
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,16	2,40	2,26	2,31
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,78	2,91	2,82	2,85
10.	I. Znajomość środków językowych	3	1,56	1,73	1,60	1,65
11.	I. Znajomość środków językowych	3	1,57	1,75	1,57	1,65

Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 2 i 9. Zadania 2 i 9 sprawdzały rozumienie wypowiedzi. Najwięcej kłopotów sprawiło gimnazjalistom zadanie 3, w którym sprawdzana była umiejętność rozumienia wypowiedzi.

Tabela 107. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka niemieckiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	55,0	58,0	53,8	56,0
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	75,8	79,2	76,5	77,6
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	45,0	45,4	43,2	44,6
4.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4	46,7	54,5	48,7	51,0
5.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	56,1	62,0	58,3	59,7
6.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	53,8	61,1	56,9	58,3
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	48,2	52,4	48,4	50,2
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	53,9	59,9	56,6	57,6
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	69,5	72,7	70,5	71,4
10.	I. Znajomość środków językowych	3	52,1	57,6	53,2	55,0
11.	I. Znajomość środków językowych	3	52,2	58,4	52,4	55,1

Rysunek 32. Poziom wykonania zdań z języka niemieckiego - poziom podstawowy

Arkusz standardowy z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym, który rozwiązywali uczniowie bez dysfunkcji i uczniowie z dysleksją zawierał 6 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych i otwartych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

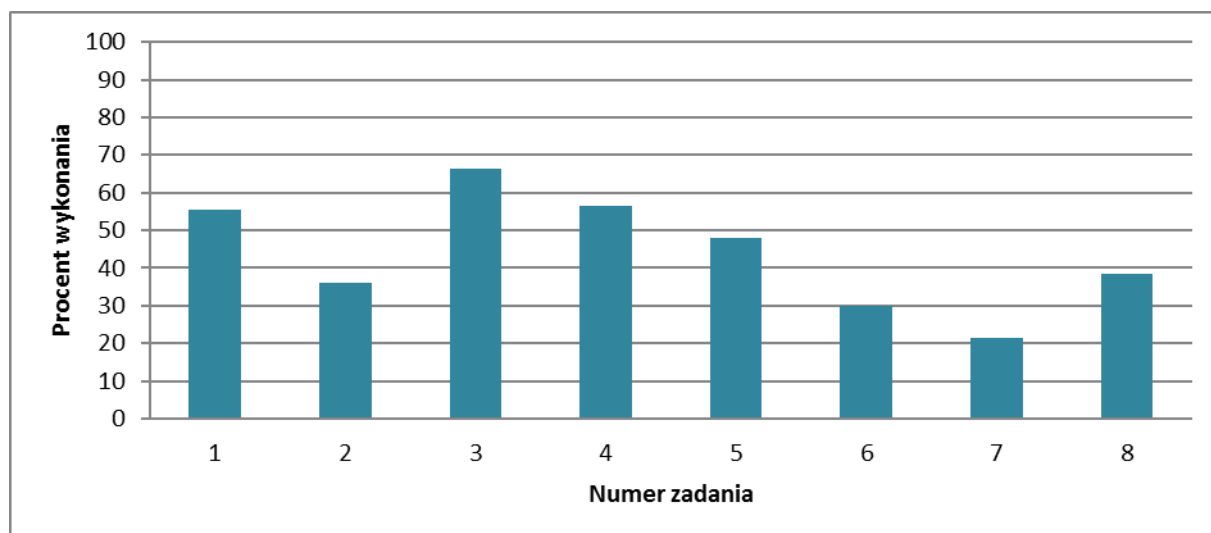
Tabela 108. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka niemieckiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	6	3,43	3,41	3,14	3,32
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	1,55	1,52	1,30	1,45
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,99	2,02	1,94	1,99
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,21	2,31	2,21	2,26
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,50	1,46	1,40	1,44
6.	I. Znajomość środków językowych	5	1,53	1,56	1,37	1,49
7.	I. Znajomość środków językowych	5	1,16	1,15	0,91	1,07
8.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	10	4,02	3,96	3,57	3,84

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 3, które sprawdzało rozumienie tekstów pisanych. Najwięcej kłopotów sprawiły gimnazjalistom zadania 6 i 7. Oba zadania sprawdzały znajomość środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych).

Tabela 109. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka niemieckiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	6	57,2	56,9	52,4	55,4
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	38,9	37,9	32,5	36,2
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	66,3	67,3	64,8	66,3
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	55,2	57,8	55,2	56,6
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	49,9	48,5	46,6	48,0
6.	I. Znajomość środków językowych	5	30,6	31,3	27,4	29,9
7.	I. Znajomość środków językowych	5	23,3	23,1	18,2	21,4
8.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	10	40,2	39,6	35,7	38,4

Rysunek 33. Poziom wykonania zdań z języka niemieckiego - poziom rozszerzony

Język rosyjski

Arkusz standardowy z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym, który rozwiązywali uczniowie bez dysfunkcji i uczniowie z dysleksją zawierał 11 zadań zamkniętych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

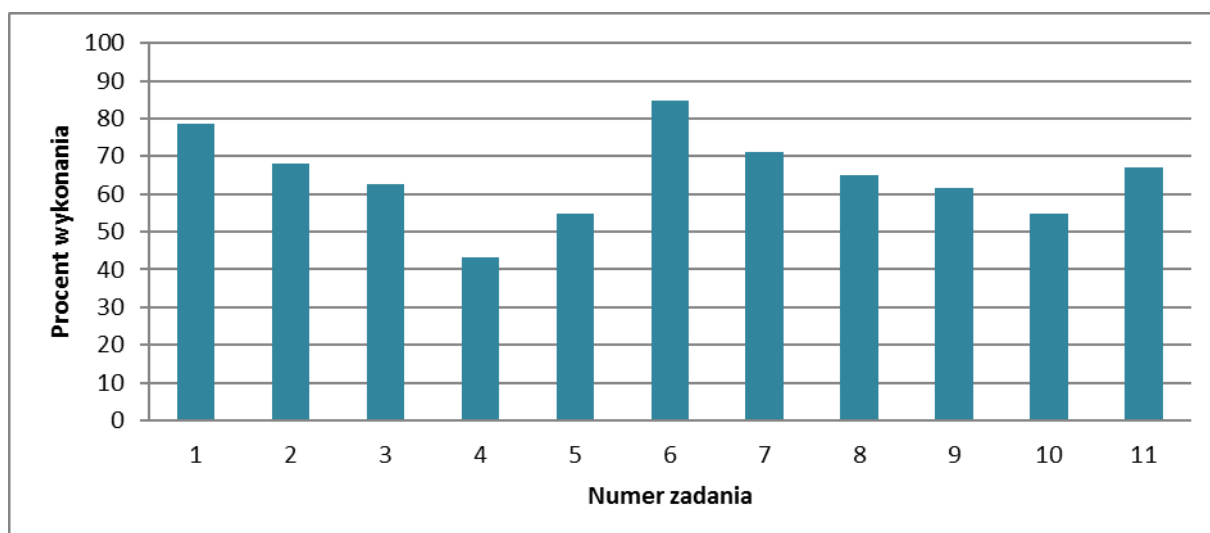
Tabela 110. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka rosyjskiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	3,94	3,85	3,68	3,93
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,74	2,10	2,35	2,72
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,90	1,53	1,64	1,88
4.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4	1,76	1,20	1,25	1,73
5.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	1,67	1,05	1,20	1,64
6.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	2,55	2,35	2,42	2,55
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,86	2,38	2,57	2,84
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,63	2,28	2,13	2,60
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,49	1,80	2,10	2,47
10.	I. Znajomość środków językowych	3	1,65	1,40	1,61	1,64
11.	I. Znajomość środków językowych	3	2,04	1,55	1,58	2,01

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 6, które sprawdzało umiejętność reagowania na wypowiedzi. Najwięcej kłopotów sprawiło gimnazjalistom zadanie 4, w którym sprawdzano reagowanie na wypowiedzi.

Tabela 111. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka rosyjskiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	78,8	77,0	73,6	78,6
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	68,6	52,5	58,7	68,0
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	63,3	50,8	54,6	62,8
4.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4	44,0	30,0	31,2	43,3
5.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	55,7	35,0	40,1	54,8
6.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	3	85,1	78,3	80,7	84,9
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	71,4	59,4	64,1	71,0
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	65,6	56,9	53,3	65,1
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	62,3	45,0	52,5	61,7
10.	I. Znajomość środków językowych	3	55,0	46,7	53,6	54,8
11.	I. Znajomość środków językowych	3	67,9	51,7	52,7	67,1

Rysunek 34. Poziom wykonania zdań z języka rosyjskiego - poziom podstawowy

Arkusz standardowy z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym, który rozwiązywali uczniowie bez dysfunkcji i uczniowie z dysleksją zawierał 6 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych i otwartych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

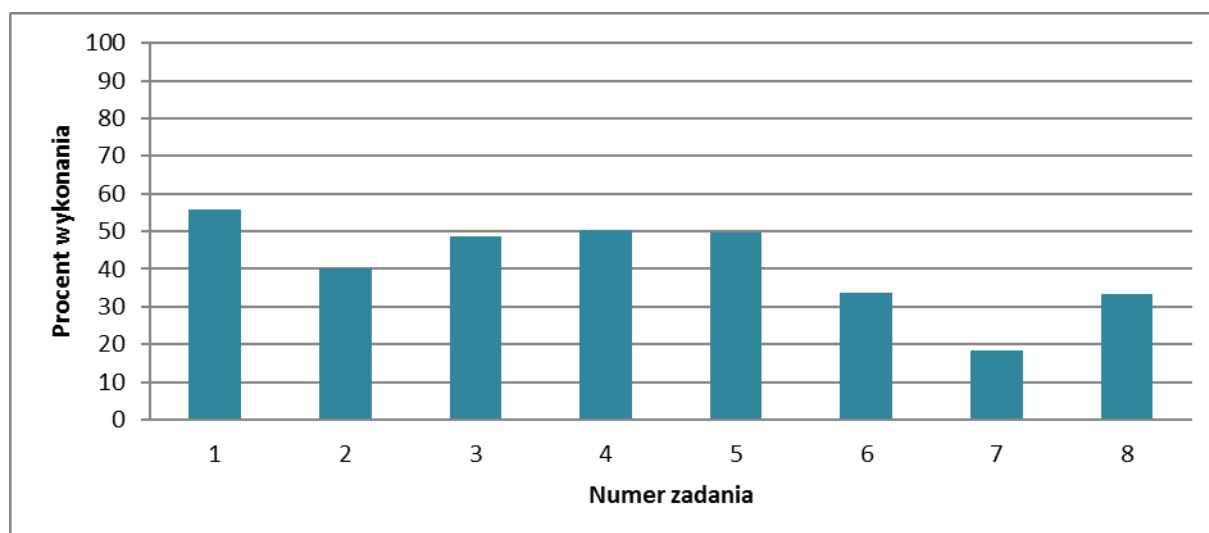
Tabela 112. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka rosyjskiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	6	3,35	5	2,71	3,35
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	1,60	3,50	1,86	1,61
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,46	1,50	1,29	1,46
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,02	3,50	2	2,02
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,50	2,50	1,14	1,49
6.	I. Znajomość środków językowych	5	1,69	2,50	1,43	1,69
7.	I. Znajomość środków językowych	5	0,92	2	1	0,92
8.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	10	3,34	7	2,86	3,34

Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 1 i 4, które sprawdzały rozumienie wypowiedzi. Najwięcej kłopotów sprawiło gimnazjalistom zadanie 7 – sprawdzało znajomość środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych).

Tabela 113. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza standardowego z języka rosyjskiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	6	55,8	83,3	45,2	55,8
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	40,1	87,5	46,4	40,2
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	48,7	50,0	42,9	48,7
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	50,4	87,5	50,0	50,5
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	49,8	83,3	38,1	49,8
6.	I. Znajomość środków językowych	5	33,8	50,0	28,6	33,8
7.	I. Znajomość środków językowych	5	18,4	40,0	20,0	18,4
8.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	10	33,4	70,0	28,6	33,4

Rysunek 35. Poziom wykonania zdań z języka rosyjskiego - poziom rozszerzony

III.4. Wyniki uczniów piszących arkusze dostosowane - języki obce

Podstawowe miary statystyczne

Liczba uczniów piszących arkusze dostosowane jest niewielka. Słabowidzących i niewidomych piszących arkusze dostosowane było łącznie 112 osób, osób słabosłyszących i niesłyszących było 169, arkusze dostosowane dla osób z upośledzeniem w stopniu lekkim pisało 1531 osób. Podstawowe miary statystyczne wyników uczniów piszących arkusze dostosowane na poziomie podstawowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 114. Podstawowe miary statystyczne wyników uczniów piszących arkusze dostosowane w rejonie działania OKE w Krakowie - wyniki w punktach - poziom podstawowy

Język	Dostosowanie	Miary statystyczne					
		Średnia	Dominanta	Mediana	Wynik najniższy	Wynik najwyższy	Odchylenie standardowe
angielski	Słabowidzący i niewidomi	19,31	11	17	5	40	8,94
	Słabosłyszący i niesłyszący	27,53	27	28	9	40	8,17
	Upośledzenie w stopniu lekkim	24,56	27	25	4	40	6,54
niemiecki	Słabo widzący i niewidomi	19,80	15	18	8	39	8,68
	Słabosłyszący i niesłyszący	30,44	31	31	23	37	5,68
	Upośledzenie w stopniu lekkim	24,18	27	25	9	39	5,70
rosyjski	Słabosłyszący i niesłyszący	26,20	30	26	21	30	3,90
	Upośledzenie w stopniu lekkim	27,45	26	27	13	40	6,28
francuski	Upośledzenie w stopniu lekkim	23,50	15	23,50	15	32	12,02
hiszpański	Upośledzenie w stopniu lekkim	17	17	17	17	17	-

Podstawowe miary statystyczne wyników uczniów piszących arkusze dostosowane na poziomie rozszerzonym przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 115. Podstawowe miary statystyczne wyników uczniów piszących arkusze dostosowane w rejonie działania OKE w Krakowie - poziom rozszerzony

Język	Dostosowanie	Miary statystyczne					
		Średnia	Dominanta	Mediana	Wynik najniższy	Wynik najwyższy	Odchylenie standardowe
angielski	Słabowidzący i niewidomi	12,48	5	9	2	40	9,69
	Słabosłyszący i niesłyszący	17,23	5	14	3	40	10,69
	Upośledzenie w stopniu lekkim	13,41	14	13	4	36	4,93
niemiecki	Słabo widzący i niewidomi	17,43	3	15	3	36	11,44
	Słabosłyszący i niesłyszący	19,33	17	17	13	34	7,55
	Upośledzenie w stopniu lekkim	13,50	13	13	10	16	1,90
rosyjski	Słabosłyszący i niesłyszący	23	22	23	22	24	1,41
	Upośledzenie w stopniu lekkim	15,54	12	12	6	34	8

Wyniki uczniów piszących arkusz A8 z języka angielskiego według zadań

Tabela 116. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza A8 z języka angielskiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,97	3,07	3,01	3,03
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	2,68	2,92	2,70	2,78
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,87	0,88	0,89	0,88
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,60	0,66	0,63	0,63
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,87	0,90	0,90	0,89
6.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,81	0,88	0,89	0,86
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,55	0,62	0,60	0,59
8.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	5	2,16	2,37	2,41	2,33
9.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	5	2,31	2,43	2,54	2,44
10.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,77	2,82	2,93	2,85
11.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,06	2,23	2,12	2,15
12.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,36	1,39	1,56	1,44
13.	I. Znajomość środków językowych	5	3,61	3,66	3,84	3,71

Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 3 i 5, które sprawdzały rozumienie wypowiedzi. Najwięcej kłopotów sprawiło gimnazjalistom zadanie 8, które sprawdzało reagowanie na wypowiedzi.

Tabela 117. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza A8 z języka angielskiego - poziom podstawowy

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	74,3	76,8	75,3	75,6
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	5	53,6	58,5	54,0	55,7
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	87,3	88,4	89,5	88,5
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	60,1	66,0	63,0	63,4
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	87,0	89,7	90,5	89,2
6.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	81,2	88,0	88,9	86,5
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	54,5	61,7	59,9	59,2
8.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	5	43,2	47,4	48,2	46,6
9.	IV. Reagowanie na wypowiedzi	5	46,3	48,7	50,8	48,8
10.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	69,2	70,6	73,3	71,1
11.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	51,4	55,7	53,0	53,6
12.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	45,5	46,4	51,8	48,0
13.	I. Znajomość środków językowych	5	72,3	73,2	76,7	74,1

Arkusz dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym zawierał 10 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zamkniętych i otwartych uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W tabelach poniżej przedstawiono wyniki uczniów (w punktach i procentach) uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań.

Tabela 118. Średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza A8 z języka angielskiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,49	2,49	2,42	2,47
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,56	0,38	0,46	0,46
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,29	0,35	0,38	0,34
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,54	0,38	0,31	0,40
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,71	0,56	0,73	0,66
6.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,51	0,71	0,65	0,63
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	0,78	0,87	0,81	0,83
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	1,63	1,62	1,83	1,69
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	2,37	2,35	2,48	2,40
10.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	0,63	0,89	0,73	0,76
11.	I. Znajomość środków językowych	5	1,85	2,02	2	1,97
12.	I. Znajomość środków językowych	5	0,39	0,29	0,31	0,33
13.	III. Tworzenie wypowiedzi	10	0,41	0,55	0,46	0,48

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 7, które sprawdzało rozumienie wypowiedzi. Najwięcej kłopotów sprawiły gimnazjalistom zadanie 13, które sprawdzało umiejętność tworzenia wypowiedzi. Zadanie 13 poprawnie wykonało mniej niż 5% piszących.

Tabela 119. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza A8 z języka angielskiego - poziom rozszerzony

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Maksymalna liczba punktów za zadanie	Wynik średni w punktach			
			lubelskie	małopolskie	podkarpackie	OKE Kraków
1.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	62,2	62,3	60,4	61,6
2.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	56,1	38,2	45,8	45,8
3.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	29,3	34,5	37,5	34,0
4.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	53,7	38,2	31,3	40,3
5.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	70,7	56,4	72,9	66,0
6.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	51,2	70,9	64,6	63,2
7.	II. Rozumienie wypowiedzi	1	78,0	87,3	81,3	82,6
8.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	54,5	53,9	61,1	56,5
9.	II. Rozumienie wypowiedzi	4	59,1	58,6	62,0	59,9
10.	II. Rozumienie wypowiedzi	3	21,1	29,7	24,3	25,5
11.	I. Znajomość środków językowych	5	37,1	40,4	40,0	39,3
12.	I. Znajomość środków językowych	5	7,8	5,8	6,3	6,5
13.	III. Tworzenie wypowiedzi	10	4,1	5,5	4,6	4,8

III.5. Wyniki szkół

Podstawowe miary statystyczne dla szkół

W tabeli poniżej znajdują się średnie wyniki dla szkół, w podziale na poszczególne języki. Przypomnijmy, że najczęściej wybieranymi językami były: angielski, niemiecki i rosyjski. Z tych przedmiotów średnie wyniki szkół prezentują się następująco: z języka angielskiego: 24,48 punktów; z języka niemieckiego: 23,85; z języka rosyjskiego: 26,13. Analizując wyniki szkół należy pamiętać, że na średnie wyniki z poszczególnych języków duży wpływ mają bardzo duże różnice w liczebności uczniów piszących egzamin z danych języków.

Tabela 120. Podstawowe miary statystyczne dla szkół w rejonie działania OKE w Krakowie - poziom podstawowy

Podstawowe miary statystyczne	Język											
	angielski		niemiecki		rosyjski		francuski		hiszpański		włoski	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	24,48	61,20	23,85	59,63	26,13	65,32	27,63	69,08	26,75	66,87	28,12	70,29
Modalna	23	57,50	40	100	25	62,50	40	100	13,71	34,29	29	72,50
Mediana	24	60	23,17	57,92	26,63	66,56	28,25	70,63	27,59	68,98	29	72,50
Wynik najniższy	8	20	8	20	13,80	34,50	8	20	13,71	34,29	11	27,50
Wynik najwyższy	40	100	40	100	40	100	40	100	40	100	40	100
Odchylenie standardowe	4,69	11,72	7,12	17,80	5,83	14,57	9,73	24,31	7,81	19,53	7,52	18,81

W przypadku poziomu rozszerzonego, z najbardziej popularnych języków średnie wyniki szkół prezentują się następująco. W przypadku języka angielskiego średni wynik wyniósł 19,91 punktów, języka niemieckiego 19,89, natomiast w języku rosyjskim średni wynik szkół równy jest 16,64 punktów. Przypominamy, iż na średnie wyniki z poszczególnych języków duży wpływ mają bardzo duże różnice w liczebności uczniów piszących egzamin z danych języków. Średnie wyniki szkół z poszczególnych języków zdawanych przez uczniów na poziomie rozszerzonym znajdują się poniżej.

Tabela 121. Podstawowe miary statystyczne dla szkół w rejonie działania OKE w Krakowie - poziom rozszerzony

Podstawowe miary statystyczne	Język											
	angielski		niemiecki		rosyjski		francuski		hiszpański		włoski	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Średni wynik	16,91	42,28	19,89	49,72	16,64	41,61	30,15	75,38	26,45	66,12	27	67,50
Modalna	13	32,50	40	100	16	40	40	100	22	55	20	50
Mediana	16,04	40,09	17,27	43,17	16	40	34,60	86,50	23,53	58,82	22	55
Wynik najniższy	3	7,50	2,50	6,25	2	5	4	10	17,63	44,06	20	50
Wynik najwyższy	39	97,50	40	100	38,33	95,83	40	100	37	92,50	39	97,50
Odchylenie standardowe	5,75	14,38	9,56	23,89	7,41	18,53	11,09	27,74	7,80	19,49	10,44	26,10

Wyniki szkół według lokalizacji

W przypadku języków zdawanych na poziomie podstawowym, najwyższy wynik z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego uzyskały szkoły w województwie małopolskim, a najniższy w województwie lubelskim. Należy jednak zauważyć, iż różnice w ramach średnich wyników są niewielkie. Dokładne średnie wyniki szkół w rozbiciu na języki i województwa prezentuje tabela poniżej.

Tabela 122. Średnie wyniki dla szkół - arkusz standardowy - poziom podstawowy

Język	Średni wynik w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
angielski	23,80	59,50	25,04	62,61	24,29	60,71	24,48	61,20
niemiecki	22,92	57,30	24,66	61,66	23,27	58,18	23,85	59,63
rosyjski	26,27	65,67	27,04	67,61	24,33	60,84	26,13	65,32
francuski	26,89	67,22	28,63	71,57	25,72	64,29	27,63	69,08
hiszpański	23	57,51	31,23	78,07	25,33	63,33	26,75	66,87
włoski	28,10	70,25	28,58	71,46	26,75	66,88	28,12	70,29

W przypadku poziomu rozszerzonego, najwyższe wyniki w angielskim, niemieckim i rosyjskim uzyskano w województwie małopolskim. W przypadku języka angielskiego różnice między województwami są niewielkie. Jednak dla języków niemieckiego i rosyjskiego możemy zauważyć duże różnice w średnich wynikach szkół między województwami.

Tabela 123. Średnie wyniki dla szkół - arkusz standardowy - poziom rozszerzony

Język	Średni wynik w województwie							
	lubelskim		małopolskim		podkarpackim		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
angielski	16,18	40,46	17,51	43,77	16,72	41,79	16,91	42,28
niemiecki	21,72	54,31	20,88	52,19	17,54	43,84	19,89	49,72
rosyjski	16,47	41,18	27,50	68,75	15,58	38,96	16,64	41,61
francuski	31,36	78,39	30,01	75,03	27	67,50	30,15	75,38
hiszpański	25,89	64,74	29,50	73,75	22	55	26,45	66,12
włoski	21	52,50	39	97,50	-	-	27	67,50

Przyglądając się średnim wynikom szkół na poziomie podstawowym w podziale na wielkość miejscowości, w której znajduje się szkoła, widzimy następującą tendencję - wraz ze wzrostem wielkości miejscowości rosną średnie wyniki. Jest to bardzo dobrze widoczne zwłaszcza w najpopularniejszych językach: angielskim, niemieckim i rosyjskim. W przypadku języków mniej licznych (francuski, hiszpański, włoski) ta tendencja jest zaburzona – wynika to z faktu małej liczby szkół, w których zdawano te języki.

Tabela 124. Średnie wyniki szkół z języka obcego według lokalizacji w rejonie OKE - poziom podstawowy

Język obcy	Średnie wyniki szkół według lokalizacji									
	wieś		miasto do 20 tys.		miasto od 20 do 100 tys.		miasto powyżej 100 tys.		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Język angielski	23,51	58,77	24,93	62,32	26,30	65,75	28,45	71,12	24,48	61,20
Język niemiecki	22,81	57,02	23,80	59,49	25,87	64,67	26,81	67,02	23,85	59,63
Język rosyjski	25,31	63,27	25,99	64,97	29,68	74,20	31,77	79,43	26,13	65,32
Język francuski	22,36	55,90	26,81	67,04	22,58	56,44	31,38	78,46	27,63	69,08
Język hiszpański	-	-	-	-	25,59	63,97	26,82	67,06	26,75	66,87
Język włoski	-	-	30	75	33,50	83,75	27,10	67,75	28,12	70,29

W przypadku języków zdawanych na poziomie rozszerzonym widzimy podobną tendencją, jak dla analogicznych wyników dla poziomu podstawowego. W przypadku najczęściej zdawanego na poziomie rozszerzonym języka angielskiego, im większa miejscowość, w której znajduje się szkoła, tym wyższe wyniki. Podobnie jest dla języka niemieckiego (choć tutaj wyniki małych i średnich miast są bardzo porównywalne) oraz języka rosyjskiego.

Tabela 125. Średnie wyniki szkół z języka obcego według lokalizacji w rejonie OKE - poziom rozszerzony

Język obcy	Średnie wyniki szkół według lokalizacji									
	wieś		miasto do 20 tys.		miasto od 20 do 100 tys.		miasto powyżej 100 tys.		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Język angielski	15,74	39,36	17,39	43,47	19,10	47,75	21,62	54,05	16,91	42,28
Język niemiecki	18,14	45,35	21,32	53,31	20,79	51,99	24,09	60,21	19,89	49,72
Język rosyjski	15,49	38,73	19	47,50	20,95	52,36	31,11	77,78	16,64	41,61
Język francuski	30	75	32	80	24,13	60,31	31,36	78,41	30,15	75,38
Język hiszpański	-	-	-	-	17,63	44,06	28,21	70,53	26,45	66,12
Język włoski	-	-	39	97,50	-	-	21	52,50	27	67,50

Wyniki szkół publicznych i niepublicznych

W rejonie działania OKE w Krakowie średni wynik z większości języków obcych na poziomie podstawowym uzyskany przez szkoły niepubliczne jest wyższy od średniego wyniku uzyskanego przez szkoły publiczne. Jedynie w przypadku języka hiszpańskiego tendencja jest odmienna – wynika to z małej ilości szkół, w której zdawany jest ten język.

Tabela 126. Wyniki szkół publicznych i niepublicznych w rejonie OKE Kraków - poziom podstawowy

Typ szkoły	Średni wynik gimnazjów					
	niepublicznych		publicznych		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Język angielski	28,17	70,43	24,21	60,52	24,48	61,20
Język niemiecki	30,78	76,94	23,57	58,93	23,85	59,63
Język rosyjski	27,99	69,98	26,09	65,24	26,13	65,32
Język francuski	37,13	92,81	26,05	65,12	27,63	69,08
Język hiszpański	24	60	26,93	67,32	26,75	66,87
Język włoski	30	75	27,95	69,86	28,12	70,29

Średni wynik z języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego na poziomie rozszerzonym uzyskany przez szkoły niepubliczne jest wyższy od średniego wyniku uzyskanego przez szkoły publiczne. Jedynie z egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym szkoły publiczne uzyskały wyższy średni wynik od szkół niepublicznych.

Tabela 127. Wyniki szkół publicznych i niepublicznych w rejonie OKE Kraków - poziom rozszerzony

Typ szkoły	Średni wynik gimnazjów					
	niepublicznych		publicznych		OKE Kraków	
	punkty	procent	punkty	procent	punkty	procent
Język angielski	21,98	54,96	16,55	41,38	16,91	42,28
Język niemiecki	28	70	19,49	48,73	19,89	49,72
Język rosyjski	4,83	12,08	16,75	41,88	16,64	41,61
Język francuski	39,83	99,58	26,93	67,32	30,15	75,38
Język hiszpański	-	-	26,45	66,12	26,45	66,12
Język włoski	-	-	27	67,50	27	67,50

Aneks

Kartoteki arkuszy – część humanistyczna

Tabela 128. Kartoteka arkusza z języka polskiego w 2013 roku – arkusz standardowy GH-P1-132 oraz arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących i niewidzących GH-P4-132, GH-P5-132, GH-P6-132

Numer zadania	Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
4.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.4. Uczeń wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu składni (powtórzeń).
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.9. Uczeń rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną.
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
7.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.4. Uczeń wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu składni.
8.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2.4. Uczeń rozpoznaje w tekście literackim porównanie i objaśnia jego rolę.
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.7. Uczeń rozpoznaje czytany utwór jako powieść historyczną.
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.1. Uczeń rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach.
11.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.6. Uczeń rozróżnia rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie.
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.2. Uczeń rozpoznaje wyrazy wieloznaczne i rozumie ich znaczenie w tekście.
14.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1. Uczeń przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury.
15.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1.2. Uczeń rozpoznaje problematykę utworu.
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
17.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2.4. Uczeń stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie.
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
19.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
20.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2.4. Uczeń stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie.

Numer zadania	Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
21.	III. Tworzenie wypowiedzi.	<p>1.2. Uczeń tworzy wypowiedź spójną pod względem logicznym na zadany temat. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i></p> <p>1.2. Uczeń dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej oraz do zamierzonego celu.</p>
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	<p>1.1. Uczeń tworzy wypowiedź pisemną w formie charakterystyki.</p> <p>1.1. Uczeń stosuje zasady organizacji tekstu zgodnie z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat.</p> <p>2.3. Uczeń, tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wyrażania się; świadomie dobiera synonimy i antonimy do wyrażenia zamierzonych treści.</p> <p>2.5. Uczeń stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom.</p> <p><i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej</i></p> <p>2.3. Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmienionych.</p> <p>2.5. Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym.</p> <p>2.6. Uczeń poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.</p>

Tabela 129. Kartoteka arkusza z języka polskiego w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących GH-P7-132

Numer zadania	Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
4.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.8. Uczeń rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7. Uczeń rozpoznaje intencje wypowiedzi (dezaprobatę).
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.3. Uczeń korzysta ze słownika [...] synonimów.
8.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.1. Uczeń odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym.
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury	2.6. Uczeń przypisuje czytany utwór do właściwego rodzaju literackiego.
10.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury	2.4. Uczeń wskazuje [...] porównanie.
11.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.1. Uczeń odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym.
12.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.1. Odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym.
13.	III. Tworzenie wypowiedzi.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.5. Uczeń tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis krajobrazu.
14.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.3. Uczeń dostrzega różnicowanie słownictwa – rozpoznaje [...] neologizmy.
15.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.3. Uczeń rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (przysłówek).
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.3. Uczeń korzysta ze słownika [...] języka polskiego.
17.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.1. Uczeń odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym..
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.8. Uczeń rozumie dosłowne [...] znaczenie wyrazów w wypowiedzi.
19.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.3. Uczeń rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.

Numer zadania	Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
20.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2.10. Uczeń charakteryzuje i ocenia bohaterów.
21.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2.10. Uczeń charakteryzuje i ocenia bohaterów.
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1.1. Uczeń tworzy wypowiedź pisemną w formie charakterystyki. 1.2. Uczeń stosuje zasady organizacji tekstu zgodnie z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym [...] wypowiedź na zadany temat. 2.3. Uczeń, tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wystawiania się [...]. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej</i> 2.3. Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej. 2.5. Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym. 2.6. Uczeń poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

Tabela 130. Kartoteka arkusza z języka polskiego w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim GH-P8-132

Numer zadania	Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
1.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.3. Uczeń rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzeciosobową.
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
3.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2.10. Uczeń charakteryzuje i ocenia bohaterów.
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.7. Uczeń wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3.1. Uczeń rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot)
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.8. Uczeń rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.
8.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.2. Uczeń określa temat i główną myśl tekstu.
9.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.2. Uczeń charakteryzuje postać mówiącą w utworze.
10.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.4. Uczeń wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych (porównań i przenośni)
11.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1.1. Uczeń tworzy wypowiedź pisemną w formie charakterystyki. 1.2. Uczeń stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat. 1.4. Uczeń dokonuje starannej redakcji tekstu napisanego ręcznie, stosuje właściwe odstępy, poprawia ewentualne błędy językowe, ortograficzne oraz interpunkcyjne. 2.3. Uczeń, tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wystawiania się. 2.5. Uczeń stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom. <i>Umiejętności z zakresu szkoły podstawowej:</i> 2.3. Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych. 2.5. Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym. 2.6. Uczeń poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika.
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.4. Uczeń identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki.
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.

Numer zadania	Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
14.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje
15.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje.
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.11. Uczeń czerpie dodatkowe informacje z przypisu.
17.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4. Uczeń odróżnia informacje o faktach od opinii.
18.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.2. Uczeń rozpoznaje wyrazy wieloznaczne i rozumie ich znaczenie w tekście.
19.	III. Tworzenie wypowiedzi.	2.10. Uczeń stosuje poprawne formy odmiany liczebników.
20.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2.11. Uczeń uwzględnia w analizie specyfikę tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych.
21.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.2. Uczeń rozpoznaje wyrazy wieloznaczne i rozumie ich znaczenie w tekście.
22.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1.5. Uczeń uzasadnia własne zdanie. 2.3. Uczeń tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wyśławiania się.

Tabela 131. Kartoteka arkusza z historii i wiedzy o społeczeństwie w 2013 roku – arkusz standardowy GH-H1-132 oraz arkusz dostosowany dla uczniów słabowidzących i niewidzących GH-H4-132, GH-H5-132, GH-H6-132

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>4. Cywilizacja grecka. Uczeń: 3) charakteryzuje czynniki integrujące starożytnych Greków - język, system wierzeń, teatr oraz igrzyska olimpijskie. 6. Dziedzictwo antyku. Uczeń: 1) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej antycznego świata w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, architekturze, sztuce, literaturze.</p>
2.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>5. Cywilizacja rzymska. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i charakteryzuje system sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Rzymie republikańskim i cesarstwie. 7. Chrześcijaństwo. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.</p>
3.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>3. Starożytny Izrael. Uczeń: 1) charakteryzuje podstawowe symbole i główne zasady judaizmu. 7. Chrześcijaństwo. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa. 8. Arabowie i świat islamski. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni kierunki i zasięg podbojów arabskich.</p>
4.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>13. Polska pierwszych Piastów. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
5.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>SP 13. Mieszczanie. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje miasto średniowieczne, używając pojęć: kupiec, rzemieślnik, cech, burmistrz, samorząd miejski, rynek, mury miejskie; 2) porównuje warunki życia w mieście średniowiecznym i współczesnym. <p>11. Społeczeństwo średniowiecznej Europy. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) charakteryzuje funkcje gospodarcze, polityczne i kulturowe miast w średniowieczu. <p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) opisuje zmiany społeczno-gospodarcze w epoce rozbitcia dzielnicowego i dostrzega związki pomiędzy rozwojem ruchu osadniczego a ożywieniem gospodarczym.
6.	<p>I. Chronologia historyczna.</p> <p>Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) porządkuje i sytuuje w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w epoce Piastów. <p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) porządkuje i sytuuje w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w epoce Jagiellonów.
7.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą.
8.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) charakteryzuje rozwój uprawnień stanu szlacheckiego. <p>20. Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje.

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
9.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego; 5) ocenia dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej.</p> <p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń: 3) charakteryzuje rozwój uprawnień stanu szlacheckiego. 20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje.</p>
10.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>18. Rozłam w Kościele zachodnim. Uczeń: 1) wymienia czynniki, które doprowadziły do rozłamu w Kościele zachodnim.</p> <p>19. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów. Uczeń: 3) charakteryzuje stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim i wyjaśnia ich specyfikę na tle europejskim.</p>
11.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p> <p>III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł; tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, rozprawkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.</p>	<p>13. Polska pierwszych Piastów. Uczeń: 2) wskazuje, na przykładzie państwa pierwszych Piastów, charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej.</p> <p>20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje; 2) wyjaśnia okoliczności uchwalenia oraz główne założenia konfederacji warszawskiej i artykułów henrykowskich; 3) przedstawia zasady wolnej elekcji.</p> <p>22. Formy państwa nowożytnego. Uczeń: 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej.</p>
12.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 3) przedstawia zasady wolnej elekcji.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
13.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń:</p> <p>1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórce.</p>
14.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w. Uczeń:</p> <p>2) wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie.</p> <p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń:</p> <p>2) przedstawia cele i następstwa powstania kościuszkowskiego.</p> <p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń:</p> <p>1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe.</p>
15.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>28. Rewolucja francuska. Uczeń:</p> <p>1) wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej skutki;</p> <p>2) wskazuje charakterystyczne cechy dyktatury jakobińskiej.</p>
16.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń:</p> <p>2) przedstawia cele i następstwa powstania kościuszkowskiego.</p> <p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń:</p> <p>1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe;</p> <p>2) przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań narodowych.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
17.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>32. Europa i świat w XIX w. Uczeń: 2) dostrzega podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec.</p> <p>37. I wojna światowa i jej skutki. Uczeń: 1) wymienia główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscawia je na politycznej mapie świata i Europy.</p>
18.	<p>III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł; tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, rozprawkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.</p>	<p>31. Rozwój cywilizacji przemysłowej. Uczeń: 1) wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej; 2) podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego.</p>
19.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe; 4) charakteryzuje główne nurty i postaci Wielkiej Emigracji.</p>
20.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń: 1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiore.</p> <p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 2) przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań narodowych.</p> <p>37. I wojna światowa i jej skutki. Uczeń: 1) wymienia główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscawia je na politycznej mapie świata i Europy.</p> <p>38. Rewolucje rosyjskie. Uczeń: 2) wyjaśnia okoliczności przejęcia przez bolszewików władzy w Rosji; 3) opisuje bezpośrednie następstwa rewolucji lutowej i październikowej dla Rosji oraz Europy.</p>
21.	<p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy.</p>	<p>6. Środki masowego przekazu. Uczeń: 4) uzasadnia, posługując się przykładami, znaczenie opinii publicznej we współczesnym świecie; odczytuje i interpretuje wyniki wybranego sondażu opinii publicznej.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
22.	<p>IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. Uczeń rozumie demokratyczne zasady i procedury i stosuje je w życiu szkoły oraz innych społeczności; rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje; wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli.</p> <p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.</p>	<p>10. Państwo i władza demokratyczna. Uczeń: 5) porównuje demokrację bezpośrednią z przedstawicielską oraz większością z konstytucyjną (liberalną).</p>
23.	<p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.</p>	<p>18. Samorząd powiatowy i wojewódzki. Uczeń: 1) przedstawia sposób wybierania samorządu powiatowego i wojewódzkiego oraz ich przykładowe zadania.</p>
24.	<p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.</p>	<p>14. Władza wykonawcza. Uczeń: 2) wyjaśnia, jak powoływany jest i czym zajmuje się rząd polski; podaje nazwisko premiera, wyszukuje nazwiska ministrów i zadania wybranych ministerstw.</p>

Tabela 132. Kartoteka arkusza z historii i wiedzy o społeczeństwie w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących GH-H7-132

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
25.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>4. Cywilizacja grecka. Uczeń: 3) charakteryzuje czynniki integrujące starożytnych Greków - język, system wierzeń, teatr oraz igrzyska olimpijskie. 6. Dziedzictwo antyku. Uczeń: 1) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej antycznego świata w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, architekturze, sztuce, literaturze.</p>
26.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>5. Cywilizacja rzymska. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i charakteryzuje system sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Rzymie republikańskim i cesarstwie. 7. Chrześcijaństwo. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.</p>
27.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>3. Starożytny Izrael. Uczeń: 1) charakteryzuje podstawowe symbole i główne zasady judaizmu. 7. Chrześcijaństwo. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa. 8. Arabowie i świat islamski. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni kierunki i zasięg podbojów arabskich.</p>
28.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>13. Polska pierwszych Piastów. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
29.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>SP 13. Mieszczanie. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje miasto średniowieczne, używając pojęć: kupiec, rzemieślnik, cech, burmistrz, samorząd miejski, rynek, mury miejskie; 2) porównuje warunki życia w mieście średniowiecznym i współczesnym. <p>11. Społeczeństwo średniowiecznej Europy. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) charakteryzuje funkcje gospodarcze, polityczne i kulturowe miast w średniowieczu. <p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) opisuje zmiany społeczno-gospodarcze w epoce rozbitcia dzielnicowego i dostrzega związki pomiędzy rozwojem ruchu osadniczego ażywieniem gospodarczym.
30.	<p>I. Chronologia historyczna.</p> <p>Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) porządkuje i sytuuje w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w epoce Piastów. <p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) porządkuje i sytuuje w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w epoce Jagiellonów.
31.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą.
32.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) charakteryzuje rozwój uprawnień stanu szlacheckiego. <p>20. Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje.

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
33.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbitcia dzielnicowego; 5) ocenia dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej.</p> <p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń: 3) charakteryzuje rozwój uprawnień stanu szlacheckiego.</p> <p>20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje.</p>
34.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>18. Rozłam w Kościele zachodnim. Uczeń: 1) wymienia czynniki, które doprowadziły do rozłamu w Kościele zachodnim.</p> <p>19. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów. Uczeń: 3) charakteryzuje stosunki wyznaniowe w państwie polsko-litewskim i wyjaśnia ich specyfikę na tle europejskim.</p>
35.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p> <p>III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł; tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, rozprawkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.</p>	<p>13. Polska pierwszych Piastów. Uczeń: 2) wskazuje, na przykładzie państwa pierwszych Piastów, charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej.</p> <p>20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje; 2) wyjaśnia okoliczności uchwalenia oraz główne założenia konfederacji warszawskiej i artykułów henrykowskich; 3) przedstawia zasady wolnej elekcji.</p> <p>22. Formy państwa nowożytnego. Uczeń: 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej.</p>
36.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 3) przedstawia zasady wolnej elekcji.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
37.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń: 1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórze.</p>
38.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w. Uczeń: 2) wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie.</p> <p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń: 2) przedstawia cele i następstwa powstania kościuszkowskiego.</p> <p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe.</p>
39.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>28. Rewolucja francuska. Uczeń: 1) wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej skutki; 2) wskazuje charakterystyczne cechy dyktatury jakobińskiej.</p>
40.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń: 2) przedstawia cele i następstwa powstania kościuszkowskiego.</p> <p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe; 2) przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań narodowych.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
41.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>32. Europa i świat w XIX w. Uczeń: 2) dostrzega podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec. 37. I wojna światowa i jej skutki. Uczeń: 1) wymienia główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscawia je na politycznej mapie świata i Europy.</p>
42.	<p>III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł; tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, rozprawkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.</p>	<p>31. Rozwój cywilizacji przemysłowej. Uczeń: 1) wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej; 2) podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego.</p>
43.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe; 4) charakteryzuje główne nurty i postaci Wielkiej Emigracji.</p>
44.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>27. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w. Uczeń: 1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórce. 34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 2) przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań narodowych. 37. I wojna światowa i jej skutki. Uczeń: 1) wymienia główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscawia je na politycznej mapie świata i Europy. 38. Rewolucje rosyjskie. Uczeń: 2) wyjaśnia okoliczności przejęcia przez bolszewików władzy w Rosji; 3) opisuje bezpośrednie następstwa rewolucji lutowej i październikowej dla Rosji oraz Europy.</p>
45.	<p>I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy.</p>	<p>6. Środki masowego przekazu. Uczeń: 4) uzasadnia, posługując się przykładami, znaczenie opinii publicznej we współczesnym świecie; odczytuje i interpretuje wyniki wybranego sondażu opinii publicznej.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
46.	<p>IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. Uczeń rozumie demokratyczne zasady i procedury i stosuje je w życiu szkoły oraz innych społeczności; rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje; wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli.</p> <p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.</p>	<p>10. Państwo i władza demokratyczna. Uczeń: 5) porównuje demokrację bezpośrednią z przedstawicielską oraz większością z konstytucyjną (liberalną).</p>
47.	<p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.</p>	<p>18. Samorząd powiatowy i wojewódzki. Uczeń: 1) przedstawia sposób wybierania samorządu powiatowego i wojewódzkiego oraz ich przykładowe zadania.</p>
48.	<p>V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.</p>	<p>14. Władza wykonawcza. Uczeń: 2) wyjaśnia, jak powoływany jest i czym zajmuje się rząd polski; podaje nazwisko premiera, wyszukuje nazwiska ministrów i zadania wybranych ministerstw.</p>

Tabela 133. Kartoteka arkusza z historii i wiedzy o społeczeństwie w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim GH-H8-132

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
49.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p> <p>III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł; tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, rozprawkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.</p>	<p>2. Cywilizacje Bliskiego Wschodu. Uczeń: 3) wyjaśnia znaczenie pisma i prawa w procesie powstawania państw.</p>
50.	<p>I. Chronologia historyczna. Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p>	<p>3. Starożytny Izrael. Uczeń: 1) charakteryzuje podstawowe symbole i główne zasady judaizmu. 7. Chrześcijaństwo. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa. 8. Arabowie i świat islamski. Uczeń: 2) opisuje podstawowe zasady i symbole islamu.</p>
51.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>11. Społeczeństwo średniowiecznej Europy. Uczeń: 2) wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu.</p>
52.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>12. Kultura materialna i duchowa łacińskiej Europy. Uczeń: 1) wyjaśnia kulturotwórczą rolę Kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego średniowiecznego społeczeństwa; 3) rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazując różnice pomiędzy stylem romańskim a stylem gotyckim.</p>
53.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p> <p>III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł; tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, rozprawkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.</p>	<p>14. Polska dzielnicowa i zjednoczona. Uczeń: 5) ocenia dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
54.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <p>1) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą.</p>
55.	<p>I. Chronologia historyczna.</p> <p>Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p>	<p>15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń:</p> <p>1) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą.</p>
56.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>20. Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:</p> <p>1) wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i charakteryzuje ich kompetencje;</p> <p>2) wyjaśnia okoliczności uchwalenia oraz główne założenia konfederacji warszawskiej i artykułów henrykowskich;</p> <p>3) przedstawia zasady wolnej elekcji.</p>
57.	<p>I. Chronologia historyczna.</p> <p>Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym.</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń:</p> <p>2) sytuuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz postanowienia Konstytucji 3 maja;</p> <p>3) wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i ocenia jej następstwa.</p>
58.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>33. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim. Uczeń:</p> <p>1) wskazuje na mapie nowy układ granic państw zaborczych na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim.</p>
59.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>SP13. Mieszczanie. Uczeń:</p> <p>1) opisuje miasto średniowieczne, używając pojęć: kupiec, rzemieślnik, cech, burmistrz, samorząd miejski, rynek, mury miejskie.</p> <p>11. Społeczeństwo średniowiecznej Europy. Uczeń:</p> <p>3) charakteryzuje funkcje gospodarcze, polityczne i kulturowe miast w średniowieczu.</p>
60.	<p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski; dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego.</p>	<p>39. Sprawa polska w I wojnie światowej. Uczeń:</p> <p>1) charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej;</p> <p>3) wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej.</p>

Numer zadania	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
61.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy.	6. Środki masowego przekazu. Uczeń: 2) charakteryzuje prasę, telewizję, radio, Internet jako środki masowej komunikacji i omawia wybrany tytuł, stację czy portal ze względu na specyfikę przekazu i odbiorców.
62.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy. VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej. Uczeń rozumie procesy gospodarcze oraz zasady racjonalnego gospodarowania w życiu codziennym; analizuje możliwości dalszej nauki i kariery zawodowej.	6. Środki masowego przekazu. Uczeń: 4) uzasadnia, posługując się przykładami, znaczenie opinii publicznej we współczesnym świecie; odczytuje i interpretuje wyniki wybranego sondażu opinii publicznej. 20. Integracja europejska. Uczeń: 4) wyjaśnia, skąd pochodzą środki finansowe w budżecie unijnym i na co są przeznaczane.
63.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.	13. Władza ustawodawcza w Polsce. Uczeń: 1) przedstawia zadania i zasady funkcjonowania polskiego parlamentu, w tym sposób tworzenia ustaw.
64.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.	14. Władza wykonawcza. Uczeń: 3) wymienia zadania administracji rządowej i podaje przykłady jej działań. 15. Władza sądownicza. Uczeń: 1) przedstawia organy władzy sądowniczej, zasady, wedle których działają sądy (niezawisłość, dwuinstancyjność) i przykłady spraw, którymi się zajmują.
65.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy.	23. Problemy współczesnego świata. Uczeń: 4) rozważa, jak jego zachowania mogą wpływać na życie innych ludzi na świecie (np. oszczędzanie wody i energii, przemyślane zakupy).
66.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. Uczeń rozumie demokratyczne zasady i procedury i stosuje je w życiu szkoły oraz innych społeczności; rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje; wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli.	5. Udział obywateli w życiu publicznym. Uczeń: 4) wyjaśnia, podając przykłady, jak obywatele mogą wpływać na decyzje władz na poziomie lokalnym, krajowym, europejskim i światowym. 7. Wyborcy i wybory. Uczeń: 2) wymienia zasady demokratycznych wyborów i stosuje je w głosowaniu w szkole.
67.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.	14. Władza wykonawcza. Uczeń: 1) wskazuje najważniejsze zadania prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
68.	VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej. Uczeń rozumie procesy gospodarcze oraz zasady racjonalnego gospodarowania w życiu codziennym; analizuje możliwości dalszej nauki i kariery zawodowej.	30. Wybór szkoły i zawodu. Uczeń: 3) sporządza życiorys i list motywacyjny.

Kartoteki arkuszy – część matematyczno-przyrodnicza

Tabela 134. Kartoteka arkusza z matematyki w 2013 roku – arkusz standardowy GM-M1-132 oraz arkusze dostosowane dla uczniów słabowidzących i niewidzących GM-M-4,5,6-132

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 4) wyznacza średnią arytmetyczną i medianę zestawu danych.
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 1) interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych, wykresów. 5. Procenty. Uczeń: 1) przedstawia część pewnej wielkości jako procent lub promil tej wielkości i odwrotnie.
3.	III. Modelowanie matematyczne.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	5. Procenty. Uczeń: 4) stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, np. oblicza ceny po podwyżce lub obniżce o dany procent, wykonuje obliczenia związane z VAT, oblicza odsetki dla lokaty rocznej.
5.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. IV. Użycie i tworzenie strategii.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń porównuje ułamki (zwykłe i dziesiętne).
6.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	3. Potęgi. Uczeń: 3) porównuje potęgi o różnych wykładnikach naturalnych i takich samych podstawach oraz porównuje potęgi o takich samych wykładnikach naturalnych i różnych dodatnich podstawach.
7.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie). Uczeń: 1) interpretuje liczby wymierne na osi liczbowej. Oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej.
8.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 3) odczytuje z wykresu funkcji: wartość funkcji dla danego argumentu, argumenty dla danej wartości funkcji, dla jakich argumentów funkcja przyjmuje wartości dodatnie, dla jakich ujemne, a dla jakich zero.
9.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 4) odczytuje i interpretuje informacje przedstawione za pomocą wykresów funkcji (w tym wykresów opisujących zjawiska występujące w przyrodzie, gospodarce, życiu codziennym).
10.	III. Modelowanie matematyczne. V. Rozumowanie i argumentacja.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 5) analizuje proste doświadczenia losowe (np. rzut kostką, rzut monetą, wyciąganie losu) i określa prawdopodobieństwo najprostszych zdarzeń w tych doświadczeniach [...].

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
11.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń w sytuacji praktycznej oblicza: drogę przy danej prędkości i danym czasie, prędkość przy danej drodze i danym czasie, czas przy danej drodze i danej prędkości.
12.	III. Modelowanie matematyczne.	7. Równania. Uczeń: 4) zapisuje związki między nieznanymi wielkościami za pomocą układu dwóch równań pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi.
13.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym); 3) zamienia jednostki objętości.
14.	V. Rozumowanie i argumentacja.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń zna najważniejsze własności kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu. 10. Figury płaskie. Uczeń: 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów.
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 3) korzysta z faktu, że styczna do okręgu jest prostopadła do promienia poprowadzonego do punktu styczności; 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa.
16.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. III. Modelowanie matematyczne.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta. 7. Równania. Uczeń: 1) zapisuje związki między wielkościami za pomocą równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym związki między wielkościami wprost proporcjonalnymi i odwrotnie proporcjonalnymi; 3) rozwiązuje równania stopnia pierwszego z jedną niewiadomą.
17.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta. 10. Figury płaskie. Uczeń: 3) stosuje cechy przystawiania trójkątów.
18.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa; 8) korzysta z własności kątów i przekątnych w prostokątach, równoległobokach, rombach i trapezach. 6. Wyrażenia algebraiczne. Uczeń: 1) opisuje za pomocą wyrażenia algebraicznego związki między różnymi wielkościami.
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	11. Bryły. Uczeń: 1) rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy prawidłowe. 10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa.
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli [...].

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
21.	III. Modelowanie matematyczne.	5. Procenty. Uczeń: 2) oblicza procent danej liczby. 7. Równania. Uczeń: 7) za pomocą równań lub układów równań opisuje i rozwiązuje zadania osadzone w kontekście praktycznym.
22.	V. Rozumowanie i argumentacja.	10. Figury płaskie. Uczeń: 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów; 14) stosuje cechy przystawania trójkątów.
23.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa; 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów. 11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, [...].

Tabela 135. Kartoteka arkusza z matematyki w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących GM-M7-132

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 4) wyznacza średnią arytmetyczną i medianę zestawu danych.
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych, wykresów. 5. Procenty. Uczeń: 1) przedstawia część pewnej wielkości jako procent lub promil tej wielkości i odwrotnie.
3.	III. Modelowanie matematyczne.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	5. Procenty. Uczeń: 4) stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, np. oblicza ceny po podwyżce lub obniżce o dany procent, wykonuje obliczenia związane z VAT, oblicza odsetki dla lokaty rocznej.
5.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. IV. Użycie i tworzenie strategii.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń porównuje ułamki (zwykłe i dziesiętne).
6.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	3. Potęgi. Uczeń: 3) porównuje potęgi o różnych wykładnikach naturalnych i takich samych podstawach oraz porównuje potęgi o takich samych wykładnikach naturalnych i różnych dodatnich podstawach.
7.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie). Uczeń: 1) interpretuje liczby wymierne na osi liczbowej; 3) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby wymierne.
8.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 3) odczytuje z wykresu funkcji: wartość funkcji dla danego argumentu, argumenty dla danej wartości funkcji, dla jakich argumentów funkcja przyjmuje wartości dodatnie, dla jakich ujemne, a dla jakich zero.
9.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 4) odczytuje i interpretuje informacje przedstawione za pomocą wykresów funkcji (w tym wykresów opisujących zjawiska występujące w przyrodzie, gospodarce, życiu codziennym).
10.	III. Modelowanie matematyczne. V. Rozumowanie i argumentacja.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 5) analizuje proste doświadczenia losowe (np. rzut kostką, rzut monetą, wyciąganie losu) i określa prawdopodobieństwo najprostszych zdarzeń w tych doświadczeniach [...].
11.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń w sytuacji praktycznej oblicza: drogę przy danej prędkości i danym czasie, prędkość przy danej drodze i danym czasie, czas przy danej drodze i danej prędkości; [...].

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
12.	III. Modelowanie matematyczne.	7. Równania. Uczeń: 4) zapisuje związki między nieznanymi wielkościami za pomocą układu dwóch równań pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi.
13.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym); 3) zamienia jednostki objętości.
14.	V. Rozumowanie i argumentacja.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń zna najważniejsze własności kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu. 10. Figury płaskie. Uczeń: 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów.
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 3) korzysta z faktu, że styczna do okręgu jest prostopadła do promienia poprowadzonego do punktu styczności; 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa.
16.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji. III. Modelowanie matematyczne.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta. 7. Równania. Uczeń: 1) zapisuje związki między wielkościami za pomocą równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym związki między wielkościami wprost proporcjonalnymi i odwrotnie proporcjonalnymi; 3) rozwiązuje równania stopnia pierwszego z jedną niewiadomą.
17.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta. 10. Figury płaskie. Uczeń: 3) stosuje cechy przystawania trójkątów.
18.	IV. Użycie i tworzenie strategii. V. Rozumowanie i argumentacja.	10. Figury płaskie. Uczeń: 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów. 6. Wyrażenia algebraiczne. Uczeń: 1) opisuje za pomocą wyrażenia algebraicznego związki między różnymi wielkościami.
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	11. Bryły. Uczeń: 1) rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy prawidłowe. 10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa.
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli [...].
21.	III. Modelowanie matematyczne.	7. Równania. Uczeń: 7) za pomocą równań lub układów równań opisuje i rozwiązuje zadania osadzone w kontekście praktycznym
22.	V. Rozumowanie i argumentacja.	10. Figury płaskie. Uczeń: 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów.
23.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa; 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów.

Tabela 136. Kartoteka arkusza z matematyki w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim GM-M8-132

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń opisuje część danej całości za pomocą ułamka.
2.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	3. Potęgi. Uczeń: 1) oblicza potęgi liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych. 2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie). Uczeń: 4) oblicza wartości nieskomplikowanych wyrażeń arytmetycznych zawierających liczby wymierne.
3.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	7. Równania. Uczeń: 3) rozwiązuje równania stopnia pierwszego z jedną niewiadomą.
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).
5.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 1) interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych, wykresów. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne.
6.	V. Rozumowanie i argumentacja.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).
7.	III. Modelowanie matematyczne.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń oblicza ułamek danej liczby naturalnej.
8.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	5. Procenty. Uczeń: 1) przedstawia część pewnej wielkości jako procent lub promil tej wielkości i odwrotnie.
9.	III. Modelowanie matematyczne.	5. Procenty. Uczeń: 2) oblicza procent danej liczby.
10.	III. Modelowanie matematyczne.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń oblicza rzeczywistą długość odcinka, gdy dana jest jego długość w skali, oraz długość odcinka w skali, gdy dana jest jego rzeczywista długość.
11.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 9) oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi.
12.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 1) interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych, wykresów. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne.
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie). Uczeń: 1) interpretuje liczby wymierne na osi liczbowej. Oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej.

Numer zadania	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
14.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 2) odczytuje współrzędne danych punktów.
15.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.). <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi.
16.	III. Modelowanie matematyczne.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym); 1) rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy prawidłowe.
17.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 17) rozpoznaje figury, które mają oś symetrii i figury, które mają środek symetrii. Wskazuje oś symetrii i środek symetrii figury.
18.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 13) rozpoznaje wielokąty przystające i podobne.
19.	V. Rozumowanie i argumentacja.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> Uczeń rozpoznaje kąty wierzchołkowe i kąty przyległe oraz korzysta z ich własności.
20.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 3) korzysta z faktu, że styczna do okręgu jest prostopadła do promienia poprowadzonego do punktu styczności.

Tabela 137. Kartoteka arkusza z przedmiotów przyrodniczych w 2013 roku – arkusz standardowy GM-P1-132 oraz arkusze dostosowane dla uczniów słabowidzących i niewidzących GM-P-4,5,6-132

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Wymagania szczegółowe (z podstawy programowej) Uczeń
1.	II. Znajomość metodyki badań biologicznych.	Rozwiązanie zadania nie wymaga odwoływania się do wiadomości, a jedynie zrozumienia istoty doświadczenia i wnioskowania na podstawie wyników doświadczenia.
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. III. Poszukiwanie, wykorzystywanie i tworzenie informacji.	IV.2. wskazuje, na przykładzie dowolnie wybranego gatunku, zasoby, o które konkurują jego przedstawiciele między sobą i z innymi gatunkami, przedstawia skutki konkurencji wewnątrzgatunkowej i międzygatunkowej. IV.9. opisuje zależności pokarmowe (łańcuchy i sieci pokarmowe) w ekosystemie, rozróżnia producentów, konsumentów [...].
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	VI.1.2. podaje funkcje [...] krwi [...] oraz przedstawia cechy budowy warunkujące pełnienie tych funkcji.
4.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	III.9. wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do [...] ryb, płazów, gadów, ptaków, ssaków oraz identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z wymienionych grup na podstawie obecności tych cech.
5.	IV. Rozumowanie i argumentacja. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	VII.7. analizuje informacje dołączone do leków oraz wyjaśnia dlaczego bez wyraźnej potrzeby nie należy przyjmować leków ogólnodostępnych [...].
6.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. IV. Rozumowanie i argumentacja.	IX.2. wyjaśnia na odpowiednich przykładach, na czym polega dobór naturalny i sztuczny [...].
7.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2.1. odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach [...]. 2.2. [...] definiuje elektrony walencyjne.
8.	I. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	3.2. [...] obserwuje doświadczenia ilustrujące typy reakcji [...].
9.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	1.8. opisuje proste metody rozdzielania mieszanin [...]. 5.1. bada zdolność do rozpuszczania się różnych substancji w wodzie.
10.	III. Opanowanie czynności praktycznych.	9.9. projektuje doświadczenie, które pozwoli odróżnić kwas oleinowy od palmitynowego.
11.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	5.1. bada zdolność do rozpuszczania się różnych substancji w wodzie. 5.4. opisuje różnice pomiędzy roztworem, [...] nasyconym i nienasyconym. 5.5. [...], oblicza ilość substancji, którą można rozpuścić w określonej ilości wody w podanej temperaturze.
12.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji..	8.2. definiuje pojęcia: węglowodory nasycone i nienasycone. 8.3. tworzy wzór ogólny szeregu homologicznego alkanów [...]. 8.7. opisuje właściwości (spalanie, przyłączenie bromu [...]).
13.	I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1.2. odczytuje prędkość [...] z wykresów zależności [...] prędkości od czasu [...]. 1.6. posługuje się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu przostoliniowego jednostajnie przyspieszonego.

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Wymagania szczegółowe (z podstawy programowej) Uczeń
14.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	9.9. wyznacza moc żarówki zasilanej z baterii za pomocą woltomierza i amperomierza. 9.8. wyznacza opór elektryczny [...] żarówki za pomocą woltomierza i amperomierza.
15.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	6.5. opisuje mechanizm wytwarzania dźwięku w instrumentach muzycznych. 6.6. wymienia od jakich wielkości fizycznych zależy wysokość i głośność dźwięku.
16.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności fizycznych.	7.12. nazywa rodzaje fal elektromagnetycznych i podaje przykłady ich zastosowania.
17.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	opisuje ruch wahadła matematycznego i analizuje przemiany energii w tym ruchu. 6.2. posługuje się pojęciami [...] okresu [...] do opisu drgań [...].
18.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	9.1. wyznacza gęstość substancji, z jakiej wykonano przedmiot w kształcie prostopadłościanu [...], za pomocą wagi i linijki.
19.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	2.2. posługuje się ze zrozumieniem pojęciami ruch obrotowy Ziemi, czas słoneczny, czas strefowy [...]. 2.4. podaje najważniejsze geograficzne następstwa ruchów Ziemi.
20.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	10.14. przedstawia, na podstawie map tematycznych, główne cechy gospodarki Australii na tle warunków środowiska przyrodniczego.
21.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	4.1. charakteryzuje na podstawie map różnej treści [...] położenie Polski [...] w Europie, opisuje podział administracyjny Polski [...] wskazuje na mapie województwa [...].
22.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	6.3. przedstawia na podstawie różnych źródeł informacji, strukturę wykorzystania źródeł energii w Polsce i ocenia jej wpływ na stan środowiska przyrodniczego.
23.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	8.1. charakteryzuje i porównuje [...] środowisko przyrodnicze krajów sąsiadujących z Polską.
24.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	9.4. wykazuje [...] związki między głównymi cechami środowiska przyrodniczego Europy Północnej [...].

Tabela 138. Kartoteka arkusza z przedmiotów przyrodniczych w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących GM-P7-132

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Wymagania szczegółowe (z podstawy programowej) Uczeń
1.	II. Znajomość metodyki badań biologicznych.	Rozwiązanie zadania nie wymaga odwoływania się do wiadomości, a jedynie zrozumienia istoty doświadczenia i wnioskowania na podstawie wyników doświadczenia.
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. III. Poszukiwanie, wykorzystywanie i tworzenie informacji.	IV.2. wskazuje, na przykładzie dowolnie wybranego gatunku, zasoby, o które konkurują jego przedstawiciele między sobą i z innymi gatunkami, przedstawia skutki konkurencji wewnątrzgatunkowej i międzygatunkowej. IV.9. opisuje zależności pokarmowe (łańcuchy i sieci pokarmowe) w ekosystemie, rozróżnia producentów, konsumentów [...].
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	VI.1.2. podaje funkcje [...] krwi [...] oraz przedstawia cechy budowy warunkujące pełnienie tych funkcji.
4.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	III.9. wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do [...] ryb, płazów, gadów, ptaków, ssaków oraz identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z wymienionych grup na podstawie obecności tych cech.
5.	IV. Rozumowanie i argumentacja. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	VII.7. analizuje informacje dołączone do leków oraz wyjaśnia dlaczego bez wyraźnej potrzeby nie należy przyjmować leków ogólnodostępnych [...].
6.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	IX.1. wyjaśnia pojęcie ewolucji organizmów [...]. IX.3. przedstawia podobieństwa i różnice między człowiekiem a innymi naczelnymi jako wynik procesów ewolucyjnych.
7.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2.1. odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach [...]. 2.2. [...] definiuje elektrony walencyjne.
8.	I. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	[...] obserwuje doświadczenia ilustrujące typy reakcji [...].
9.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	1.8. opisuje proste metody rozdzielania mieszanin [...]. 5.1. bada zdolność do rozpuszczania się różnych substancji w wodzie.
10.	III. Opanowanie czynności praktycznych.	9.9. projektuje doświadczenie, które pozwoli odróżnić kwas oleinowy od palmitynowego.
11.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	bada zdolność do rozpuszczania się różnych substancji w wodzie. 5.4. opisuje różnice pomiędzy roztworem [...], nasyconym i nienasyconym. 5.5. [...], oblicza ilość substancji, którą można rozpuścić w określonej ilości wody w podanej temperaturze.
12.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	8.2. definiuje pojęcia: węglowodory nasycone i nienasycone. 8.3. tworzy wzór ogólny szeregu homologicznego alkanów [...]. 8.7. opisuje właściwości (spalanie, przyłączenie bromu [...]).
13.	I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1.2. odczytuje prędkość [...] z wykresów zależności [...] prędkości od czasu [...]. 1.6. posługuje się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu przostoliniowego jednostajnie przyspieszonego.

Numer zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Wymagania szczegółowe (z podstawy programowej) Uczeń
14.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	9.9. wyznacza moc żarówki zasilanej z baterii za pomocą woltomierza i amperomierza. 9.8. wyznacza opór elektryczny [...] żarówki za pomocą woltomierza i amperomierza.
15.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności fizycznych.	4.1. opisuje sposoby elektryzowania ciał przez tarcie i dotyk; wyjaśnia, że zjawisko to polega na przepływie elektronów; analizuje kierunek przepływu elektronów. 4.4. stosuje zasadę zachowania ładunku elektrycznego.
16.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności fizycznych.	7.12. nazywa rodzaje fal elektromagnetycznych i podaje przykłady ich zastosowania.
17.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	6.1. opisuje ruch wahadła matematycznego i analizuje przemiany energii w tym ruchu. 6.2. posługuje się pojęciami [...] częstotliwości do opisu drgań [...].
18.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	9.1. wyznacza gęstość substancji, z jakiej wykonano przedmiot w kształcie prostopadłościanu, [...] za pomocą wagi i linijki.
19.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	2.2. posługuje się ze zrozumieniem pojęciami ruch obrotowy Ziemi, czas słoneczny, czas strefowy [...]. 2.4. podaje najważniejsze geograficzne następstwa ruchów Ziemi.
20.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji..	10.14. przedstawia, na podstawie map tematycznych, główne cechy gospodarki Australii na tle warunków środowiska przyrodniczego.
21.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	4.1. charakteryzuje na podstawie map różnej treści [...] położenie Polski [...] w Europie, opisuje podział administracyjny Polski [...] wskazuje na mapie województwa [...].
22.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	6.3. przedstawia na podstawie różnych źródeł informacji, strukturę wykorzystania źródeł energii w Polsce i ocenia jej wpływ na stan środowiska przyrodniczego
23.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	8.1. charakteryzuje i porównuje [...] środowisko przyrodnicze krajów sąsiadujących z Polską.
24.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	9.4. wykazuje [...] związki między głównymi cechami środowiska przyrodniczego Europy Północnej [...].

Tabela 139. Kartoteka arkusza z przedmiotów przyrodniczych w 2013 roku – arkusz dostosowany dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim GM-P8-132

Nr zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Wymagania szczegółowe (z podstawy programowej) Uczeń:
1.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	<i>Zalecane doświadczenia i obserwacje.</i> 2. d. dokonuje obserwacji [...] pospolitych gatunków roślin [...]. III.8. [...] identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela roślin okrytozalążkowych [...].
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	III.4. podaje znaczenie czynności życiowych organizmu: [...] rozmnażania, wzrostu i rozwoju. III.9. wymienia cechy umożliwiające zakwalifikowanie organizmu do [...] płazów [...].
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych. V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	VI.11. podaje funkcje skóry, [...] oraz przedstawia jej cechy adaptacyjne do pełnienia funkcji [...] termoregulacyjnej.
4.	V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.	VII.3. wymienia najważniejsze choroby wywołane przez bakterie, [...] oraz przedstawia zasady profilaktyki tych chorób. VIII. 7. [...] podaje przykłady cech człowieka sprzężonych z płcią. VI.3.7. przedstawia [...] konsekwencje niewłaściwego odżywiania się (otyłość [...]). VI.3.3. przedstawia skutki niedoboru niektórych witamin ([...] D) [...] w organizmie.
5.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	I.5. [...] ocenia, czy dany organizm jest samożywny, czy cudzożywny. IV.9. opisuje zależności pokarmowe w ekosystemie, rozróżnia producentów i konsumentów [...].
6.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1.8. opisuje proste metody rozdzielania mieszanin [...] sporządza mieszaniny i rozdziela je na składniki[...].
7.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	1.7. opisuje cechy mieszanin jednorodnych i niejednorodnych. 3.4. [...] dokonuje prostych obliczeń związanych z zastosowaniem [...] prawa zachowania masy.
8.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2.1. odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach ([...] masa atomowa, [...]) 2.12. [...] odczytuje z układu okresowego wartościowość maksymalną dla pierwiastków grup: 1 [...]. 3.4. oblicza masy cząsteczkowe prostych związków chemicznych [...].
9.	III. Opanowanie czynności praktycznych.	opisuje właściwości [...] kwasów. 6.6. [...] rozróżnia doświadczalnie kwasy [...] za pomocą wskaźników.
10.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	8.3. [...] układa wzór sumaryczny alkanu o podanej liczbie atomów węgla [...].
11.	I. Wykorzystywanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1.1. posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu. 8.8. [...] odczytuje dane z wykresu.
12.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	7.2. wyjaśnia powstawanie obrazów cienia [...] za pomocą prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym. 7.6. opisuje bieg promieni przechodzących przez soczewkę [...] rozpraszającą [...].
13.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	2.9. opisuje zjawiska topnienia, krzepnięcia, parowania skraplania, [...].
14.	I. Wykorzystywanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1.8. stosuje do obliczeń związek między masą ciała, przyspieszeniem i siłą.

Nr zadania	Wymagania ogólne (z podstawy programowej)	Wymagania szczegółowe (z podstawy programowej) Uczeń:
15.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	rozpoznaje zależność rosnącą i malejącą na podstawie danych z tabeli [...] oraz wskazuje wielkość maksymalną i minimalną.
16.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	3.6. posługuje się ze zrozumieniem pojęciem wietrzenia i erozji, przedstawia rzeźbotwórczą rolę [...] wiatru. 3.7. rozpoznaje i opisuje w terenie formy rzeźby powstałe w wyniku działania czynników rzeźbotwórczych.
17.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	9.1. wykazuje się znajomością podziału politycznego Europy.
18.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	4.5. wymienia główne rodzaje zasobów naturalnych Polski [...]: lasów, wód, gleb, surowców mineralnych; korzystając z mapy, opisuje ich rozmieszczenie [...].
19.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	5.2. odczytuje z różnych źródeł informacji [...] dane dotyczące: [...] urodzeń, zgonów, przyrostu naturalnego [...].
20.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	6.6. wykazuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz opisuje obiekty znajdujące się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości.